
2021

matia

Informazio ez- finantzarioaren egoera orria

04	Gure lehendakariaren mezua
06	Matiari buruz
09	Asmoa, jomuga eta balioak
10	Ingurunearen analisia
14	Erronka estrategikoak eta politikoak
26	Mehatxuak eta aukerak
28	ISO arauak. Jasangarritasuna eta GJHak
29	Materialtasun azterketa
40	Identifikatutako premiei erantzutea
41	Negozio eredua eta antolamendu egitura
43	Jarduera
45	2021eko jarduera aipagarriak
46	Sozietatea
47	Informazio ekonomikoa
61	Hornitzaileak
64	Bezeroei buruzko gaiak
73	Boluntarioak
75	Bizileku berritzaileak
82	Sozietateari eta langileei buruzko gaiak
113	Giza Eskubideak
116	Kupoiak eta eroskeria
119	Ingurumen gaiak

«...behar besteko
adoreaz eta ausardiaz
jokatu dugu, gure zentro
guztietako ohiko jarduera
ahalik eta kalte
txikienekin gauzatu ahal
izateko.»

Duela 130 urte baino gehiago ekin zion Matiak bere ibilbideari, José Matia Calvori esker. Arabar ospetsu hark, lan kontuak zirela-eta Gipuzkoarekin lotura estua zuenak, jasota utzi zuen bere testamentuan pertsonak zainduko zituen erakunde bat sortzera bideratu nahi zituela bere ondasun guztiak (eta ez ziren gutxi). Hona hemen hitzez hitz xedatu zuena: «Adinduei edota lanerako ezintasun osoa duten pertsonei babes, bizitzako egun guztietarako baliabideak eta gaixotasunean laguntza ematea».

Matiak hainbat gorabehera eta krisi gainditu behar izan ditu XIX. mendean hasi eta orain arte jarraitu duen ibilbide luzean zehar, baina hasierako asmoari irmo eutsi dio, Jose Matia Calvori bere testamentuan adierazitako borondatea leialki betez:

«Pertsonei zahartze prozesuan zehar laguntzea, haien ongizatea hobetzeko eta haien autonomia eta duintasuna sustatuko dituzten ezagutza eta zerbitzu pertsonalizatuak sortzeko».

COVID-19ak erabat baldintzatu du 2021. urtea, eta era guztietako ondorioak ekarri pertsona eta komunitateen artean. Dena den, lan eskerga egiten jarraitu dugu Matian, aurrean genituen erronkei behar bezala erantzuteko. Lehenik eta behin, ahalegin eskergak egin ditugu pandemiak ahalik eta eragin txikiena izan dezan zaintzen ditugun pertsonengan eta gure langileengan. Era berean, behar besteko adoreaz eta ausardiaz jokatu dugu, gure zentro guztietako ohiko jarduera ahalik eta kalte txikienekin gauzatu ahal izateko.

Etengabe egon gara harremanetan erakunde publikoekin —Eusko Jaurilaritzarekin, Gipuzkoako Foru Aldundiarekin eta udalekin —, eta, ohiko gaiak eta zereginak ez ezik, pandemiak osasun arloan, adinekoen eta dibertsitate funtzionala duten pertsonen artean eta komunitate eremuan izan duen bilakaera ere izan dugu kontuan.

Kudeaketa ekonomikoaren arloan, adimena, errealismoa eta erabakitasuna erabili ditugu krisi pandemikoak eragindako arazoei aurre egiteko.

Esan beharra dago eraikitzen ari diren azpiegitura berriek atzerapenik gabe bete dutela adostutako egutegia,

eta aurrekontua kontrolpean egon dela etengabe.

Prestakuntza eta ikerketa lehentasunezko ardura izan dira beti Matia Institutuarentzat.

Kuantitatiboki eta, bereziki, alderdi kualitatiboetan, erreferentziazko eragile gisa finkatu da Matia Institutua bere jardun eremuan.

Honako hauek aipa daitezke, besteak beste, 2021eko mugarrien artean: uztailen EHUKo Uda Ikastaroen esparruan egindako «Hiri lagunkoiak» ikastaroa, kalifikaziorik altuenak jaso dituzten hiru doktore tesiren defentsa, eta Matian pertsonengan ardazturiko arreta eredua (PAE) ezarri zeneko hamargarren urteurrena.

Unibertsitateko adituak, ikertzaileak, erakunde soziosanitarioetako langileak, Estatuko eta Euskadiko ordezkari politikoak eta hirugarren sektoreko ordezkariak bildu zituen urteurrena ospatzeko jardunaldiak. Donostiako Kursaal jauregian egin zen topaketa, 2021eko azaroan, eta gogoetagai hauek izan zituen: 2011. eta 2021. urteen artean egindako bidea, etorkizun hurbileko erronkak eta haiei nola heldu.

Matiak hasiera-hasieratik sinetsi du arlo publikoaren

eta pribatuaren arteko lankidetzan. Uste osoa du horretan eta gogotik ahalegintzen da hala izan dadin. Irabazi asmorik gabeko fundazioa izatea da haren jomugaren oinarria: «Gizartea eraldatzeko eragilea izatea, era jasangarrian pertsonengan ardaztutako erantzun aditua emateko zahartzearen eta desgaitasunaren esparruetan».

Maria Carmen Garmendia
Matiaren Patronatuko
lehendakaria

Hau da Matiaren Jasangarritasun Memoria. Horren barruan sartzen dira Matia, Matia Servicios Sociales, Gerozerlan SL, Matia Institutua, Petra

Lekuona Fundazioa eta Goxara enpresek garatutako jarduerak eta zerbitzuak. Erakunde horiek guztiak berdintasunez kudeatzen dira, eta,

horregatik, txostenaren parte dira.

Matiaren finkatze perimetroak honako hauek hartzen ditu barne:

José Matia Calvo Fundazioa

- Helburu soziala: pobreei, adinekoei eta gaixoei arreta ematea.
- Forma juridikoa: fundazioa.
- Helbidea: Pinu Bidea, 35, 20018 Donostia (Gipuzkoa).
- IFZ: G-20053583.
- Erregistroko datuak: G-16, EAEko Fundazioen Erregistroan inskribatuta.

Gerozerlan S.L.U.

- Helburu soziala: gizarte zerbitzuak eskaintzea adinekoei, desgaitasun fisikoa eta psikikoa dutenei eta arreta berezia behar duen mendeko pertsona guztiei.
- Forma juridikoa: erantzukizun mugatuko sozietatea.
- Helbidea: Joseba Zubimendi kalea, 1, 20015 Donostia (Gipuzkoa).
- IFZ: B-20787735.
- Erregistroko datuak: Gipuzkoako Merkataritza Erregistroko 1987 liburukia, 1. folioa, SS-21404 orria, 1. inskripzioa.
- Bazkide bakarra: José Matia Calvo Fundazioa.

Matia Gizarte Zerbitzuak S.L.U

- Helburu soziala: zahar egoitzak sustatzea (Matia Fundazioaren ondarezko sozietatea).
- Forma juridikoa: erantzukizun mugatuko sozietatea.
- Helbidea: Zarautz etorbidea, 123, 20018 Donostia (Gipuzkoa).
- IFZ: B-20441440.
- Erregistroko datuak: Gipuzkoako Merkataritza Erregistroko 1285 liburukia, 1. folioa, SS-5688 orria, 1. inskripzioa.
- Bazkide bakarra: José Matia Calvo Fundazioa.

Goxara, S.L.U

- Helburu soziala: haur, gazte, urritu fisiko eta adinekoentzako laguntza eta gizarte-zerbitzuak.
- Forma juridikoa: pertsona bakarreko erantzukizun mugatuko sozietatea.
- Helbidea: Igartzako plaza 6, 3. A Beasain (20200), Gipuzkoa.
- IFZ: B-20737300.
- SS-19374 orria, 1904 liburukia, 26. folioa, Gipuzkoako Merkataritza Erregistroan inskribatuta.

Petra Lekuona zaharren egoitza Fundazioa

- Helburu soziala: adinekoen harrera eta mantenua.
- Forma juridikoa: fundazioa.
- Helbidea: Iparralde etorbidea, 13, 20180 Oiartzun (Gipuzkoa).
- IFZ: G-20067120.
- F-399 erregistro datuak, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan inskribatuta.

Matia Institutu Gerontologikoa Fundazioa - INGEMA

- Helburu soziala: ikerketa, garapena, berrikuntza teknologikoa eta zientziaren zabalkundea.
- Forma juridikoa: fundazioa.
- Helbidea: Pinu Bidea, 35, 20018 Donostia (Gipuzkoa).
- IFZ: G-20857082.
- Erregistroko datuak: F-175, EAEko Fundazioen Erregistroan inskribatuta.

Bateratzekoak ez diren arren, Matiak lotura du bi fundazioarekin: Matia Institutua Fundazioarekin eta Petra Lekuona Fundazioarekin. Matiaren esku dago gainerako erakundeen gaineko kontrola. Honela, hain zuzen, banan-banan hartuta:

- **Matia Institutuari dagokionez:**

- Haren sortzailea delako eta abian jartzeko zuzkidura hornitu zuelako.
- Haren patronatuko kideak izendatzeko ahalmena duelako. Izan ere, Matiaren patronatuko kideak izan behar dute, halaber, Matia Institutuaren patronatuko kideek, bertako estatutuaren zehaztuta dagoenez.
- Matia Fundazioko zuzendaritza taldea arduratzen delako fundazioaren

fundazioaren zuzendaritzaz.

- **Petra Lekuona fundazioari dagokionez:**

- Patronatuko kideen gehiengoa izendatzeko eskumena duelako.
- Matia Fundazioko zuzendaritza taldea arduratzen delako fundazioaren zuzendaritzaz ere.

- **Gerozerlan SLU, Matia Servicios Sociales SLU eta Goxara SLU enpresei dagokionez:**

- Bi sozietateen bazkide sortzailea eta gaur egun bazkide bakarra delako. Izan ere, kapital sozial osoaren titularra ere bada.

«Global Reporting initiative» (GRI) delakoaren estandarrei jarraituz idatzi dugu memoria hau, erakunde baten inpaktu ekonomikoak, ingurumenekoak eta

sozialak plazaratzeko maila globaleko jardunbiderik egokienak biltzen dituelakoan.

Taxonomiaren arloan ezarritako baldintzak betez (EB 2020/852 Erregelamendua eta EB 2021/2178 eta EB 2021/2139 egintza eskuordetuak), Matia ez da interes publikoko erakundetzat (EIP) hartzen; izan ere, negozio zifraren zenbateko garbia eta batez besteko plantilla ez da 2.000.000.000 eurotik eta 4.000 langiletik gorakoa, hurrenez hurren, ekitaldi bakoitzaren itxiera datan eta jarraiko bi ekitalditan.

Beraz, ez genuke jarduera hautagarriaren eta ez hautagarriaren proportzionaltasuna zabaltzeko betebeharririk izango, ezta ekitaldi honetako araudian adierazitako KPI adierazleena ere.

ASMOA

Pertsonei zahartze prozesuan laguntzea, haien ongizatea hobetzeko, haien autonomia eta duintasuna sustatuko dituzten ezagutza eta zerbitzu pertsonalizatuak sortuz.

JOMUGA

Gizartea eraldatzeko eragile bat izatea, era jasangarrian erantzun aditua eta pertsonengan ardaztutakoa emango duena zahartzearen eta desgaitasunaren esparruetan.

HARREMANETARAKO BALIOAK

- Jarrera positiboa

- Konfiantza

- Zeharkako lankidetza

- Aitortza

- Komunikazio arin eta irekia

ARRETA KO BALIOAK

- Autonomia

Pertsonak askatasunez aukeratzeko ahalmena izan behar du eta, batez ere, bere bizitzaren gaineko kontrola edukitzeko eskubidea.

AUTONOMIA

Pertsonek erabakitzeko eta beren bizitzaren gaineko kontrola izateko duten eskubidea errespetatzen dugu.

AUTONOMÍA

Respetamos que la persona tiene derecho a decidir y a mantener el control sobre su propia vida.

- Duintasuna

Pertsona bakoitzaren izaera anitza eta balioa onartu behar dira, eta haren

eskubideak goitik behera aitortu eta errespetatu, nahitaez.

DUINTASUNA

Pertsona bakoitzaren balioa aitortzen dugu eta haren eskubideak errespetatuak izan daitezen bermatzen dugu.

DIGNIDAD

Reconocemos el valor de cada persona y velamos para que sus derechos sean respetados.

- Pertsonalizazioa

Pertsonaren arretra prozesu osoan, beraren inguruabarrak, nahiak eta lehentasunak hartu behar dira aintzat, era pertsonalizatuan.

Horrek enpatia, indibidualtasuna, malgutasuna, moldakortasuna eta parte-hartzea eskatzen dizkigu.

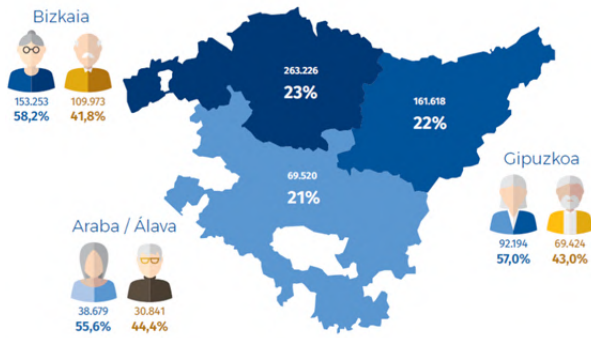

PERTSONALIZAZIOA

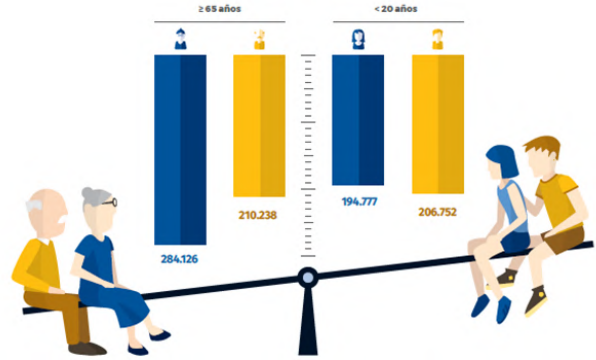
Pertsona bakoitzaren nahi, lehentasun eta inguruabarretara egokitzen dugu arretra

PERSONALIZACIÓN

Adaptamos la atención a los deseos, preferencias y circunstancias de cada persona.

Iturria: Eustat. Adinekoen panorama estatistikoa 2021.

Azken hamarkadetan, Matiairen jarduerak hazkunde handia izan du, zahartzen diren pertsonen ongizatearen alde lanean ari den lurraldeetako bilakaera demografikoarekin bat.

020/01/01eko zifrek adierazten dutenez, EAEn 65 urteko eta gehiagoko 494.364 pertsona bizi dira (% 22,5); horietatik 284.126 (% 57,5) emakumeak dira eta 210.238 (% 42,5) gizonak. Euskadin 20 urtetik beherako eta 65 urtetik gorako arteko egungo proportzioa 0,8 da; horrek biztanleriaren zahartze progresiboa adierazten du. Desoreka hori are handiagoa da emakumeen artean, bizi itxaropen handiagoa baitute.

EAEko jaiotza uneko bizi itxaropena 86,6 urtekoa zen emakumeentzat eta 80,8koa gizonentzat 2019an; EBko batez bestekoa, berriz, 83,6 eta 78,3 urtekoa zen, hurrenez hurren, 2018an. Hau da, euskal herritarrek luzaroago bizi dira EBko batez

besteko herritarrek baino.

XXI. mendearen hasieratik, 65 urteko eta gehiagoko biztanleen ehunekoak gora egin du etengabe Euskadin. Eustatek 20 eta 40 urtera begira proiektatutako egoera demografikoek areagotu egin dute hazkunde hori, eta bereziki nabarmena izango da datozen 20 urteetan.

OSASUNA

Osasun onari buruzko pertzepzioak aditzera ematen du zenbat eta zaharragoa izan orduan eta osasun txarragoa hautematen dela. Sexuaren arabera, 75 urtetik gorako emakumeen osasun onaren pertzepzioa gizonena baino 10 puntu txikiagoa da.

Jardueraren mugaketa kronikoa 75 urtetik aurrera jasaten dute adin horretako emakumeen % 35,8k eta gizonen % 26,1ek.

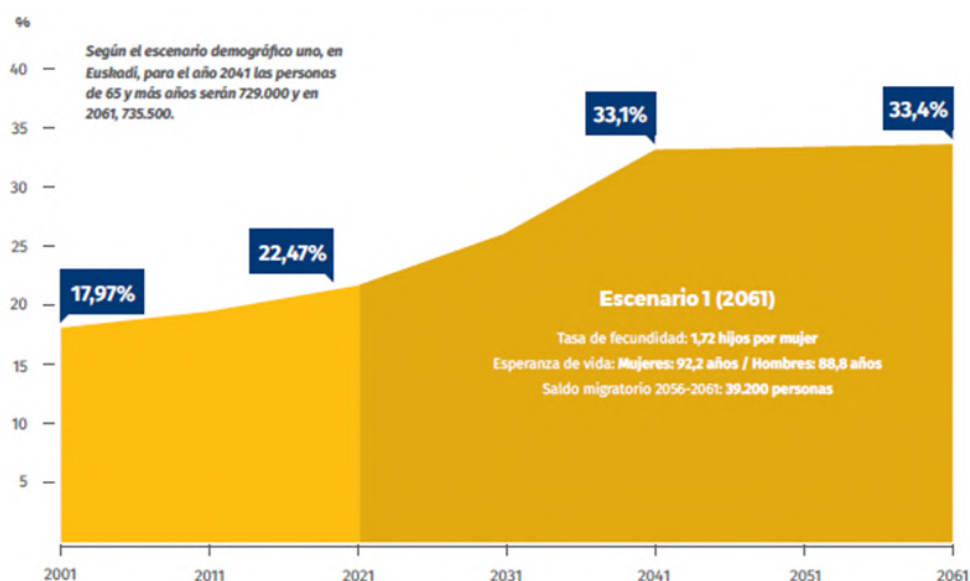
Alkoholaren kontsumoari dagokionez, 65 eta 74 urte bitarteko gizonen % 24,4k arrisku handiko kontsumoa du, eta adin horretako

emakumeei dagokionez, % 9,8ra jaisten da.

EAEko ospitaleetan 247.502 ospitaleratze erregistratu ziren 2019an. Ospitaleratuta egon ziren pertsonen % 51k 65 urte edo gehiago zituzten, eta ospitaleratzearen arrazoi nagusiak (% 38,2) zirkulazioko, digestioko eta arnas aparatuko gaixotasunak izan ziren.

Heriotza tasari dagokionez, 2020an 24.247 biztanle hil ziren EAEn: 12.056 gizon eta 12.191 emakume. Batez beste, gizonak 77,8 urterekin hil ziren, eta emakumeak 84,2 urterekin. 2020an, 100 urte edo gehiagoko 409 pertsona hil ziren; horien artean, emakumeak % 84,4 ziren, hau da, hildako ehun urtetik gorako 10 pertsonatik 8 emakumeak dira. 2020an 3.096 pertsona hil ziren COVID-19aren ondorioz, guztizkoaren % 12,8.

65 URTE ETA GEHIAGOKO PERTSONEN EHUNEKOAREN BILAKAERA ETA ETORKIZUNEN AGERTOKIA. 2001-2061

Iturria: Eustat. Adinekoen panorama estatistikoa (2021).

Adinaren arabera, 80 urtetik gorako pertsonei dagokie COVID-19ak eragindako heriotzen % 72,8.

Suizidioak, batez ere, gizonen artean gertatzen dira, eta 40 urtetik aurrera. 2020ko datuen arabera, 184 pertsonak egin zuten beren buruaz beste EAEn; horietatik 139 gizonak ziren eta 45 emakumeak.

HARREMAN SAREA

Nolanahi ere, harremanen eta kontaktuen sare sendoari eusten dio, oraindik ere, euskal gizarte eta familia ereduak. 55 urtetik gorako 10 lagunetik ia 7k astero ikusten dute seme-alabaren bat (% 47,6k egunero edo ia egunero).

Analisiaren esparruan, belaunaldi arteko harremanak mantentzeko

faktore garrantzitsua da «hurbiltasuna».

Era berean, Bizi Baldintzei buruzko Azterketak azaleratzen duenez, aurrez aurreko harremana gutxitu egiten da adinean aurrera egin ahala, baina ez seme-alabekiko kontaktua, ziurrenik laguntza eta babes premia handitu egiten delako.

ETXEBIZITZAREN JABETZA

Beste alde batetik, Euskadiko adineko gehienak bizi diren etxebizitzaren jabeak dira (65 urtekoen edo gehiagoko % 94,3); izan ere, jabetzako etxebizitzan bizi den herriarren ehunekoak pixka bat behera egiten du adinean behera egin ahala.

Horren inplikazioak

agerikoak dira adinean aurrera egin ahala, etxebizitzaren jabetza segurtasunaren eta kidetasun sentimenduaren adierazle argia delako eta, laguntza behar izan arren, etxean jarraitzeko gogoia sendotzen duelako.

Alabaina, etxebizitzak irisgarritasun arazoa badu, adibidez, segurtasun hori pertsonen kalterakoa bihurtzen da eta erabakiak hartzea zailtzen du, datuek argi eta garbi adierazten dutenez. Laguntza behar izan arren, Euskadiko adinekoen % 83,4k nahiago du etxean bizitzen jarraitu, etxetik kanpo bizitzeko beste aukera batzuen aurretik.

Adinean aurrera egin ahala, etxean jarraitzearen aldeko jarrera are handiagoa bihurtzen da, eta laurogei urtetik gorako % 89,3k ere lehenesten du hori.

Etiket kanpoko zaintzak nahiago dituztenen artean, % 4,3k baino ez luke ontzat joko seme-alabaren etxera joatea.

Iritzi horiek ikusita, arreta ibilbide osoan pertsonen beharraznei erantzungo dieten zerbitzuak dibertsifikatzeko premia ikusten du Matiak.

Azkenik, nabarmendu beharrekoa da herri erakundeek eta gizarte ekimenak (irabazi asmorik gabeko edo irabazi asmoko erakundeek) Gipuzkoan laguntza behar duten pertsonen emandako erantzuna.

EGOITZEN ETA EGUNEKO ZENTROEN BILAKAERA

EAEko adinekoentzako egoitzen kopurua hirukoiztu egin da 25 urtean —1994tik 2019ra—: 153 zentro izatetik 448 izatera igaro da. Horietatik 158 titulartasun publikokoak dira eta 290 pribatukoak.

Eguneko zentroei dagokienez, 1994an 354 zentro zeuden; 25 urte geroago, 2019an, zifra % 45 igo da: 514 zentro.

18.885 adinekok erabili zituzten egoitzak 2019an. Hamarretik zazpi emakumeak ziren. Adinean aurrera egin ahala, emakume gehiago dago egoitzetan.

Adinekoentzako egoitza eta zentroetarako gastua

644.042 mila eurokoa izan zen. Plaza bakoitzeko gastua 30,7 mila eurokoa da gutxi gorabehera, eta administrazioak eta erabiltzaileek (eta haien familiak) ia erdibana finantzatzen dute.

ZAINTZAK EMATEKO ETORKIZUNEN JOERAK: ERANTZUNKIDETASUNA

Aurretiaz emandako informazioak gizarte zahartua erakusten digu, batez ere autonomia eta osasuntsua baina gero eta laguntza eta zaintza sozioekonomiko gehiago beharko dituen.

Horrenbestez:

- Herri erakundeek ahalgin itzela egin behar dute herritarren ongizatea bermatuko duen gizarte babeserako sistema bat ziurtatzeko.
- Familia inguruak emandako laguntzak ezinbestekoa izaten jarraitzen du pertsonen premiei erantzuteko. Alabaina, duela gutxira arte indarrean egon den elkarrekotasuneko gizarte eredu krisian sartu da, batez ere emakumeak lan esparruan sartu direlako, hain zuzen zaintzen konplexutasuna, intentsitatea eta iraupena biderkatu egin diren une batean.

Horiek horrela, iraupen luzeko zaintzen ereduaren aldaketa historikoa dugu aurrean, eta erantzukidetasuna izango da aurrerantzean oinarria: emakume eta gizonek, herri administrazioek, irabazi asmorik gabeko nahiz irabazi asmoko gizarte ekimenak, gizarte mugimenduek eta elkartegintzak indarrak bildu beharko dituzte, egoera hauskorrenean dauden herritarren bizi kalitatea hobetzeko.

Horretarako, gure zaintza ereduaren etorkizuna hobetzeko balio duten irizpideak barneratu beharrean gaude:

- Laguntzak pertsonalizatzea eta laguntzen ditugun pertsonen heterogeneotasuna aitortzea beraien beharrezan aztertzen ditugunean. Beraien nahiak eta lehentasunak funtsezkoak izango dira arreta eta bizitza plana zehazterakoan.
- Baliabideak (batez ere osasun eta gizartekoak) egoki koordinatuz, arreta guztiak integratzea, pertsonen denbora eta toki egokian jaso dezaten arreta.
- Ahalginen osagarritasunean oinarritutako arretaren zeharkako ikuspegia lantzea.

- Zahartzen diren pertsonen behin eta berrito eskatzen duten «etxeko» arretan zerbitzuak ematean.
- Etxean bertan kalitatez eta ongizatez bizitzeko ahalegina egitea.
- Hori posible ez bada
- gure arreta eredua «etxearen» ahalik eta berdinen izateko ahalegina egitea.

ZENTRO ETA ZERBITZUETAN | EN CENTROS Y SERVICIOS

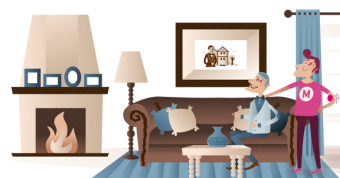
Etxean bezala bizitzea.
Vivir como en casa.

Pertsona oinarri duen arreta.
Atención centrada en el paciente.

Inguruneak hobetzea bizitzeko espazioak sortuz.
Mejorar los ambientes creando espacios para vivir.

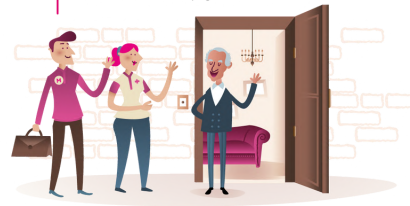

Arreta psikogeriatrikoan espezializatzea.
Especializarnos en la atención psiquiátrica.

ETXEAN | EN EL DOMICILIO

Matia Etxean hedatzea. Desplegar Matia en Casa.

KOMUNITATEAN | EN LA COMUNIDAD

Hiri eta ingurune lagunkoak bultzatzea adineko pertsonentzat.
Impulsar ciudades y entornos amigables para personas mayores.

ERRONKA ARRETA GARATZEN JARRAITZEA

NAGUSIA: EREDUA

Matiaren misioarekiko lotura estua du erronka horrek; alegia, pertsonei zahartze prozesuan laguntzea, haien ongizatea hobetzeko eta haien autonomia eta duintasuna sustatuko dituzten ezagutza eta zerbitzu pertsonalizatuak sortzeko. Erronka horren barnean kokatzen ditugu Matia Eredua garatzeko jarduketak, gizarte eta osasun zentroetan, etxeko esparruan nahiz gizartean jorratzen ditugun zerbitzu, ekintza eta programen bidez.

GIZARTE ETA OSASUN ZENTROETAN

Matia Institutuaren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko lankidetzak hitzarmenari esker sortu zen Etxean Ondo ikerketaren (2011-2014) bidez, laguntza eredu tradizionaletik pertsonarengan ardaztutako arreta

eredurako bilakaera gauzatzeko oinarriak finkatu ditu Matiak.

Hau da, pertsonengan, beraien interesetan, duintasunean eta pertsonalizazioan oinarritutako den arreta eredu baterantz jotzeko oinarriak.

Urteotan, ikerketa horretan sortu diren ikaskuntzen eta ezagutzaren ondorioz identifikatutako hobekuntza jarduerak jasotzen dituen bide orria ezartzen aritu dira Matiaren zentro soziosanitarioak.

Gidalerrotzat identifikatu diren funtsezko 5 elementuren inguruan ardaztu da aldaketa, oraindik ere abian dagoena eta egongo dena.

Funtsezko 5 elementu hauek dira:

1. Pertsonengan ardaztutako arreta eredu (aurrerantzean, PAE) **trebatzeko eta eredia ezartzen**

1. **laguntzeko lana**, eredu berri horrek eskatzen duen portaera eta kultura aldaketa sustatzeko asmoz.

2. **Langile gutxiago txandatzeko** laguntza behar duten pertsonekin, elkar ezagutzaren bidez, pertsonalizazioa areagotzeko eta arreta duintzeko.

3. Pertsonaren ohiturak, lehenetsiak eta aurreikuspenak identifikatzeko eta baloratzeko jarduna **sendotzea**, informazio hori guztia Arreta eta Bizitza Planean txertatuko dela bermatzeko.

4. **Erreferentziako profesionalaren figura jorratzea**, konfiantzazko pertsona ez ezik, eskaintzen diren zaintzen eta arretaren bermatzailea ere izan dadin.

5. **Ingurunea aldatzea**, giroak dibertsifikatzeko eta etxean bezala bizitzeko guneak sortzeko.

GIZARTE ARLOA

Aipaturiko bost arloetan arreta eredua hobetzen jarraitzeko unea heldu zaigu (zentrotik zentrora aurrerapausoak handiagoak edo txikiagoak izan diren arren, eta Petra Lekuona zentro berria ere jardun horretan sarturik), zuzeneko arretan kultura aldaketa areagotuz.

- Horretarako, egoitza arretarako baliabide gehiago ezarri dira 2016ko hasieratik aurrera.
- Egoitza zentro bakoitzean, zuzeneko arretako taldeen lanean metodologia ia esperimentalak erabiltzen hasi gara. Helburua: arretako jardunbiderik egokienak zehaztea, tratu onaren eta pertsonarengan ardaztutako arretaren esparruan.
- Institutuarekin lankidetzan, ikerketako/jarduneko proiektuak abiarazteko oinarriak ezarri dira, arreta eredua aldatzearen onurak agerian jartzeko asmoarekin.
- Egindako proiektu guztiak eta sortutako ebidentzia guztiak administrazioarekin partekatuko dira, herri erakundeek erabili ahal izateko.

OSASUN ARLOA

PAEren printzipioak txertatzeko bidean, ibilbide laburragoa egin da osasun arloan, gizarte arloan baino. Horregatik, datozen urteetan eredu hori ezartzeko konpromiso argiagoa eskatzen dugu errehabilitazio anbulatorioan nahiz ospitaleetan, berrikitan OMEk pazientearengan oinarritutako arretari buruz adierazitakoaren ildotik.

• Pazientearen segurtasuna

Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak Pazientearen Segurtasunari dagokionez 2021-2030 aldirako ezarritako osasun politiken ildotik, aurrera egingo dugu gure arreta ereduaren pazientearen segurtasunari buruzko gidalerroak txertatzeko bidean.

Izan ere, osasun arretaren prozesuan pazienteari min saihegarririk ez egitea azpimarratzen du politika horrek.

Esparru horretan, nabarmentzekoa da zer-nolako garrantzia duten arreta farmazeutikoak eta Ospitaleko Farmazia Zerbitzuak, artatzen ditugun pertsonen ongizatea hobetzeari dagokionez.

Horregatik, medikazio hutsak murrizteko proiektu berritzailea lantzen

dihardugu, medikamentua emateko prozesu osoan trazabilitatea eta segurtasuna bermatuko dituen.

Gure iritzian, beste zentro soziosanitario batzuetarako ere baliagarriak izango dira proiektuaren bidez eskuratuko ditugun esperientzia eta ezagutza, beraien arretaren emaitzak hobetzeko aukera emango diete eta.

Amaitzeko, garrantzitsua da hurrengo etapan 2 helburu azpimarratzea: Ospitaleko eta gainerako zentroetako segurtasun plana garatzea eta hedatzea.

• Arreta psikogeriatricoa

Narriadura kognitiboa eta orotariko dementziak dira zahartzen ari zaigun gizartearen erronkarik kezkagarrienetakoak.

Batez ere portaera nahasmenduak sortzen direnean eta familiaren erantzun gaitasuna gainditzen dutenean. Halakoetan, askotan, familiak amore eman behar izaten du, eta eramateko zaila den porrot sentsazioarekin bukatu. Beste alde batetik, adierazle positibo batzuk biltzen hasiak gara pertsonengan ardaztutako arreta eredua erabiltzen duten egoitza unitateetan bizi diren eta profil psikogeriatricoa duten pertsonen ongizateari lotuta.

Horregatik, zaintzen ibilbide osoan profil horien berrikuntza areagotzea da gure lehentasunetako bat.

Gure egungo errealitatean, laguntza baliabideetako unitate psikogeriatriko bakoitza bere kontura eta bakarka ari da eredu berritzeko lanean. Horregatik, etapa berri honetan arreta psikogeriatrikoa denok batera lantzea proposatzen dugu, ikuspegi integral batetik egiteko aurrera.

Horrela, diziplinarteko ezagutza garatu eta zerbitzu eta baliabideetan (ospitaleetan, kanpo kontsultetan, egoitzetako psikologia integraleko unitateetan, eguneko zentroetan eta etxez etxeko arreta zerbitzuetan) sortutako ezagutza bilduko duen prozesua sortu nahi dugu. Arretako ibilbide integralak diseinatzea eta eskaintzea da helburua, nazioarteko joerekin bat etorriko direnak eta pertsonen eta familien beharrienei erantzungo dietenak.

• Errehabilitazio anbulatorioa

Errehabilitazio anbulatorioko pazienteen osasunean eta ongizatean lortutako emaitzak askotarikoak izan dira. Ez dugu inolako ebidentziarik teknika edo teknologia jakin batzuk patologien eta egoeren arabera beste batzuk baino hobekien diren

jakiteko.

Pazienteen gogobetetasun indizean oinarritu izan dugu, tradizioz, gure ebaluazioa.

Badakigu termometro garrantzitsua dela eta gure jarduera ebaluatzeko erabiltzen jarraitu behar dugula.

Alabaina, hobekuntza terapeutikoan aurrera egitea da hurrengo etapan finkatu nahi dugun helburua, eta artatzen diren patologietarako tratamendurik eta teknikarik onenak zehazten lagunduko diguten ebidentziak bildu beharko ditugu horretarako.

ETXEKO ESPARRUA

Matia Institutuaren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko lankidetzak hitzarmenari esker sortu zen Etxean Ondo ikerketaren (2011-2014) bidez, pixkanaka etxean ere arreta zerbitzu integratua ezartzeko oinarriak finkatu ditu Matiak, gizarte, osasun eta hurbiltasun zerbitzuak koordinatuta.

Zerbitzu hori ere pertsonengan, beraien interesetan, duintasunean eta pertsonalizazioan oinarrituta dago. Izan ere, pertsonak behin baino gehiagotan adierazi dute etxean bizitzen jarraitzea nahiago dutela, laguntza behar dutenean ere bai. Gogo horri erantzutea da

Matiaren nahia.

• Matia Etxean

Etxean Ondo proiektuaren ikerketa fasean nahiz jardunean eskuratutako ezagutzari esker -500 etxebizitzatan aritu gara eta 20.000 zerbitzu ordu baino gehiago eman ditugu proiektu pilotuan-, Matia Etxean etxeko arreta zerbitzu integrala abiarazteko oinarri kontzeptual eta esperientzial nahikoa dugula esan dezakegu, ziurtasun osoz. Ikerketaldiak frogatu zигun planteamendu eraginkorra dela, eta kostutan efizientea sistema soziosanitarioarentzat. Fase esperimentaletik harago, eskala handiago batera jotzeko unea heldu delakoan gaude, aurrera egiten jarraitzeko. Laguntza zerbitzu integrala eskaini nahi dugu, pertsonengan ardaztua, beraien beharriaz eta lehentasunekin bat eta laneko bost alderdi hauen baturan eta koordinazioan oinarrituta:

1. Kasuaren kudeaketa: Gure iritzian, kasuaren kudeaketa da arretaren osotasuna eta jarraitutasuna bermatzeko metodologiarik egokiena. Oinarria hau da: pertsonak behar litzakeen gizarteko, osasuneko eta hurbileko baliabide guztiek koordinatuta aritu behar dutela.

Horretarako, arreta plan

integrala eta banakakoa egiten da: taldeko diziplina anitzeko profesionalek pertsonaren egoeraren balorazioa egiten dute, pertsonaren beraren eta familiaren parte-hartzearekin, eta pertsonaren ohituretan eta lehentasunetan oinarritutako helburu bateratu batzuk zehazten dituzte.

Matiak duen kudeaketa tresna informatikoak funtsezko laguntza eskaintzen du kasuen jarraipena, koordinazioa eta kudeaketa egiteko.

2. Laguntza pertsonala:

Ezinbestekoa da erreferentziako profesional bat izendatzea, etxeko ingurunean konplexutasun handiena duten eta expertise handiagoa eskatzen duten zaintzak ikuskatu eta jorratzeko eta, azken buruan, banakako arreta planean zehaztutako helburuak lortzeko.

Era berean, profesional hori etxeko ohiko zaintzaileentzako (profesional nahiz senideentzako) aldian aldiko errefortzua izango da, erabiltzaileei eta beraiei familiei proposamen lehiakorra eta jasangarria eskaintzeko. Horrexegatik, hain zuzen, laguntzaile pertsonalaren figura erreferentziako profesionala izatea proposatzen dugu.

3. Zaintzaileak:

Laguntza premia handia

denean, etengabeko laguntza izango da zaintzaren oinarria. Era askotan antola daitekeen arren, errealitateak erakutsi digu etxeko langileengana jo ohi dela zaintzen ordu gehienak betetzeko. Izan ere, etxez etxeko zerbitzu publikoek arintasun eta malgutasun handiagoa lortzeko eta prezio lehiakorragoak izateko erronkari egin behar diote aurre. Horrenbestez, Matia Etxean zerbitzuak, beste eragile batzuekin lankidetzan, kalitateko zaintzaileen zerbitzua eratu nahi du, etxez etxeko laguntzen eta zaintzen zati handi bat bete dezan. Zaintzaileek etengabeko gainbegiratzea eta prestakuntza izango dute, batez ere kasuaren kudeatzailearen eskutik, Matia Etxean proiektuan integratuta egongo direlako.

4. Etxez etxeko arreta geriatrikoa:

Arlo publikoak betetzen ez dituen gizarte eskarien alorrean, terapeuta okupazionalen etxez etxeko geriatriako kontsultak, etxez etxeko errehabilitazioa eta etxebizitza egokitzeko aholkularitza lana jorratu nahi ditu Matiak.

Ilido beretik, aurrez aurrekoak ez diren kontsultak ahalbidetu nahi ditu, familiek nahiz profesionalek izan ditzaketen zalantzak argitzeko, tratamendua

doitzeko eta abarrekoak egiteko.

Horri esker, adinekoak kontsulta espezializaturako joan-etorriak egin beharra saihestuko litzateke. Azkenik, funtsezko aliatuekin estimulazio kognitiborako programak sustatzea, duela urte batzuetatik hona lantzen ditugun Orekako eta Ibiliko programak sendotzea eta Gipuzkoako herritarren hauskortasuna prebenitzeko edo suspertzeko programak jorratzea.

Matia Etxean zerbitzuak pertsona bakoitzari egokitutako hurbileko beste zerbitzu batzuk ere hartzen ditu, hala nola etxez etxeko ile apainketa, podologia, liburutegia, farmazia eta beste, kasuaren kudeaketa integraletik bideratuta betiere.

GIZARTE ESPARRUA

Matiaren misioak muga instituzionalak eta etxeetako mugak gainditzen ditu, eta gizarte osora zabaltzen da, gizarte sare osoaren sentsibilizazioa eta partaidetza sustatzen duten programak eta proiektua ere jorratzen baititu.

Zahartzeari heldu nahi badiogu, XXI. mendeari begiratu behar diogu eta adinekoek ongizate estatuari eusteko eta eskubide osoko herritar gisa duten eginkizun

garrantzitsua aitortu behar dugu.

Zahartzaroaren inguruko kontzientzia soziala sustatzeko apustua egiten du Matiak.

Mendekotasun egoeran dauden pertsonen eta beraien senideen beste pertsona batzuekin harremana izatea bultzatzen dugu: boluntariotza sareekin, auzokideen elkarteekin edota, oro har, beraien ongizatea hobetuko duten eta bizi proiektuari eusteko aukera emango dieten orotariko ekimen guztiekin.

Ezinbestekoak dira gizarteko partaidetza, zahartzaroaren inguruko kontzientziazioa eta sensibilizazioa, bai eta laguntzaren eta orientazioaren bidez eskuratu dugun ezagutza gizarte osora zabaltzea ere.

Azken buruan, guzti-guztiokin lagunkoiagoa eta solidarioagoa izango den gizartearen sustatu nahi dugu.

• MatiaZaleak

Matiak sustaturiko gizarte partaidetzarako mugimendua da MatiaZaleak, eta Fundazioaren balioak gizartera zabaltzea du helburu.

Gipuzkoako gizartearekiko konpromiso tinkoarekin sortu zen, mendetasuna

duten adinekoek eta desgaitasuna dutenek bete gabe dituzten premiei eta MatiaZalearen sareko elkarte eta erakundeek dituztenei erantzuteko.

Arreta jarrita MatiaZalearen berezko zentroetan bizi diren pertsonengan, adinekoen ongizatearen alde lan egiten duten elkarteetan eta zahartzearen arloko ikerketa proiektuetan, MatiaZaleak programak ametsak eta/edo beharrak bete nahi ditu, sistemaren bidez estaldurarik ez duten eremu horietako edozeinetan antzemandako gabeziak, Gipuzkoako gizartearen laguntzarekin.

Programa abian jartzeko funtsezkoak izango dira (batez ere lehen urteetan) barne komunikazioko plana, kanpoko komunikazioa eta bazkideak banaka nahiz erakunde gisa erakartzeko plana, betiere gardentasun osoa ardatz eta dagoeneko planifikatuta dauden ekimenei jarraitutasuna emateko bidean.

• Matia Orienta

Matia Orientaren helburua hau da: zahartzen diren pertsonen eta beraien senideen, sektoreko profesionalen eta Matia Fundazioko profesionalen zahartzearen eta desgaitasunaren alorreko iraupen luzeko zaintza prozesuei buruzko informazioa eta orientazioa

eskaintzea, zerbitzuetan, baliabideetan eta ibilbideetan erantzun arina eta integrala emateko asmoz.

Gaur egun mendekotasunaren arretaren alorrean dauden zerbitzu, zentro, jarduerak eta laguntzen inguruko zalantzak dituzten pertsonen doako informazioa eskaintzeko erreferentzia sendoa izan nahi dugu.

Beti ere zaintzen jarraitutasuna bermatzea helburu, eta bertara jotzen dutenen lehentasunak eta premiak aintzat hartuta.

Honako ekintza hauek hezurramitzen dute datorren aldirako lan estrategia:

- Barneko zabalkundea, gure zentro eta zerbitzuetako zaintzen koordinazioa eta jarraitutasuna hobetzeko. Hala, MatiaZalearen zerbitzu sarearen baitan, berezko izaera duen zerbitzu gisa finkatu nahi dugu.
- Kanpoko zabalkundea, alde batetik zerbitzua areago ezagutzera emateko eta, beste alde batetik, familiei, erabiltzaileei eta sektoreko profesionalen aholkularitza emanez ebatzi diren kontsulten eta kasuen kopurua handitzeko.

• Matia eta lagunkoitasun mugimendua

Adinekoekiko lagunkoia izango diren hiri eta komunitateen proiektua Osasunaren Mundu Erakundearen esparruan jarri zen abian 2005ean, mundu osoan azaleratzen ari ziren bi joera aintzat hartuta: biztanleriaren zahartzea eta urbanizazio prozesua. Hauxe da proiektuaren helburua: zahartzen diren pertsonen bizitza errazteko inguruneak sortzea eta, aldi berean, adinekoak protagonista diren herritarren partaidetzako mugimendua sustatzea. Zahartze aktiboaren paradigmaren azpian dagoen teoriarik oinarritzen da, eta tokian-tokian gauzatzea da asmoa.

«Zahartze aktiboa sustatuko duen hiri eremu integratzailea eta irisgarria da adinekoentzako ingurune lagunkoia» (OME, 2007).

Matia Institutua erakunde aitzindaria da Estatuan, mugimendu horretan parte hartzeari dagokionez. 2009an, «Donostia, adinekoekiko hiri lagunkoia» proiekturako (Donostia Estatuko lehen hiria izan zen mugimendu horri atxikitzen) diagnostikoan parte hartu zuenetik aritzen da programarekin bat eta, 2012az geroztik, Eusko Jaurlaritzaren Enplegu eta Gizarte Politiketako Sailak bultzatutako «Euskadi

Lagunkoia» proiektua bultzatzen, diseinatzen, garatzen eta koordinatzen du.

Ekimen hori mundu osorako erreferentzia bihurtu da, dagoeneko 30 udalerri baino gehiago atxiki baitzaizkio eta 200 eragile baino gehiago aritzen baitira elkarrekin lanean, lagunkoitasunaren alde.

Euskadi Lagunkoia proiektuaren lan planteamenduak Euskadiko herri, inguru eta hiri guztietan bultzatu nahi du mugimendua. Udalerri txikienei ekimenean sartzen laguntzen die, eta udalerriak, erakunde pribatu, publiko eta sozialak eta pertsonak bilduko dituen sarea sustatzea du helburu. Udalekin, elkarrekin, enpresekin eta herritarrekin sarean lan eginez, helburu komun baten alde: bizitzea eta elkarrekin bizitzea erraztuko duten bizi inguruneak sortzea.

Lagunkoitasun programan, adinekoak dira eguneroko bizitzan islatuko den ongizatea sortzeko prozesuaren protagonistak. Izan ere, era arrazionalagoan berreskuratu nahi dira espazio publikoak, herritarren arteko harremanak, zaintzen transferentziak eta, orokorrean, udalerrietako eguneroko bizitza gizatiarragoa eta

guztiontzako atseginagoa egiten duten gauza txiki horiek guztiak.

Nazioartean harrera ona izan duten dokumentuak ere landu dira proiektuaren esparruan (metodologiari, prestakuntzari eta sensibilizazioari lotutakoak); hain zuzen, erabiltzeko interesa adierazi duten erakundeetako batzuek ingelesera ere itzuli dituzte. Adinekoen ahaldunderako tresnak abiarazteko eta beraiei ingurunean bizi kalitatea hobetzeko proposamenak lantzeko ikerketan, diseinuan eta jardunean punta-puntako erakunde gisa agertzen da Matia Institutua.

Hona hemen Matia Institutuaren datozen urteetarako helburuak lagunkoitasunaren alorrean:

- Lagunkoitasunaren inguruko adituen nazioarteko sareetan parte hartzea eta alor horretan ari diren sare eta proiektuetan aritzea, hala nola Aldaketa Demografikoaren aldeko Europako Hitzarmenean (AFE-InnOVnET), European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (Elp-AHA) erakundearen «Action Group d4 Innovation for Age Friendly Buildings, Cities and Environments» taldean. Ildo horretan bertan, gure esperientzia,

jardunbide egoki gisa aurkeztea Europako Batzordearen 2016ko Reference Sites deialdirako. Helburua, betiere, ezagutza, metodologia eta jardunbide berriak ikasten eta barneratzen jarraitzea da.

- Estatuko erreferentzia izatea eta Estatuko beste hiri eta lurralde batzuetara eramatea ekimena. Bestelako ezaugarriak dituzten tokietan abian jarriz gure esperientzia handitzea, proiektuaren garapenean ikasten jarraitzeko.
- Alor horretako jardunbide egokiak eta dokumentazio berria sortzea, eta narriadura kognitibo arina duten pertsonak lagunkotasunaren ekimenean sartzea, dementzia duten pertsonentzako ingurune lagunkoiak lortzeko bidean.
- Zeharkako eragile publiko, pribatu eta sozialekin sarean lan egitea, programa are gehiago indartzeko eta egonkortzeko, eta ikuspegi osagarriak eskuratzeko.
- Inguruneak egokitzeko mugimendua sustatzea, adinekoen eta herritar guztien bizi kalitatea hobetzeko asmoz, eta herritarren

erantzukidetasunaren kultura eta adinekoen ahalduntzea bultzatzea.

- Ikasitakoa beste eragile batzuekin partekatzea, eta urteotan eskuratu ditugun ezagutzak eta ikaskuntzak zabaltzea.

1. LAGUNTZA ERRONKA: ARRETA EREDUAREN GARAPENARI LOTUTAKO EBIDENTZIAK SORTZEA, I+G PROIEKTUEN BIDEZ

Honako hauek bilatzen dituzte erroka honetako ekintza planek: proiektuak partaidetzaz (ikertzaile eta laguntzako profesionalak parte hartuta) identifikatzea; ezagutza biltzea eta sortzea; pertsonengan ardaztutako arreta eredua ezartzearen ondoriozko aldaketen eta berrikuntzen inpaktua ebaluatzea, ebidentziak sortzeko asmoz; eta, azkenik, lortutako emaitzak

begira eta gizarte osora zabaltzea.

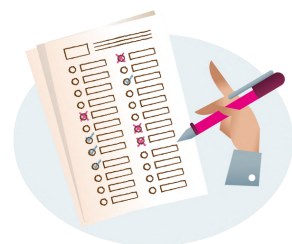
2011. urteaz geroztik, Matia bere Arreta Eredua hobetzeko ibilbide batean sartuta dago, bere zentroen ezaugarriak doitzeko helburuarekin: alderdi fisiko-arkitektonikoak, profesionalen antolaketa eta praktikak, pertsonen laguntza premiak dituztenean aukeratzen duten arreta eskaintzen duten inguruneak.

lido horretan, epealdi horretan Matia Institutuak egindako azterlanek berretsi egin dute ezarritako aldakuntzek eragin positiboa dutela gure egoitzetan bizi diren pertsonen ongizateari lotutako zenbait alderditan eta profesionalen jardunbidean, eta senideen gogobetetasun maila ere handitu egiten dela.

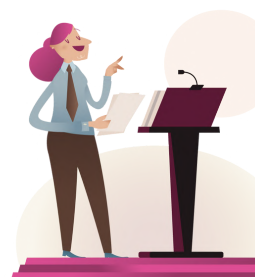

Ikertzaile eta asistentziaren alorreko profesionalen talde mistoak sortzea.

Crear equipos mixtos de investigadores y profesionales asistenciales.

Arreta ereduak dakartzan aldaketen eraginkortasunaren inguruko ebidentziak sortzea. Generar evidencias sobre la eficacia de los cambios que introduce el modelo de atención.

Sortutako ezagutza transferitzea. Transferir el conocimiento generado.

Lanak nabarmendu egin dute profesionalen jarrerak eta jardunbideak oso garrantzitsuak direla kalitateko arreta pertsonalizatuta ematea lortzeko. Ondorioz, pertsonarengan ardaztutako Matiaren eredua ezartzeko bideak bat etorri behar du Fundazioaren kultura aldaketarekin, eta arreta berezia egin behar die zentroetako profesionalak trebatzeko eta laguntzeko ekintzei, bai eta ekintza horien ondorioei lotutako ebidentziei ere, artatzen ditugun pertsonen lehenetasunak errespetatuko dituen arretaren kultura sortzen jarraitzeko.

• Lan ardatzak

Ikerketaren helburuak eta proiektuak partaidetzaz identifikatzea. Nazioartean kalitateko arretaren ebaluazioari eta esku-hartzeari buruzko ikerketa ildoak garatzen diren heinean, nabarmendu egiten da nazioko nahiz nazioarteko instituzioen arteko sareak sortu behar direla, kalitate estandar nahikoei eusteko. Eta, horrekin batera, eta barnera begira, kultura eraldatzeko prozesuarekin bat, arretako eta ikerketako lankidetzaren sareak sustatu behar dira, ebidentzia zientifikoak eta esperientzia profesionalak trukatzeko eta, horri esker, ikertutako eta aplikatutako esparruari egokitutako ikerketa proposamen berriak sortzeko.

Hala, arreta berezia egingo zaie tratatu onari lotutako determinatzaileei eta kompetentziei, eta batez ere beren eskubideak defendatzeko baliabide gutxien dituzten pertsonen dagokienez, egoera ahulenean daudelako.

• Erakunde barnean ezagutza barneratzeko eta sortzeko jarduna sustatzea.

Jardunbide profesional handiko profesional trebatu eta inplikatuak izateko premiari erantzutea da lan ardatz horren oinarrietako bat. Bestea, berriz, arreta emateko eta antolatzeke era berrien ondorioz sortzen den ezagutza garatzea eta agerian jaretzea.

• Proiektuak garatzeko talde mistoak sustatzea

Aurreko aldian heldu genion bide horri, baina oraindik badugu zereginik laguntza alorreko eta ikerketa alorreko helburuak bateratzeko bidean.

Horregatik eusten diogu lan ardatz horri, talde guztiak (teknikoak, prozesukoak eta hobekuntzarako zuzendutakoak) mistoak izan daitezen eta bi errealitateak partekatzeke eta batzuen eta besteen beharrianak, aurreikuspenak eta ideiak ezagutuz, lanak eta emaitzak hobetzeko.

Zuzeneko arretan ari diren

taldeen emaitza maximizatzeko asmoz, garrantzitsua da Matia Institutuko ikertzaileak eta adituak zuzeneko arretako taldeetan sartzeari, ideiak sortzen laguntzeko, laguntza metodologikoa emateko eta sektoreko ezagutza eguneratua eta aurrerakuntzak hornitzeko. Ardatz hori indartze aldera, gaur egun laguntzako lanak egiten dituzten diziplina arlo guztietako kideak Institutuan sartzeko aukera aztertuko da, ezagutza sortzen laguntzeko.

• Arreta eredua ezartzeko eta ebaluatzeke baliabideak sortzea

Arreta pertsonalizatuko ereduen esparru kontzeptualera egokitutako baliabide teknikoak eta prestakuntzakoen baliagarritasuna jarri du agerian Matia Fundazioak eta Institutuak egin duten ibilbideak.

Ikus-entzunezko materialak, prestakuntzarako materialak eta ebaluazio tresnak egin ziren aurreko aldian, eta harrera bikaina jaso zuten Estatuan. Dagoeneko jorratzen hasia den bide horrek jarraitutasuna izango du eta, besteak beste, pertsonarengan ardaztutako arretaren ezarpen maila ebaluatzeke eredua eta tratatu ona sustatzeko prestakuntza materialak jorratzea izango da hurrengo urratsa.

- > Erabateko jarduera eta okupazioa lortzea.
- > Profil konplexuetan espezializatzea.
- > Zerbitzu berriak sustatzea.
- > Gastuak eta sarrerak egokitzea.

- > Conseguir la plena actividad y ocupación.
- > Especializarnos en perfiles complejos.
- > Promocionar nuevos servicios.
- > Adecuar gastos a ingresos

Emaizak erakunde barnean nahiz kanpoan zabaldu behar dira, sortutako ezagutzaren eta berrikuntzaren inpaktua ahalik eta handiena izan dadin. Horretarako bideak dira, besteak beste:

- Matiako profesionalentzako saioak.
- Sektoreko profesionalei zuzendutako Matia Foroa.
- Argitalpenak, txostenak eta komunikazioak zahartzearen eta desgaitasunaren sektoreko kanpo foroetan.

Ikerketako edo laguntzako jardura eta proiektu guztiak abian jartzen diren unetik bertatik planifikatuko da zabalkuntza lana, lantalde bakoitzerako helburu zehatzak ezarrita.

2. LAGUNTZA ERRONKA: ARRETA EREDUAREN JASANGARRITASUNA SUSTATZEA

Matia Eredua (eta batez ere haren alderdi ekonomikoa eta soziala) jasangarria izango dela ziurtatu nahi badugu, ezinbestekoa izango da gizartean dugun inpaktua handituko duten zerbitzu berriak sortzea, zentroen okupazio maila eta zerbitzuen jarduna optimizatzea, beharrian konplexuak dituzten pertsonen arretan espezializatzen joatea eta gastuak eta sarrerak egokitzea.

Matia irabazi asmorik gabeko eta interes orokorreko fundazio pribatua da eta jasangarritasuna du helburu.

Jasangarritasuna globaltasunean eta zeharka ulertzen dugu: egungo

beharrianak ziurtatzea baina etorkizunekoak kolokan jarri gabe, eta gizartea eraikitzen laguntzea eta bera osatzen duten kide guzti-guztien ondasun erkideari ekarpena egitea, ondasun hori banaezina baita eta soilik guztion lankidetzaren bidez eskuratu, handitu eta babestu ahal baitugu.

Halatan, Matiaren misioaren inpaktua maximizatu nahi dugu, eskura ditugun baliabideak eta ondarea erabiliz.

Horrenbestez, gure inpaktu sozialak iraun dezan, arreta ereduan oinarritutako jardura jorratzeaz gain, dimentsio anitzeko jasangarritasuna landu beharko dugu, gurekin harremana duten eragileak eta elementuak ere jasangarriak izanik. Ohikoa da (eta areago gaur egungo egoera ekonomiko konplexuan),

jasangarritasunaz aritzen garenean diru kontuak bururatzea. Alabaina, gure konpromisoa harago doa: geure jardunaren alderdi guztietan izan behar dugu jasagarriak, Fundazioaren inpaktua iraunkorra dela ziurtatzeko.

• Lan ardatzak

1. **Zentroen okupazioa eta zerbitzuen jarduera optimizatzea**, ahalik eta pertsona gehienengoz ongizatea hobetzen laguntzeko.
2. **Premia aurreratu eta konplexuak dituzten pertsonen arretan espezializatzea.**
3. **Gure misioaren inpaktua areagotzea** ahalbidetuko diguten **zerbitzu berriak sustatzea**: zerbitzu iraunkorrak, finantzaketa publikoaz harago bestelako finantzaketa ere izango dutenak.
4. **Gastuak** diru sarreretara egokitzea.

3. LAGUNTZA ERRONKA: ERAKUNDEA EGOKITZEA ARRETA EREDUA GARATZEKO

Hirugarren erronka horrek kudeaketa eredua eta pertsonen arteko harremanen eredua eraldatu nahi ditu, Matiaaren arretarako ereduak ahalik eta gehien egin dezan aurrera. Laguntza eredu berritzailea, pertsonengan eta beraien gustu eta interesetan ardaztua. pertsonak kudeatzeko prozesuak eta kudeaketa sistemak daude erronka horren aurrealdean, horietako bakoitzaren ekintza planak tarteko. Horien artean nabarmentzekoak dira balio bidezko kudeaketa eta Matia osatzen duten erakunde guztien kudeaketa eredua integratzea.

Matia Eredua garatzekotan, nahitaezkoa izango da profesional trebatuak, eta proiektuarekin motibatutak eta inplikatuak izatea. Era berean, gure misioari

erantzungo dioten eta hura indartuko duten balioetan oinarritu beharko dugu guztion arteko eta kanpoko eragileekiko harremana.

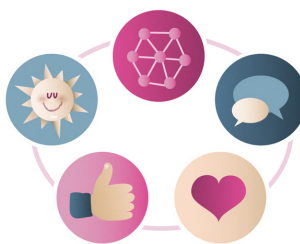
• Lan ardatzak

- **Balio bidezko kudeaketa oinarritutako kultura aldaketan aurrerapausoak ematea.**

Erakundean kultura aldaketa gauzatzea da asmoa, guztion artean zehaztu ditugun balioetan oinarrituta egon dadin. Gure misioaren eta ikuspegiaren ondoriozko balioetan oinarrituko den kudeaketa eredua ezarri nahi dugu. Horretarako, funtsezkoa da balioak erakunde oso-osoan zabaltzea, bertako pertsona guztiek ezagutu eta onartu ditzaten, eta haiekin bat egin dezaten. Balio horiek zabaltzea da guztion partaidetza bilduko duen kultura libreago baterako aldaketa gauzatzeko bermea.

Kudeaketa eta antolaketa eredua egokitzea.
Adaptar el modelo de gestión y de organización.

Balioen araberrako kudeaketa.
Gestión por valores.

Lau erakundeen integrazioan aurrera egitea.
Avanzar en la integración de las 4 organizaciones

- Erakundeetan kudeaketa eredu partekatu eta jorratzen jarraitzea.

Matia osatzen dugun erakunde guztietan kudeaketa eredu txertatzera bideratutako ekintza guztiak biltzen ditu lan ardatz horrek. Horretarako, jorratzen ditugun jarduera guztiak jasotzen dituen prozesuen mapa bakarra erabiliko dugu, lau erakundeetako pertsonek osatutako lantaldeekin.

Bateratze estrategia horrek plangintzako, garapeneko eta ebaluazioko jardueretara zuzendutako baliabide guztiak optimizatzen ditu, eta homogeneousatu egiten ditu profesionalen jardunak eta harremanak erakundeekin, hornitzaileekin, familiekin eta gainerako interes taldeekin.

Erakunde guztietako jardunbide egokien ezarpena eta beharizanen integrazioa bermatu beharko du integrazio prozesu horrek. Beste alde batetik, eta balio handiena dakarren kontuetan zentratuko garela bermatzeko, kudeaketa tresnak (auditoretzak, gogobetetzeari buruzko azterketak, agente taulak...) pertsonengan ardaztutako arretak eskatzen dituen aldaketetara egokitze helburua finkatu du erakundeak.

4. LAGUNTZA ERRONKA: KANPO LANKIDETZA SUSTATZEA, ARRETA EREDUA GARATZEN LAGUNTZEKO

Helburuak partekatzen ditugun beste eragile batzuekin lankidetzan aritzearen aldeko apustua egiten dugu, bakoitzak bere helburuak izan ditzan.

«Batera indartsuagoak gara» izan liteke erronka horren lema. Gure ustez, gure misioaren inpaktua biderkatzea ekarriko dute beste eragile batzuekiko sareko lanak, zeharkako lankidetzak eta osagarritasunak.

Aurreko erronketan zehazten den bezala, uste dugu lankidetzak horrek jasangarria eta gure balioetan oinarritua izan behar duela: konfiantza, komunikazioa, jarrera positiboa eta besteen aintzatespena.

• Lan ardatzak

- Alderdi estrategikoetan lankide izango ditugun kanpoko eragile kritikoen multzoa identifikatzea, guztion artean geure inpaktua handitzeko.

Horretarako, lanerako esparru bateratua zehaztea proposatzen dugu, balio eta printzipio horietan oinarritutako harremana jasoko duen hitzarmen baten bidez. Gure iritzian, hitzarmen horiek Interneten argitaratu eta etengabe eguneratu behar dira, mundu guztiak eskura izan ditzan.

- Irabazle/irabazle estrategian oinarritutako proiektu erkideak zehaztea.

Lankidetzak esparrua

Beste eragile batzuekin sarean lan egitea.
Trabajar en red con otros agentes.

zehaztu eta elkarlana jorrazeko unean, garrantzitsua da identifikatzea bi aldeentzako helburuak bilduko dituen proiektua, zer baliabide erabiliko diren, nor diren arduradunak eta zer epealdi egongo den helburuak gauzatzeko.

- **Lankidetzaren hitzarmenen ebaluazioa eta jarraipena.**

Azkenik, adi egon behar dugu eta etengabe galdetu

behar diogu geure buruari ea proiektuetara bideratzen ditugun baliabideek nahi dugun emaitza lortzen duten, jarraitu ala birplanteatu egin behar diren erabakitzeko edota, hala badagokio, bertan behera uzteko.

Denok dakigunez, 2021a urte zaila izan da jasandako pandemiagatik. Gure erakundeak jasan duen inpaktua oso handia izan da, eta planteatzen zitzaizkigun osasun eta antolaketa egoera eta

erronkei erantzutera bideratu behar izan ditugu gure ahaleginak.

2021 amaieran, hausnarketa bat egin genuen prozesu talde bakoitzean, eta batez ere haiei eragiten dieten arriskuak eta aukerak berrikusi genituen (arriskuak txertatuz eta ezabatuz, horiei aurre egiteko ekintzak aldatuz eta abar). Aurten mehatxuak eta aukerak Testuinguruaren Azterketarekin eta Erronka estrategikoekin lotu dira.

Mehatxu eta aukera esanguratsuenen artean, honako hauek nabarmentzen ditugu:

Jatorria (B= barnekoa, K= kanpoko)	I = Indargunea A = Ahulezia M = Mehatxua AU = Aukera	Deskribapena	Operatiboa / Estrategikoa	2016-2020 aldiko zein erronka estrategikori erantzuten dio?	Zer ekintza egiten ditugu? (Arriskuaren tratamendua)	Taldea
K	M	Profil profesional jakin batzuk erakartzeko zailtasuna (mediku eta erizain falta)	Estrategikoa / Operatiboa	4. Jasangarritasuna bermatzea	Medikuak eta erizainak (eta beste profil batzuk) kontratatzeke estrategia	CEMI
B/K	A/M	Jasangarritasuna finkatzea	Estrategikoa / Operatiboa	4. Jasangarritasuna bermatzea	1. Gerozerlan eta PLko hitzarmenak negoziatzea. 2. Kontratazio eredu eta kontratazio plana berrikustea. 3. Eraginkortasun politika maila guztietan. 4. Absentismo estrategia. 5. Hiru erakunderen integrazioa.	CEMI
K	M	KPlaren eta Euriborraren igoerek eragin zuzena dute erakundearen kostuetan	Estrategikoa	4. Jasangarritasuna bermatzea	Hornitzaileekin negoziatzea, administrazioari informazioa eskatzea	Ekonomiko - Finantzarioa
K	M	Okupazio txikia eguneko zentroan. Eguneko zentroko arreta zerbitzuaren nortasuna galtzea.	Estrategikoa	4. Jasangarritasuna bermatzea	Administrazioarekin lankidetzan aritzea Babesarea proiektuan	Eguneko zentroko arreta
K	M	Aurrera egitea galarazten digun laneko eta jarduneko legeria.	Estrategikoa	1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan. 3. Erakundea egokitzea.	Identifikatzea eta batzordearekin, taldeekin eta instituzioekin lan egitea	CEMI
K	M	COVID-19: Maila anitzeko erabiltzaileengan izandako eragina (eskubideen murrizketa, estimulazio falta, gaixotasun bera, isolamenduaren ondorioak...) Familietan izandako eragina, (segurtasuna eta osasuna), eragina zentroen okupazioan (batez ere eguneko zentroetan), antolamendu plangintza nahasten du. Protokolo asko etengabe aldatzen dira eta lan egiteko moduan eragiten digute.	Estrategikoa / Operatiboa	4. Jasangarritasuna bermatzea 1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan	COVID-19aren kudeaketa erakundearen prozesu guztietan txertatzea, prebentzio ekintzak egunerokoan txertatzeko. COVID taldea martxan edukitzea	CEMI
B	A	Protokoloak eta sistemak	Estrategikoa / Operatiboa	1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan. 3. Erakundea egokitzea.	Berrikuspenua, aurrera egiten lagun dezaten	CEMI
B	A	Desgaitasuna duten pertsonentzako arreta eredu diseinatzea: Diseinu zaharkitua berrikusteko eta artatutako pertsonen profilera egokitzeko beharra.	Estrategikoa / Operatiboa	1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan	Dibertsitate funtzionala duten pertsonen arreta emateko eredu berri bat diseinatzea	Dibertsitate funtzionala eta gaixotasun mentaleko arazoak dituzten pertsonentzako arreta
B	A	Behar bezala prestatu gabeko profesionalak (behar berrien arabera)	Estrategikoa	2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea, 3. Erakundea egokitzea.	1. Prestakuntza beharren diagnostikoa egitea aldizka eta hainbat metodologia erabiltzea. 2. Laguntzeak sustatzea, 3. Prestakuntzaren eraginkortasuna ebaluatzeke hainbat metodo aplikatzea, prestakuntza ekintzetara egokituta. 4. Ibilbideak definitzea, prestakuntza metodologia berriak ezartzea	CEMI

Mehatxu eta aukera esanguratsuenen artean, honako hauek nabarmentzen ditugu:

B	A	Datuak neurtzea eta aztertzea: benetan esanguratsua dena neurtzen ez duten adierazleak definitzea, adierazleak eskuz elikatzea, datuen jarraipena eta analisia ez egitea	Estrategikoa / Operatiboa	3. Erakundea egokitzea. 4. Jasangarritasuna bermatzea	Talde arduradunek urtero adierazleen inguruan hausnartzea, informatika tresnak doitzea, adierazleak eskuz elikatzea ezabatzea (pilotua). Eraldaketa digitalerako aholkularitza proiektua.	CEMI
B	A	Ebaluazioa: arretaren kudeaketari eta kalitateari dagokienez benetan esanguratsua dena identifikatzea ahalbidetuko digun tresnarik ez izatea, sistemaren betekizun guztiak kontuan ez hartzea.	Estrategikoa / Operatiboa	3. Erakundea egokitzea. 4. Jasangarritasuna bermatzea 1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan 2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea	Ebaluazio tresna diseinatzea: parte hartzaileagoa (autoebaluazioa), alderdi garrantzitsu/kritikoen azterketa orokorra eta espezifikoak erraztuko duena	CEMI
B	A	Prozesuen diseinua eta kudeaketa zaharkitua, ez da arina	Estrategikoa / Operatiboa	3. Erakundea egokitzea. 4. Jasangarritasuna bermatzea 1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan 2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea	Antolamendu ereduaren egoerari buruzko hausnarketa.	CEMI
B	AU	Proiektu berriak: Usurbil / Lugaritz	Estrategikoa	1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan 2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea	1. Lan instituzionala 2. Tokiko komunitatearekin lan egitea 3. Lantaldea sortzea 4. Adituak kontratatzea	CEMI
B	AU	Etxean Bizi	Estrategikoa	1. Aurrera egitea pertsonarengan ardaztutako arretan 2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea	1. Lan instituzionala 2. Komunitatearekin lan egitea 3. Talde mistoa (iker. / laguntz.) osatzea	CEMI
B	AU	Teknologia berriak erabiltzea barneko eta kanpoko ezagutza kudeatzeko	Estrategikoa	3. Erakundea egokitzea.	Matia Eskola ezartzea	Ezagutza kudeatzea
B	AU	Bisitak, ezagutza partekatzea, erreferente izatea beste erakunde batzuentzat	Estrategikoa	2. Ezagutza eta ebidentziak sortzea 5. Beste batzuekin lankidetzan aritzea	1. Bisitak kudeatzea 2. Eredua ezartzeko aliatuak izatea	CEMI

Hauek dira ISO arauak:

- Erreferentzia orokorrak
- Nazioarteko lankidetzaren emaitza
- Berrikuntzarako oinarri sendoa
- Gobernuei, industriari eta kontsumitzaileei beren helburuak lortzen laguntzeko tresnak, Garapen jasagarria eta GJHak barne.

Bizi kalitate handia, osasuna eta oparotasuna bat etortzea justizia sozialarekin eta Lurrak bizitzari bere

dibertsitate osoan eusteko gaitasunarekin.

Helburu sozialak, ekonomikoak eta ingurumenaren alorrekoak elkarren mendeak dira eta elkar indartzen dute. Gizarte osoaren itxaropenik zabalenak adierazteko bidetzat har daiteke garapen jasagarria.

ISO arauak ia gai guztiak jorratzen dituzte: hasi konponbide teknikoetatik eta prozesuak eta prozedurak kudeatzeko sistemetaraino.

Ez dago GJHei buruzko berriazko ISO araurik, baina badira GJHein bat datozen arauak. Hala, GJH bakoitzari ekarpen bat egiten dioten arauak identifikatu ditu ISOk (ISO SDG bilaketa tresnaren arabera).

Esan dezakegu Matriak laneko kalitatearen, segurtasunaren eta osasunaren kudeaketarekin duen konpromisoaren barruan (ISO 9001 eta ISO 45001 ziurtagirien bidez) GJH hauek lortzen laguntzen duela:

ISO araua	Arauak honetan laguntzen du	GJHak lortzen laguntzen du (www.iso.org)
ISO 9001: Kalitatearen kudeaketa	Modu eraginkorragoan lan egiten eta zerbitzuaren akatsak murrizten.	1 9 12 14
ISO 45001: Laneko segurtasuna eta osasuna	Lantokiko istripuak murrizten.	3 5 8 9 10 11 16

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

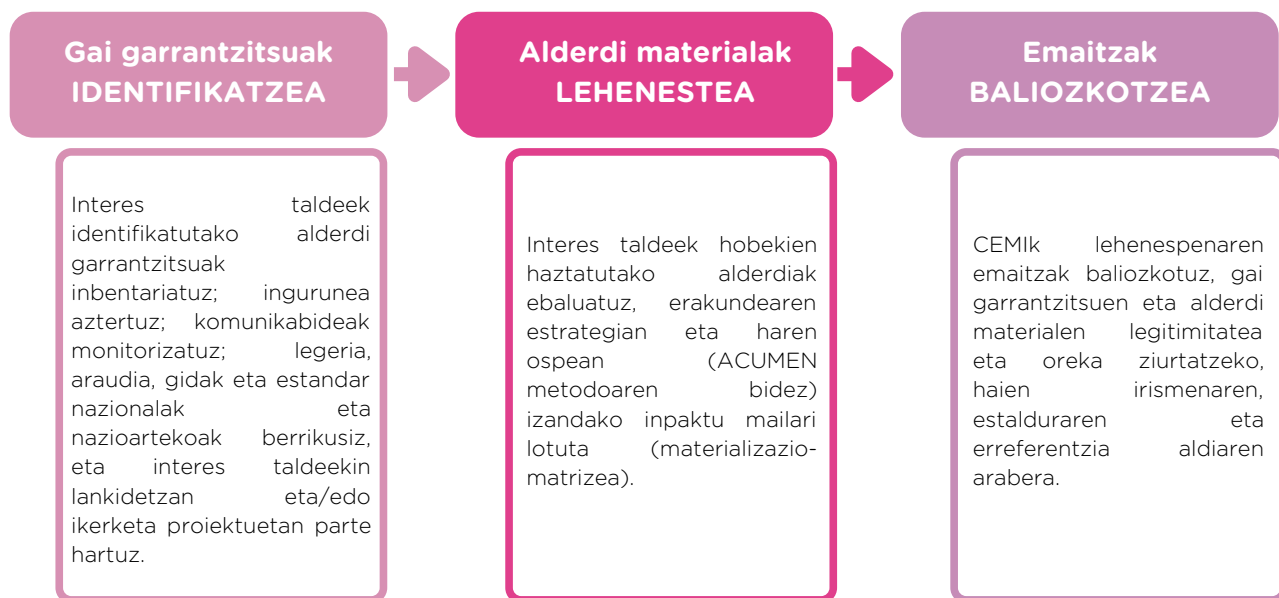
Materialtasun analisia egiteko, Global Reporting Initiative (GRI) estandarretan jasotako «Txostenak egiteko printzipioak» jarraitu ditu Matiak, GRI 101 estandarren arabera (2016ko oinarriak). Hala ere,

jakin badakigu estandarrak berrikusi eta eguneratu egin behar direla 2021ean eta guk ere egokitu egin behar dugula.

Horrek berekin ekarri du jasangarritasun memoria egiteko honako printzipio

hauei jarraitzea: Interes taldeak sartzea, Jasangarritasun-testuingurua, Materialtasuna eta Exhaustibotasuna.

Prozesu honetan etapa hauek aurreikusten dira:

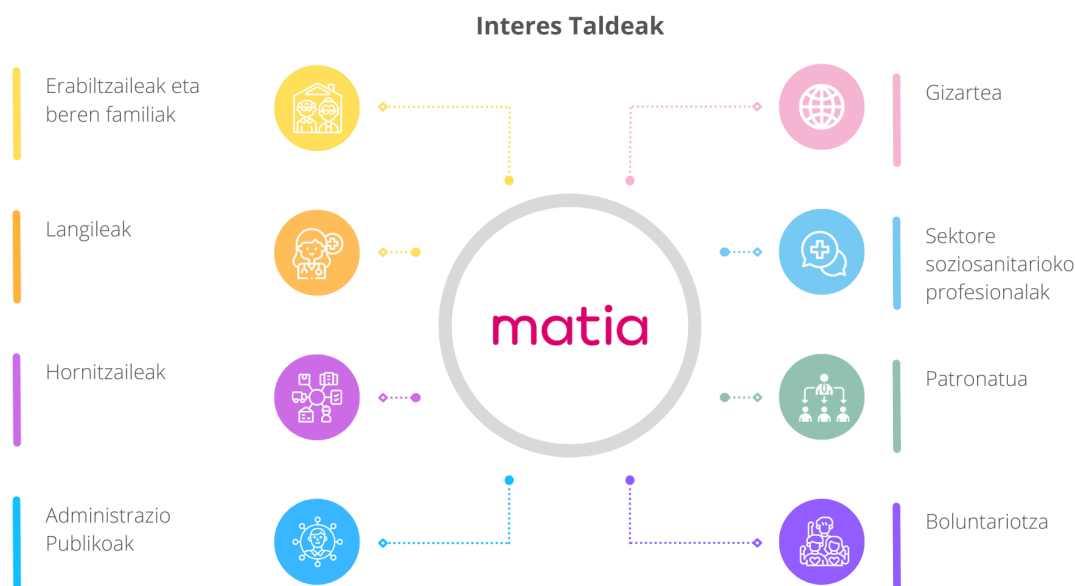

INTERES TALDERIK GARRANTZITSUENAK

Matiak honako interes talde hauek hautatu ditu, 2016-2020¹ aldirako hausnarketa estrategikoa egin ondoren,

aintzat hartuta erakundearen jarduerak eta/edo zerbitzuek nabarmen eragiten dieten entitateak edo gizabanakoak, edo erakundearen estrategiak

arrakastaz gauzatzeko eta helburuak lortzeko gaitasunari eragingo diotenak:

¹ Gaur egun, 2016-2020 aldirako adierazitako ildo estrategikoetan lan egiten jarraitzen dugu, plan estrategikoaren luzapena onartu ondoren, 2022an egingo den hurrengo hausnarketara arte.

Interes taldeak

Erakundearen jarduerak zuzenean edo zeharka eragiten dien barneko eta kanpoko pertsona talde guztiak, beren premia eta itxaropenak dituztenak eta, beraz, erakundean eragina dutenak.

Erabiltzaileak eta familiak («bezeroak»): Erakundeak ematen duen edozein zerbitzuren erabiltzaile izan den edonor, bai eta haren senideak ere.

Langileak: Matia errentzat lan egiten duen edonor. pertsonengan ardaztutako zerbitzuak emateko funtsezko zutabea da.

Hornitzaileak: Gure jarduera garatzeko behar ditugun «produktuk eta/edo zerbitzuez» hornitzen gaituzten pertsonak eta/edo erakundeak.

Administrazio publikoak: Zerbitzuak behar bezala funtzionatzeko gurekin harreman estua duten erakunde publikoak, bereziki Gipuzkoako Foru Aldundia eta Eusko Jaurlaritzako Osasun Saila.

Gizartea: Matiak zerbitzuak ematen dituen ingurunean parte hartzen duten pertsona edo erakunde guztiak (elkartek, unibertsitateak, irabazi asmorik gabeko erakundeak eta abar).

Sektore soziosanitarioko profesionalak: Matiak bere zerbitzuak ematen dituen gizarte eta osasun sektore bereko kide diren pertsona edo erakunde guztiak (zentro soziosanitarioak, erakundeak, ikerketa zentroak eta abar).

Elkartek eta boluntarioak: behar bezala antolatutako erakunde publiko edo pribatuak eta/edo pertsona fisikoak, interes orokorreko beharrak asebetetzera bideratutako jarduerak **askatasunez, altruismoz eta eskuzabaltasunez** egiten dituztenak. Haien helburua **besteei** edo, oro har, **gizarteari** laguntzea da.

Patronatua: fundazioaren gobernu eta ordezkaritza organoa da. Fundatzailearen borondatea betetzen dela zaintzen du, fundazioaren xedek betetzen ditu eta erakundearen ondasunak eta eskubideak administratzen ditu.

GAI MATERIALAK IDENTIFIKATZEA

Gai materialik garrantzitsuenak identifikatzeko 2019an egindako prozesuak indarrean jarraitzen du 2021ean ere. Prozesu hura egiteko etengabeko lana egin genuen interes taldeekin, haiei entzunez eta hitza emanez.

Horri esker, haien beharrak

eta itxaropenak identifikatu ditzakegu, funtsezkoak baitira erakundearen estrategia garatzeko eta balio, erronka eta jomugen bidez hedatzeko.

Interes talde bakoitzarentzat hainbat tresna zehaztu ditugu, entzuteko eta hitz egiteko etengabeko kanal irekia izatea ahalbidetzen digutenak.

Asmoa honako hau da:

tresna horiek etengabe eguneratu eta berrikustea, eta, horrela, interes talde bakoitzaren beharrak eta itxaropenak modu eraginkorrarekin identifikatzea, etengabeko ikaskuntza ahalbidetuz.

Hona hemen interes taldeen eta erabilitako komunikazio bideen xehetasunak:

Interes taldeak	Entzuteko eta/edo elkarrizketarako bideak
Erabiltzaileak eta familiak	Inkestak, foku-taldeak, familia-batzordeak, erabiltzaile-batzordeak, Erabiltzailearen Arretarako Zerbitzua (SAU), «Matia Orienta» Infirmazioa eta orientazioa, harreman zuzena profesionalekin (elkarrizketak, deiak), ekitaldiak eta jarduerak, webgunea eta bloga, sare sozialak.
Langileak	Inkestak, balio pertsonalen ebaluazioa (Barrett), foku-taldeak, laneko segurtasun eta osasun batzordeak, enpresa batzordeak, web orria eta bloga, sare sozialak, topaketak eta foroak, harreman zuzena arduradunekin, posta elektronikoa, telefonoa.
Hornitzaileak	Jarraipen bilerak, posta elektronikoa, telefonoa.
Administrazio publikoak	Bilerak, inkesta instituzionala, topaketak eta foroak, posta elektronikoa, telefonoa, ikuskapenak.
Komunitatea	MatiaZaleen batzorde mistoa, lankidetza hitzarmenak, lankidetza bilerak, sare sozialak, web orria eta bloga, zaintzaileentzako prestakuntza (Sendian eta PECE programak), esku hartze komunitarioko proiektuak (Euskadi Lagunkoia), «Matia Orienta» informazioa eta orientazioa, ekitaldiak eta jarduerak.
Sektore soziosanitarioko profesionalak	Adituen foroak, kongresuak/jardunaldiak, kanpoko prestakuntzak, laguntza eta aholkularitza, sare sozialak, web orria eta bloga.
Elkarteak eta boluntarioak	Bilerak, posta elektronikoa, telefonoa, topaketak eta foroak.
Patronatua	Bilerak, posta elektronikoa, telefonoa, topaketak eta foroak.

Horrez gain, fase honetan honako hauek hartu dira kontuan:

- Gizarte erantzukizun korporatiboko joerak eta beste erakunde batzuen jasangarritasun memoriak kontsultatzea. (GJHak).
- Jardueran izango duen eraginaren arau azterketa.
- Itunak administrazio publikoekin.
- Eusko Jaurlaritzaren Zahartze Aktiboko Plana.
- Erakundeak identifikatutako protokoloak, gidak, eskuliburuak, irizpide etikoak, balioak, arriskuak eta aukerak.
- Komunikabideetan zabalduetako argitalpenak, albisteak eta abar, sektorearen joerei, interes taldeen behar eta itxaropenei eta abarri lotutakoak.

Hala, interes taldeek identifikatu eta antolatu dituzten alderdi materialik garrantzitsuenak honako hauek dira:

Erabiltzaileak eta familiak

- Arreta pertsonalizatua
- Tratu ona
- Zaintzen jarraitutasunean laguntzea
- Autonomia eta erabakitze gaitasuna.
- Informazioa
- Ingurunea eta giroak
- Zaintza ereduaren eraldatzea

Langileak

- Aitortza
- Komunikazio arin eta irekia
- Erabakia hartzea eta ekiteko askatasuna
- Laguntza
- Ongizatea
- Jarrera positiboa
- Lankidetzatza
- Konfiantza
- Zaintza ereduaren eraldatzea

Hornitzaileak

- Aliantzak eta proiektuetan eta ikerketan parte hartzea
- Jasangarritasuna
- Ingurumen inpaktuak
- Elkarrekiko onura harremana
- Informazio egokia
- Ordaintzen erregularitasuna

Administrazio publikoak

- Proiektu berritzaileak garatzea
- Lankidetzan jardutea
- Jasangarritasuna
- Legea betetzea
- Itunpeko zerbitzuak betetzea eta adostutako kalitatea bermatzea
- Zaintza ereduaren eraldatzea

Gizartea

- Etxean geratzea
- Ingurune lagunkoiak
- Bakardadea
- Estali gabeko beharrak
- Gardentasuna informazioan*
- Ingurumena*
- Etika*
- Zaintza ereduaren eraldatzea

Sektore soziosanitarioko profesionalak

- Ezagutza (zaintzari eta zahartzeari lotuta)
- Berrikuntza (zaintzari eta zahartzeari lotuta)
- Sarean lan egitea
- Zaintza ereduaren eraldatzea

Patronatua

- Informazio gardena izatea
- Fundazioaren helburuak betetzea eta ondarea arduraz administratzea
- Elkarlanean jardutea
- Komunikazio arin eta irekia

Boluntarioria

- Pertsonen eta/edo erakundearen premiak identifikatzea, beste pertsona batzuen laguntza eta/edo boluntarioria ekintzak jaso ditzaketenak
- Boluntarioria lana egiteko informazioa eta laguntza jasotzea
- Sarean lan egitea, lankidetzan
- Komunikazio arin eta irekia
- Aitortza

Izartxo batez (*) markatutako elementu materialez gain (enplegarritasuna, prestakuntza, parte hartzea, enpresa irekia —sozietatea, hornitzaileak eta abar—, balio banatua, informazioaren gardentasuna, ingurumena eta etika), honako elementu hauek jo zituen Matiak lehenestuzkotzat, ACUMEN metodologia aplikatu ondoren: enplegarritasuna, prestakuntza, parte hartzea, enpresa irekia (sozietatea, hornitzaileak eta abar), balio banatua.

ALDERDI MATERIALAK LEHENESTEA

Alderdi materialak lehenesteko, interes taldeek alderdi horiei emandako balorazioa edo puntuazioa hartu da kontuan, eta hiru kategoria nagusitan sailkatu

dira, garrantzi-mailaren arabera: handia, ertaina eta txikia.

Ildo horretan, zuzendaritza taldeko kideek eta zentro eta zerbitzuetako arduradunek egindako balorazioa ere hartu da kontuan, ACUMEN metodologiari jarraikiz (gizarte berrikuntzako Sinnple aholkularitza enpresaren laguntzarekin).

Horri esker, erakundearen dimentsio ekonomikoan eta ospean izandako inpaktuari lotutako hainbat alderdi lehenetsi eta hiru mailatan sailkatu dira, garrantzi-mailaren arabera: handia, ertaina eta txikia (*).

Metodologia horri esker, Matiak badaki zein den bere asmoaren betetze maila.

Jarraian, alderdi material horietako bakoitza

2016-2020 Plan Estrategikoan agertzen diren erronken inpaktuarekin lotu da.

Alderdi bakoitzaren lehenetasuna eta garrantzia erronka nagusian (handia) edo laguntza erronketan (ertaina) duen eraginaren arabera zehazten da. (Alderdi materialen bat ezin izan bada erronka estrategikoekin lotu, balorazio txikia eman zaio).

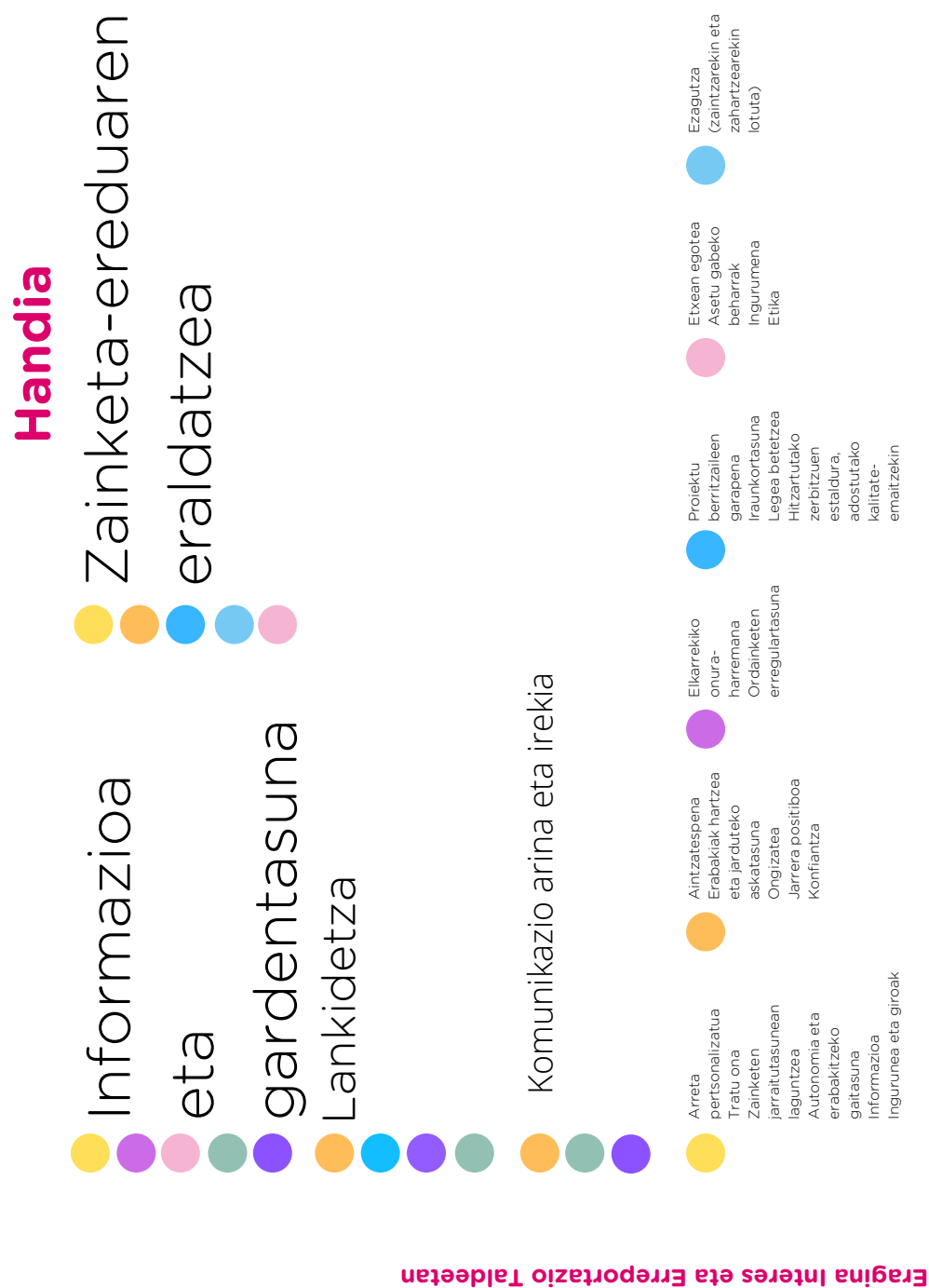
Eraitza gisa, materialtasun matrize hau lortu da: ardatz bertikalean, erronkek interes taldeetan eta erakundearen ospean duten inpaktua islatzen da, eta ardatz horizontalean, berri, Matiaren asmoan eta estrategian duten inpaktua (erronken bidez hedatua).

Matiaren 2016-2020 Plan Estrategikoaren erronkak	Lehenetasun maila
Erronka nagusia: Matia eredua garatzen jarraitzea	Handia
1. laguntza erronka: Matia ere duaren garapenari lotutako ebidentziak sortzea, I+G proiektuen bidez	Ertaina
2. laguntza erronka: Matia ere duaren jasagarritasuna sustatzea	Ertaina
3. laguntza erronka: erakundea egokitzea Matia eredua garatzeko	Ertaina
4. laguntza erronka: kanpo lankidetzak sustatzea, Matia eredua garatzen laguntzeko	Ertaina

Eragina Interes eta Erreportazio Taldeetan

Helburuan eta Estrategian duen eragina

Altua

Materialtasun - matrizea

Kuadrante
Altua - Ertaina

Ertaina

Eragina Interes eta Erreportazio Taldeetan

Laguntza

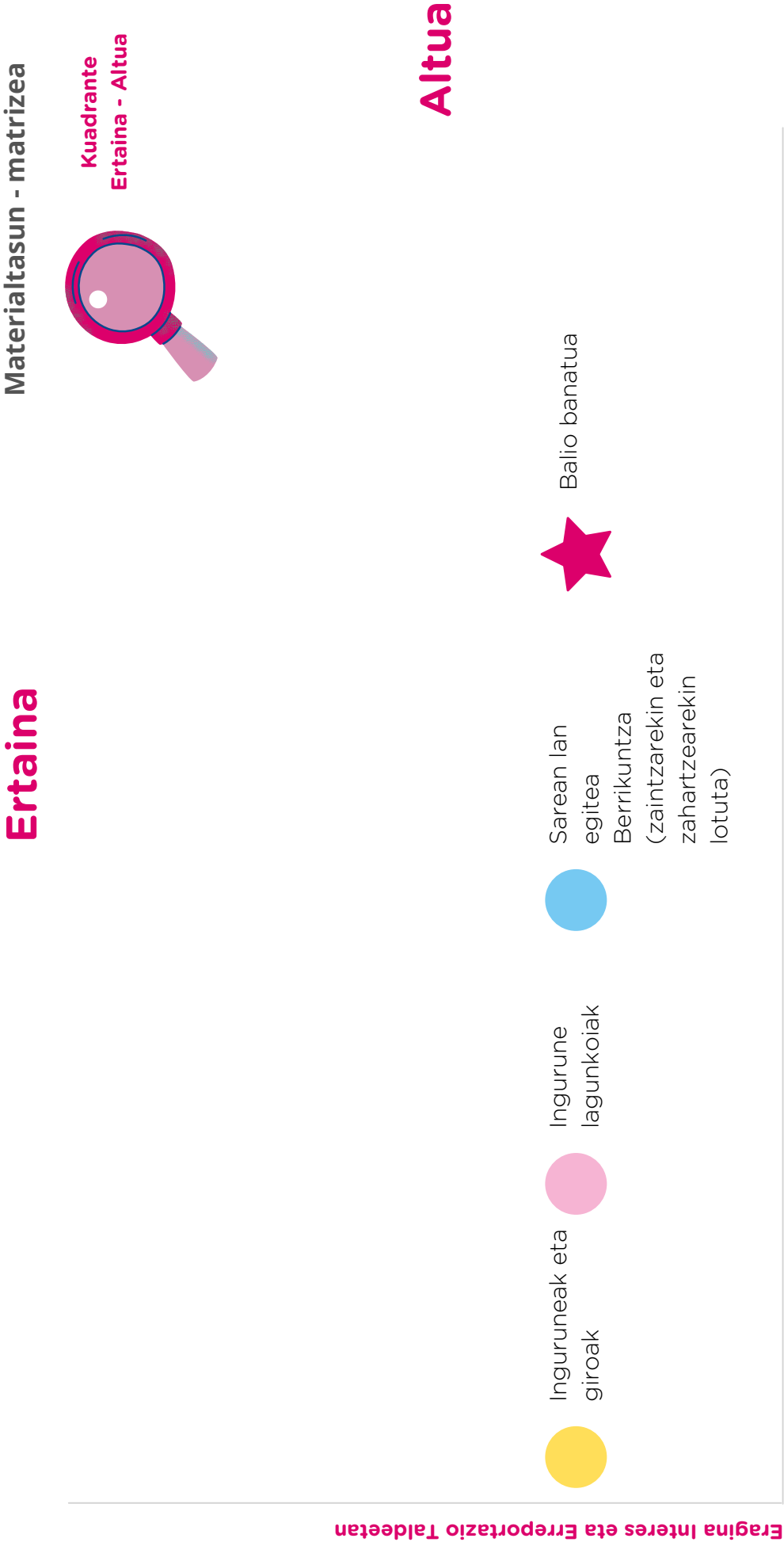

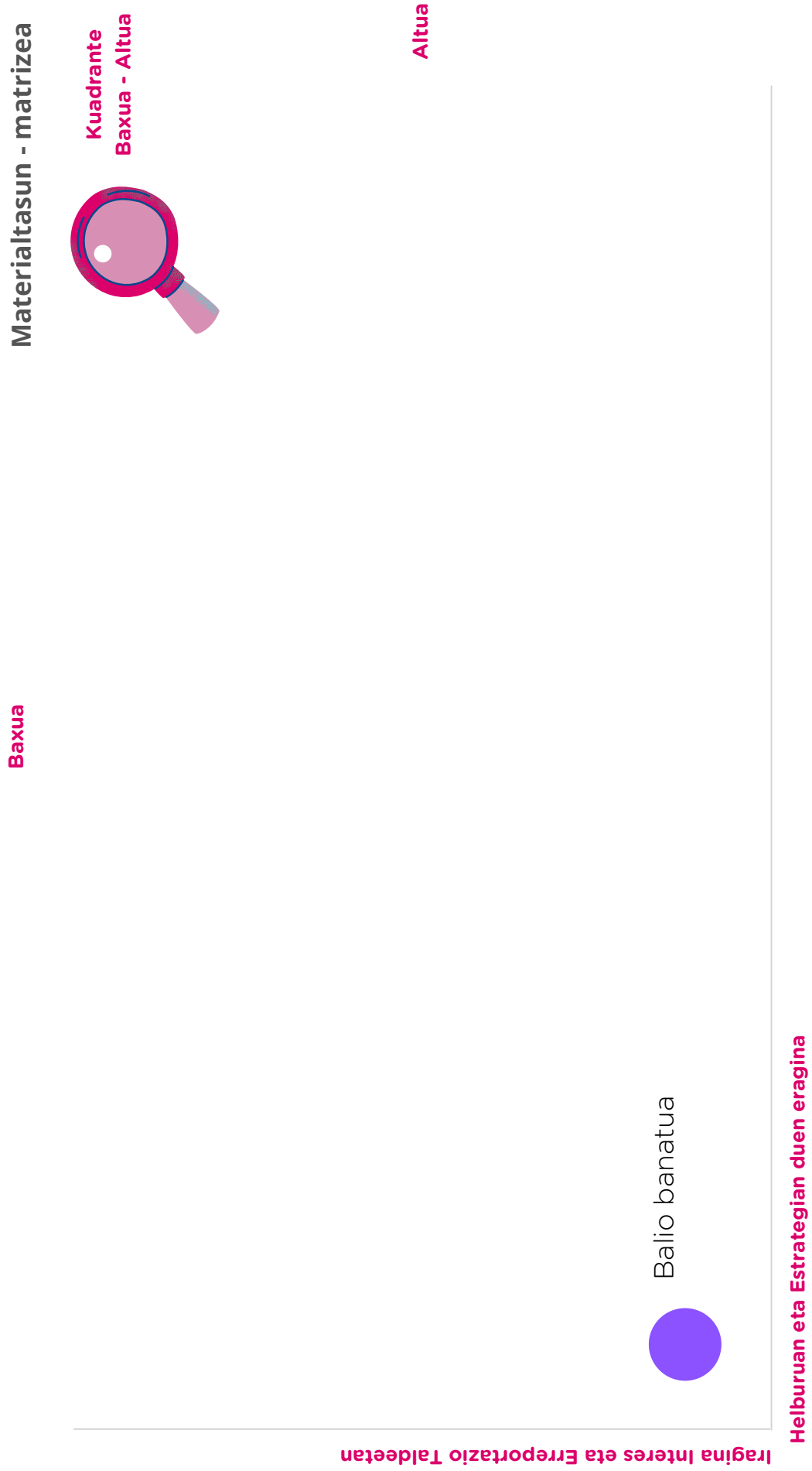
Boluntario gisa
bere asmoa
betetzea

Enplegarritasuna

Helburuan eta Estrategian duen eragina

Identifikatutako erronka, aukera eta itxaropen guztiak erakundearen zentroek, zerbitzuek eta prozesuek urteko ekintza planetan zehaztutako jarduketa zehatzen bidez hedatzen dira.

EMAITZAK BALIOZKOTZEA

Baliozkotze prozesuak amaiera ematen dio

edukiak identifikatzeko prozesuari, eta CEMlren eta zuzendari nahiz arduradun taldearen parte hartzearen emaitza da.

Etaparen horretan, alderdi materialak baliozkotuko dira, haien, irismenaren estalduraren eta erreferentzia aldiaren arabera.

Horrela,

exhaustibotasunaren printzipioa aplikatuta, memoria honetan eman beharreko alderdiak zehazten dira. Alderdi horiek urteko inpaktu txostena egiteko informazio gisa ere balio dute. Txosten hori Matiaren Patronatuak baliozkotu du, erakundeak bere jasangarritasuna eta asmoa betetzeko eginiko ekarpenen erakusgarri.

EMatiaren konpromisoa zaintza behar duten pertsonekin: eraikuntza kolektibotik kultura eraldaketarantz.

Agerian gelditu den bezala, Matiak erronka garrantzitsuak ditu aurrean laguntza behar duten pertsonen ongizatea hobetzeko bidean, etengabe aldatzen ari den gizarte trebatuago eta zorrotzago baten testuinguruan.

Erantzun egokia emateko, Fundazioak eraldaketa prozesu etengabea — pertsonala nahiz kolektiboa — jorratu behar duelakoan gaude.

Ibilbide horren abiapuntua ezagutzen dugu; ez, ordea, helmuga, prozesua bera baita ziurtasun bakarra.

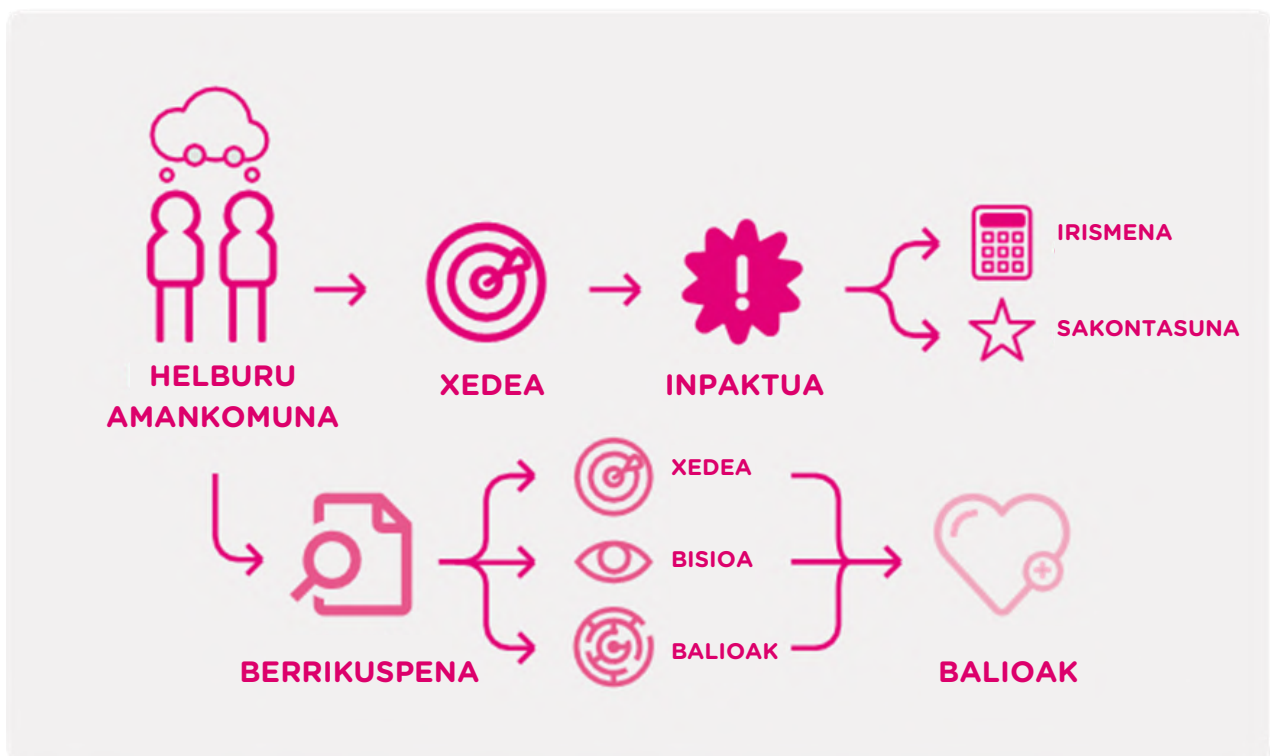
Zahartzen ari diren pertsonen lehentasunei beha egon behar dugu beti, partekatutako balioetan eta ezagutzaren sorreran oinarrituta eraikitzen jarraitzeko.

Partaidetzako eraikuntzak ahalik eta irekiena izan behar duelakoan gaude.

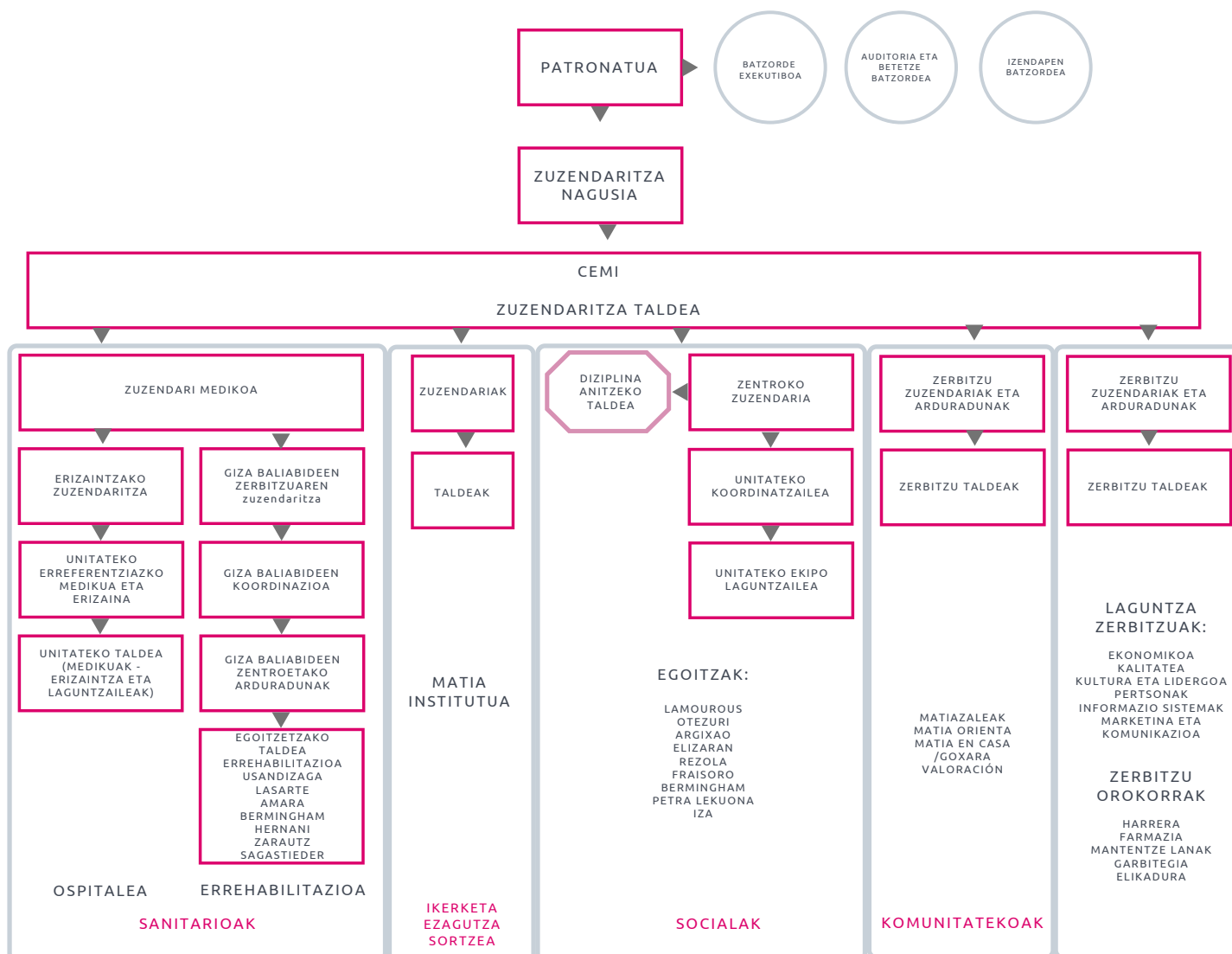
Gure asmoa da gero eta pertsona gehiagok egitea bat.

Horregatik, prozesuaren emaitza ez ezik, hura

egiteko modua bera ere nabarmendu behar da, erakundearen maila eta jarduera guztietan parte hartu duten pertsonen kopuru handia azpimarratuta. Hala, dimentsio anitzeko errealitate konplexu bateko pertzepzioak eta sentsibilitateak bildu eta proiektu bateratua, Matia, eraikitzeko aukera izango dugu.

matia

PATRONATUA

Matia irabazi asmorik gabeko fundazio pribatua da, interes orokorreko deklaratu, eta 130 urte baino gehiagoko esperientzia du Gipuzkoan zerbitzu soziosanitarioak ematen.

Patronatua hainbat lanbide eremutako 8 pertsona nabarmenek osatzen dute, eta bakoitzak bere kabuz eta borondatez hartzen du parte gobernantzan.

Patronatua Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko

ekainaren 2ko 9/2016 Legeak arautzen du.

2021ean, kideak berrikusi ziren, eta gaur egungo osaera honako hau da:

OSAERA

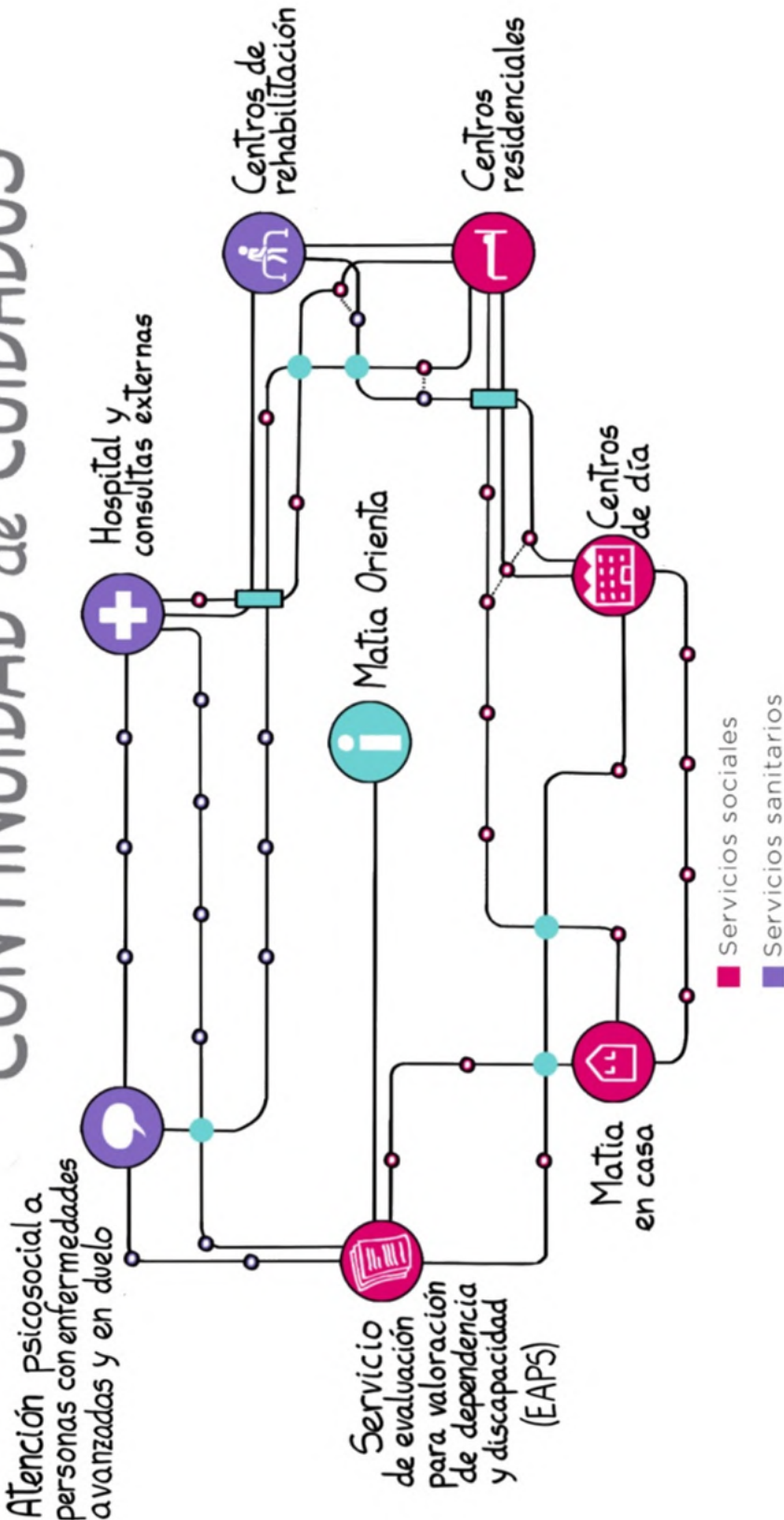
Lehendakaria	María Carmen Garmendia Lasa
Lehendakariordea	María Luisa Guibert Ucin
Idazkaria	José Luis Larumbe Martín
Idazkariordea	Elisa Gascue Echebeste
Kideak	Maria Teresa Sancho Castiello Rosario Segura Lasa Jesús M. Ferro Múgica Juan José Álvarez Rubio

FUNTZIONAMENDUA

Patronatu Nagusiak (urtean bitan eta ezohiko deialdi bidez) estatutuak eta barne erregimeneko araudia ditu eta honako hauek arautzen dituzte:

- Patronatuaren definizioa.
- Patronatuko kideen karguaren definizioa.
- Patronatuko kideen eta Patronatua berritzea.
- Patronatuko karguak.
- Patronatukideen beste betebeharrak batzuk.
- Batzordeak
 - Izendapen Batzordea
 - Auditoria eta Betetze Batzordea.
- Zuzendari nagusiaren izendapena.
- Nombramiento del Director General
- Informazio guztia gure webgunean dago, gardentasuna bermatze aldera.

CONTINUIDAD de CUIDADOS

Jarraian, gure zentro eta zerbitzuen 2021eko jardura azalduko dugu.

Gizarte zerbitzuak	
	Nº
Egoitzak	1023
Iza Zentroa / Aniztasun Funtzionala	83
UCAS	12
Buruko arazoak dituzten pertsonentzako egoitza-unitatea (URTMS)	13
Aniztasun Funtzionaleko Unitatea (AFU)	12
Soziosanitarioa	84
Tutoretzapeko apartamentuak	10
Eguneko zentroak	267
Matia Orienta	1511
Matia Etxean	218
PECE Formakuntza	1097
SENDIAN proiektua	328
GIZARTE GUZTIZKOAK	4658
Zerbitzu	
Personas atendidas	Nº
Ospitalea	1417
Kanpo kontsultak	1995
Errehabilitazio ambulatorioa	7277
Arreta Psikosoziala (EAPS)	949
OSASUN GUZTIKOAK	12322
GUZTIKOAK 2021	16980

GOXARAREN INTEGRAZIOA

Eremu komunitarioak badu jada bide bat egina eta berezko garrantzia Matiako esku hartzearen arloetan. Etxean Ondo eta Etxean Bizi esperientziek gure arreta ereduaren oinarriak finkatu dituzte, eta gidari izan ditugu pertsonak

etxean bizitzen jarraitzea ahalbidetuko duten zerbitzuak emateko eta arreta eraldatzeko zereginetan.

Zerbitzuak ematen esperientzia dugu, eta ibilbide luzea egin dugu Eguneke Zentroetan, Matia Orientarekin, Matia Etxean zerbitzuarekin (Laguntza

pertsonaletik). Azken hausnarketa estrategikoarekin eta zaintza ibilbide berriak sortzeko ideiarekin bat etorriz, Etxeko Arreta Zerbitzua ematea falta zitzaigun.

Duela hilabete batzuk hasi ginen Goxarekin elkarlanean.

Erakundeak 20 urte baino gehiago daramatza eguneko zentroak eta etxez etxeko laguntza zerbitzuak kudeatzen Gipuzkoako hainbat udalerritan. 80 bat lagunek lan egiten dute eta urtean 300 pertsona inguru artatzen dituzte.

Hasiera batean, zerbitzuetan pertsonarengan ardaztutako arretara hurbiltzeko apustua egin zutela adierazi ziguten, eta Matian horretan aurrera egiteko aukera bat ikusten zutela.

Horri pandemian izandako zailtasunak erantsi behar zaizkio.

Lankidetza horren ondorioz bi erakundeen arteko sinergia garrantzitsuak identifikatu eta etorkizunean indarrak batzeko aukera ikusi zuten.

Ilido horretan, udan aurrera egiten jarraitu da, eta lankidetzaren emaitza Matiak Goxara erostea izan da. Hori dela eta, irailaren 16tik aurrera, Matiako kide bihurtu da Goxara, eremu komunitarioan esku hartze integralagoa eta integratuagoa lortzeko helburuarekin.

Gaur egun, Goxarak honako zerbitzu hauek ematen ditu:

- **Eguneko zentroak:** Beasainen y Ordizian.
- **Etxez etxeko laguntza:** Beasainen, Ordizian eta Villabonan.

- **Eguneko arreta zerbitzua:** Aretxabaletan.

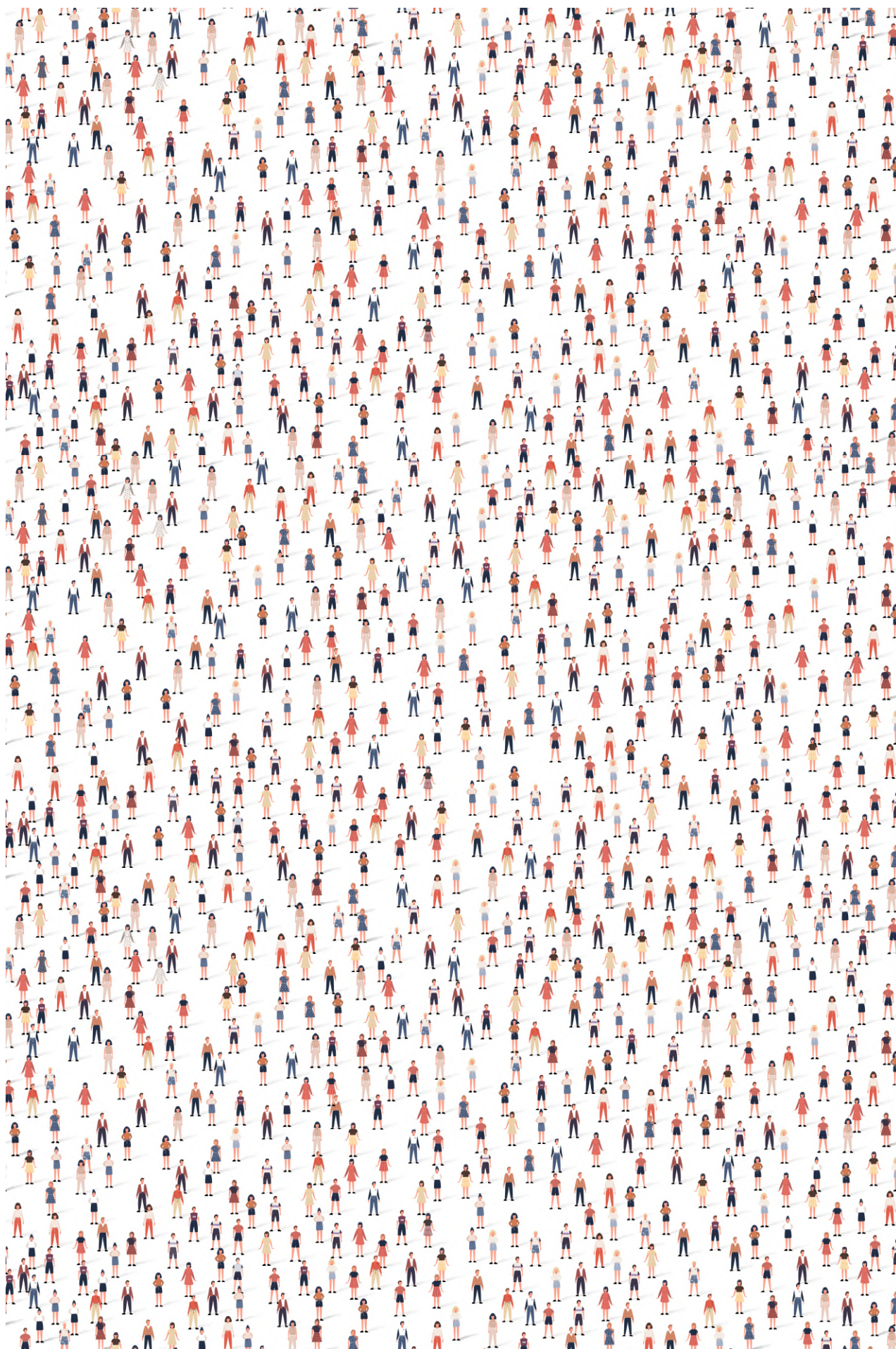
ETXEAN BEZALA: PERTSONENGAN OINARRITUTAKO ZERBITZUETARANTZ

«Etxean bezala» Matiaren eta Matia Institutuaren artean elkarlanean egindako proiektua da, zeinaren helburua egoitza zentroak eraldatzeko ibilbide bat sortzea baita, erabiltzaileak «etxean bezala» egoteko, pertsonengan ardaztutako ereduari jarraikiz. Gizarte Eskubideen Ministerioak eta Agenda 2030ek finantzatzen dute proiektua, abenduaren 10eko 1101/2021 Errege Dekretuaren esparruan. Horren bitartez, hirugarren sektoreko erakundeei zuzeneko dirulaguntzak ematea arautzen da, gizarte zerbitzuak eta adinekoak, haurrak eta etxerik gabeko pertsonak zaintzeko ereduak modernizatzea helburu duten berrikuntza eta ikerketa proiektuetarako, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan.

Bi fundazioek beren zentro eta zerbitzuetan pertsonengan ardazturiko eredua ezartzeko 10 urte baino gehiagoko ibilbidean metatutako esperientziatik abiatuta, eta bizitegi inguruneetan bizi diren pertsonen ongizatea sustatzen duten alderdiak

oinarritzat hartuta, pertsonak ardatz dituzten inguruneetarantz aurrera egin nahi da, haientzat esanguratsua dena eta ongizatea dakarkiena oinarri hartuta.

Horretarako, proiektua elkarren artean lotutako hamar lan paketetan egituratzen da. Bertan egiten diren jarduerak guztiak barruan eta kanpoan ebaluatuko dira, hainbat metodologia eta teknika erabiliz, bertan duten eragina ezagutzeko helburuarekin.

ADIERAZLEEN PANELA

MATIA + GEROZERLAN

KUDEAKETA-TXOSTENA 31/12/2021AN

ADIERAZLEAK				URTEKO AURREKONTUA	METATUA						
					Aurrekontua	Benetakoa	Aurreko urtea	Benet. - Aurr.	Benet. - Aa.		
JARDUERA	Soziala		Egoitzen okupazioa Eguneko zentroen okupazioa Laguntzaile pertsonalen orduak	88,74% 73,25% 8.208	88,74% 73,25% 8.208	91,99% 63,13% 11.997	94,19% 69,32% 11.318	3,25% -10,12% 3.789	-2,20% -6,18% 679		
	Sanitarioa	Ospitalea	Ospitaleko okupazioa Ospitaleko alteen kopurua Ospitaleko batez besteko egonaldia	77,08% 1.659 20,68	77,08% 1.659 20,68	75,84% 1.410 24,31	81,04% 1.365 22,43	-1,24% -249 3,63	-5,20% 45 1,89		
			Errehab.	Egindako tratamenduen kopurua Paziente kopurua Tratamendu kopurua paziente bakoitzeko	126.006 7.000 18	126.006 7.000 18	123.298 6.606 19	108.726 6.367 17	-2.708 -394 1	14.572 239 2	
					Logopedia-tratamenduen kopurua	10.970	10.970	14.363	11.225	3.393	3.138
			Kanpo-kontsulten kopurua	6.081	6.081	6.186	6.858	105	-672		
		Balorazioak		Egindako balorazioen kopurua Mendetasuna: harrera-egunak ikuskapenera Desgaitasuna: harrera egunak ikuskapenera	20.022 25 25	20.022 25 25	17.902 34,1 18,1	19.151 23,7 35,8	-2.120 9 -7	-1.249 10 -18	
	JARDUERAREN EMAITZAK	Matia + Gerozerlan		Ustiapeneko diru-sarrerak Jardueraren emaitzak Diru-sarreraren gaineko emaitzaren % EBITDA Diru-sarreraren gaineko EBITDA (%) Zorraren zerbitzua EBITDA/Zorraren zerbitzua Finantza-independentzia Maniobra-funtsa	48.991.727 2.614.195 5,34% 4.505.494 9,20% -3.769.668 19,52% 56,72% -3.128.165	48.991.727 2.614.195 5,34% 4.505.494 9,20% -3.769.668 19,52% 56,72% -3.128.165	50.558.134 1.948.013 3,85% 4.181.901 7,05% -3.732.981 12,03% 54,03% 3.478.253	46.920.548 782.108 1,67% 3.148.877 6,71% -4.147.636 -24,08% 51,54% -4.999.496	1.566.406 -666.182 -1,48% -323.593 -2,14% -4.147.636 -24,08% -2,69%	3.637.586 1.165.906 2,19% 1.033.024 0,34%	
			Petra Lekuona	Ustiapeneko diru-sarrerak Jardueraren emaitzak Diru-sarreraren gaineko emaitzaren % EBITDA Diru-sarreraren gaineko EBITDA (%) Zorraren zerbitzua EBITDA/Zorraren zerbitzua Finantza-independentzia Maniobra-funtsa	4.423.861 351.541 7,95% 530.469 11,99% -186.098 185,05% 80,99% 783.591	4.423.861 351.541 7,95% 530.469 11,99% -186.098 185,05% 80,99%	4.363.270 537.725 12,32% 703.756 16,13% -186.610 277,13% 84,24% 1.391.647	3.815.311 201.954 5,29% 360.094 9,44% -144.613 76,18% 386.216	-60.591 186.184 4,38% 173.286 4,14%	547.959 335.771 7,03% 343.662 6,69%	
				Institutua	Jardueraren diru-sarrerak EBITDA jarduera Jardueraren diru-sarreraren % EBITDA Esleitutako diru-sarrerak Esleitutako jarduera-sarreraren %	1.027.621 -198.626 -19,33%	1.027.621 -198.626 -19,33%	1.129.575 -418.185 -37,02% 1.130.258 100%	1.024.557 -305.721 -29,84%	104.142 -219.559 -17,62%	107.206 -112.464 -7%

JOSÉ MATÍA CALVO FUNDAZIOA ETA MENDEKO SOZietATEAK

GALDU-IRABAZIEN KONTU IKUSKATUA, EKITALDIKO ABENDUAREN 31N AMAITUTAKO EKITALDIKOA
(EUROAK)

	2021	2020	2019	2018	2017
A) ERAGIKETA JARRAITUAK					
1. Negozio-zifraren zenbateko garbia	50.558.133,50	45.286.151,85	45.576.684,55	45.051.584,59	47.063.197,12
b) Zerbitzuak ematea	50.558.133,50	45.286.151,85	45.576.684,55	45.051.584,59	47.063.197,12
4. Hornikuntzak	-7.446.757,10	-7.634.190,97	-7.244.588,91	-7.412.802,13	-7.683.071,75
a) Salgaien kontsumoa	-917.445,97	-865.375,25	-866.833,74	-864.921,69	-845.034,99
b) Lehengaien eta beste gai kontsumigarri batzuen kontsumoa	-2.536.840,18	-2.530.755,36	-2.005.954,65	-2.135.626,87	-2.211.662,97
c) Beste enpresa batzuek egindako lanak	-3.992.470,95	-4.238.060,36	-4.371.800,52	-4.412.253,57	-4.626.373,79
5. Ustiapeneko beste diru-sarrera batzuk	1.339.656,40	1.406.258,97	1.333.587,19	1.303.984,36	1.176.244,87
a) Diru-sarrera osagarriak eta kudeaketa arrunteko beste batzuk	1.027.328,08	1.160.221,97	1.154.845,08	1.190.905,76	1.110.444,27
b) Ekitaldiaren emaitzari erantsitako ustiapeneko diru-laguntzak	312.328,32	246.037,00	178.742,11	113.078,60	65.800,60
6. Langile-gastuak	-37.071.287,97	-33.008.699,65	-32.576.974,97	-31.145.039,42	-32.379.096,79
a) Soldatak, soldadak eta antzekoak	-27.371.601,07	-24.100.273,72	-24.244.977,14	-23.159.148,18	-24.209.627,50
b) Kargu sozialak	-9.699.686,90	-8.908.425,93	-8.331.997,83	-7.985.891,24	-8.169.469,29
7. Ustiapeneko beste gastu batzuk	-3.590.858,68	-3.413.192,66	-3.413.239,70	-3.390.742,90	-3.596.936,84
a) Merkataritza-eragiketen ondoriozko horniduren galerak, narriadura eta aldaketak	1.175,58	-39.062,15	-3.413.239,70	-3.390.742,90	-4.922,20
b) Kudeaketa arrunteko beste gastu batzuk	-3.592.034,26	-3.374.130,51	-3.413.239,70	-3.390.742,90	-3.592.014,64
8. Ibilgetuaren amortizazioa	-2.119.887,58	-1.829.577,66	-1.851.578,84	-2.008.517,79	-2.051.855,87
9. Ibilgetu ez-finantzarioko diru-laguntzen eta bestelakoen egozpena	485.510,59	212.075,16	213.621,02	214.005,17	212.075,00
10. Gehiegizko hornidurak					
11. Ibilgetua besterentzearen ondoriozko narriadura eta emaitza	787,56	-334,80	-2.303,97	-13.104,58	-590,04
a) Hondatzea eta galerak	787,56	-334,80	-2.303,97		
b) Inorenganatzeeen eta bestelakoen emaitzak				-13.104,58	-590,04
13. Alde negatiboa negozio-konbinazioetan	47.911,24				
14. Bestelako emaitzak	12.361,34	-22.487,74	338.188,89	64.574,11	-14.717,16
A.1) USTIAPENAREN EMAITZA (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14)	2.215.569,30	996.002,50	2.373.395,26	2.663.941,41	2.725.248,54
15. Sarrera finantzarioak	7.429,72	11.672,47	10.682,10	12.576,79	12.485,86
a) Ondare-tresnetako partaidetzetatik.					
Diru-laguntza, dohaintza eta legatu finantzarioen egozpenak	7.429,72	11.672,47	10.682,10	12.576,79	12.485,86
b) Balore negoziagarriak eta beste finantza-tresna batzuk.					
16. Finantza-gastuak	-260.150,91	-248.938,52	-366.358,65	-544.756,34	-637.282,34
A.2) FINANTZA-EMAITZA (15+16+17+18+19)	-252.721,19	-237.266,05	-355.676,55	-532.179,55	-624.796,48
A.3) ZERGA AURREKO EMAITZA (A.1 + A.2)	1.962.848,11	758.736,45	2.017.718,71	2.131.761,86	2.100.452,06
24. Mozkinen gaineko zergak	-14.834,86			-12.176,05	
A.4) ERAGIKETA JARRAITUETATIK DATORREN EKITALDIKO EMAITZA (A.3 + 23)	1.948.013,25	758.736,45	2.017.718,71	2.119.585,81	2.100.452,06
B) ETENDAKO ERAGIKETAK					
24. Etendako eragiketetatik datorren ekitaldiko emaitza, zergak kenduta					
A.5) ARIKETAREN EMAITZA BATERATUA (A.4 + 24)	1.948.013,25	758.736,45	2.017.718,71	2.119.585,81	2.100.452,06
Sozietate nagusiari egotzitako emaitza	1.948.013,25	758.736,45	2.017.718,71	2.119.585,81	2.100.452,06
Kanpoko bazkideei egotzitako emaitza					

MATIA INGEMA GERONTOLOGIA INSTITUTUA FUNDAZIOA

GALDU-IRABAZIEN KONTU IKUSKATUA, EKITALDIKO ABENDUAREN 3IN AMAITUTAKO EKITALDIKOA
(EUROAK)

	2021	2020	2019	2018	2017
1. Negozio-zifraren zenbateko garbia	1.163.715,16	1.049.442,00	978.373,54	896.551,89	864.948,05
b) Zerbitzuak ematea					
4. Hornikuntzak	-214.332,67	-123.039,95	-160.958,84	-143.548,64	-163.344,79
a) Salgaien kontsumoa					
b) Lehengaien eta beste gai kontsumigarri batzuen kontsumoa					
c) Beste enpresa batzuek egindako lanak					
5. Ustiapeneko beste diru-sarrera batzuk	403.436,88	402.187,84	411.687,84	414.523,69	552.947,68
a) Diru-sarrera osagarriak eta kudeaketa arrunteko beste batzuk					
b) Ekitaldiaren emaitzari erantsitako ustiapeneko diru-laguntzak					
6. Langile-gastuak	-1.022.866,69	-973.240,62	-844.141,79	-725.095,01	-948.122,32
a) Soldatak, soldadak eta antzekoak	-777.760,76	-713.960,49	-619.943,96	-569.671,70	-775.690,05
b) Kargu sozialak	-245.105,93	-259.280,13	-224.197,83	-155.423,31	-172.432,27
7. Ustiapeneko beste gastu batzuk	-135.122,62	-299.607,08	-266.516,56	-258.830,70	-216.459,03
a) Merkataritza-eragiketen ondoriozko horniduren galerak, narriadura eta aldaketak					
b) Kudeaketa arrunteko beste gastu batzuk					
8. Ibilgetuaren amortizazioa	-9.241,44	-5.267,76	-8.108,06	-10.156,44	-29.563,44
9. Ibilgetu ez-finantzarioko diru-laguntzen eta bestelakoen egozpena					
10. Gehiegizko hornidurak					
11. Ibilgetua besterentzearen ondoriozko narriadura eta emaitza		-100,68			
a) Hondatzea eta galerak		-100,68			
b) Inorenganatzeeen eta bestelakoen emaitzak					
12. Beste emaitza batzuk					
A.1) USTIAPIENAREN EMAITZA (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14)	185.588,62	50.373,75	110.336,13	173.444,79	60.406,15
15. Sarrera finantzarioak	508,81		6.150,46		
a) Ondare-tresnetako partaidetzetatik.					
Diru-laguntza, dohaintza eta legatu finantzarioen egozpenak					
b) Balore negoziagarriak eta beste finantza-tresna batzuk.	508,81		6.150,46		
16. Finantza-gastuak	-11.723,45	-5.238,05	-9.279,41	-22.955,13	-16.694,89
A.2) FINANTZA-EMAITZA (15+16+17+18+19)	-11.214,64	-5.238,05	-3.128,95	-22.955,13	-16.694,89
A.3) ZERGA AURREKO EMAITZA (A.1 + A.2)	174.373,98	45.135,70	107.207,18	150.489,66	43.711,26
24. Mozkinen gaineko zergak					
A.4) ERAGIKETA JARRAITUETATIK DATORREN EKITALDIKO EMAITZA (A.3 + 23)	174.373,98	45.135,70	107.207,18	150.489,66	43.711,26
B) ETENDAKO ERAGIKETAK					
24. Etendako eragiketetatik datorren ekitaldiko emaitza, zergak kenduta					
A.5) ARIKETAREN EMAITZA BATERATUA (A.4 + 24)	174.373,98	45.135,70	107.207,18	150.489,66	43.711,26
Sozietate nagusiari egotzitako emaitza	174.373,98	45.135,70	107.207,18	150.489,66	43.711,26
Kanpoko bazkideei egotzitako emaitza					

2020ko martxoaren erdialdean hasi zen koronabirusaren krisia, eta horrek eragin zuzena izan zuen erakundean; izan ere, birusak zuzenean eragiten dio gure jarduerari, pandemiaren ondorioetarako bereziki ahula den talde bat zaintzea baita gure ardura. Bi aldeek —zaintzaileek zein zainduiek— dute gaixotzeko aukera, eta kolektiboa babesteko hartzen ditugun neurriak eta GFAtik eta Osasun arlotik jasotzen ditugun protokoloek eragina dute emaitzen kontuan. Honako hau izan da 2021. urteko bilakaera:

- 01/13-02/10: agerraldia izan zen Berminghamen: 18 egoiliar eta 5 langile kutsatu ziren.
- 01/3-01/18: Iza egoitza: 2 erabiltzailek positibo eman zuten. Gorabehera gehiagorik ez berrogeialdiaren ondoren.
- 01/13-02/9: Elizaran eguneko zentroaren itxiera partziala, bi positiborengatik. Zentroaren zati bat itxi zen burbuila taldeentzat (7 erabiltzaile).
- 01/01-01/17: Rezola eguneko zentroa itxi egin zen.
- 01/20: Agerraldia Otezur. Ospitaletik zetorren pertsona batek positibo eman zuen. Ez zen beste inor kutsatu. Murrizketak eten egin ziren 14 egunen ondoren.

- 02/03: Rezola egoitzan langile batek positibo eman zuen. Berrogeialdia ezarri zen bera egon zen unitateetan, eta agerraldia ez zen zabaldu.
- 02/09-02/24: Otsailean agerraldia izan zen Lamourous eguneko zentroan. 3 erabiltzaile kutsatu ziren. Eguneko zentroko agerraldiarekin zerikusirik ez duten bi langilek positibo eman zuten kontrol mapaketan. Agerraldia deklaratu zen egoitzan eta berrogeialdia agindu zen 4 unitatetan.
- 02/24-02/27: Rezola eguneko zentroa itxi egin zen, erabiltzaile bat positiboa izan zitekeen susmoa zegoelako. Hilaren 27an ireki zen berriro, susmoa baztertu ondoren.

Otsailean zehar, COVID-19aren intzidentzia handia izan zen ospitalean, bai solairuetako pazienteengan, bai profesionalengan (16). Martxoan zehar ez zen agerraldirik izan zentroetan eta egoera lasai egon zen.

Txertaketari dagokionez, egoitza guztiek amaitu zuten txertaketa prozesua (erabiltzaileak eta langileak barne). Ospitalean/errehabilitazioan eta beste zerbitzu batzuetan, balorazio gisa, lehen lerroko profesional guztiek txertoa jaso zuten martxoaren amaierarako.

Martxoaren erdialdean, ospitaletik alta hartu eta zentro gerontologiko batera joango zen paziente orok gutxienez txertoaren dosi bat jarrita eduki behar zuela zioen Aldundiaren araudiaren ondorioz, Osasun Sailak 80 urtetik gorako paziente guztiei txertoa jartzeko baimena ematea lortu zen, alta eman ondoren nora joango ziren alde batera utzita.

Apirilean, Argixao eguneko zentroko langile batek positibo eman zuen, eta horrek berrogeialdiko neurriak hartu behar izatea ekarri zien aurreko egunetan harekin egon ziren pertsonei, bai eta eguneko zentroa partzialki ixtea ere (apirilaren 17tik 30era). Gainerako egoitzetan egoera lasaia izan zen, berehala kontrolatu zen kasu bakanen bat izan ezik.

Maiatzean eta ekainean ez zen agerraldirik izan egoitzetan, eta egoera lasai egon zen.

Uztailan bi agerraldi izan ziren. Horietako bat Fraisoron, uztailaren 30ean hasi zena. Oso azkar gelditu zen. Abuztuaren 9an, berrogeialdi neurriak kendu ziren, eta amaitutzat eman zen 9 erabiltzailerik eta langile bati eragin zien agerraldia. Positibo eman zuten pertsona guztiak kanpoko COVID unitatera eramane zituzten, eta bat ospitalera.

Uztailaren 30ean Petra Lekuonan ere agerraldi bat hasi zen, baina inpaktu handiagoa izan zuen, unitate batean hasi bazen ere, azkenean beste batera zabaldu baitzen. Guztira 22 erabiltzaile positibo eta 6 langile izan ziran.

Agerraldiaren hasieran pertsonak kanpoko COVID unitateetara lekualdatu ziren, baina bigarren unitatera zabaldu zenean, COVID unitatea egoitzan bertan muntatzea proposatu ziguten. Zailtasunak zailtasun, pertsonen emandako arretaren eta laguntzaren balorazioa askoz hobea izan zen. Agerraldia amaitutzat eman zen abuztuaren 31n.

Irailean beste agerraldi bat izan da Petran; langile batek positibo eman zuen eta URTMS osoak (erabiltzaileek) berrogeialdia egin behar izan zuen. Jardun horri esker, ez zen kutsatze gehiagorik izan.

Azaroan, seigarren olatuaren hasiera sumatu zen: 23 pertsona kutsatu zira (17 langile eta 5 erabiltzaile) Argixaon, bertako unitateetako batean, baina ez zen pertsona gehiagorengana zabaldu.

Abenduan, 101 pertsona zeuden kutsatuta. 86 langile (kutsatze komunitarioa kasu gehienetan) eta 15 erabiltzaile kutsatu ziren

(agerraldia deklaratu zen Lamourous eguneko zentroan, Bermingham eguneko zentroan, Lamourousen, Izan, Rezolan, Ur Berminghamen, Argixaon eta Otezurin).

Ez zen inor hil, kutsatuek gairitu egin zuten gaixotasuna, ordurako askoz arinagoa izan baitzen.

OSPITALERATZEAK

Osasunaren arloan, honako hau nabarmentzen dugu:

• Ospitalea

2020aren amaieran, Osasun Sailak adierazi zigun berriz ere solairu bat gaitu behar genuela ospitalean Donostia Ospitaletik COVID-19ko pazienteak hartzeko. Oraingo honetan, gaitutako solairua hirugarrena izan da, 41 oherekin. Hala ere, COVID-19ko oso paziente gutxi iritsi dira urtarrean, eta solairuaren erdia (hirugarren ezkerre) susperraldian diren pazienteentzat egokitzea erabaki da, okupazioa hobetzeko.

Une honetan, COVID-19ak eragindako asistentzia presioa aurreko olatuetan ez bezalakoa izaten ari da EAEko sare publikoko ospitaleetan; izan ere, pazienteen profila gazteagoa da (58-65 urte), eta ez dira Matiako Ospitalean sartzeko hautagaiak. Beraz,

hirugarren solairuko gainerako zatia, COVID PLUS unitatea (20 ohe), susperraldi/errehabilitazio unitate bihurtzea proposatu da. Apirilaren 9an egin da aldaketa hori.

Martxotik aurrera ez da beste kasu positiborik detektatu ospitalearen barruan. Horrenbestez, bisitetarako murrizketak malgutzea erabaki da, eta denbora-tarte zabalagoak uztea, baita ospitaleratutako pertsona bakoitza bisitatzea etor daitezkeen senideen kopurua areagotzea ere.

Ospitalearen batez besteko okupazioa, abenduaren 31n, iaz data berean erregistratutakoa baino % 75,84 txikiagoa izan da: % 81,07. Okupazioaren ehunekoa kalkulatzeko badugu okupa daitezkeen plazei dagokienez, batez beste % 82ko okupazioa lortzen dugu 12/31n. Arrazoi nagusiak dira, alde batetik, lehenengo 2 hilabeteetako okupazio txikia, COVID-19aren agerraldiaren ondorioz, eta, bestetik, kontuan hartu behar da egungo ohe kopurua iazkoa baino handiagoa dela, eta 7k libre egon behar dutela COVID-19aren murrizketak betetzeko. Azpimarratzekoa da okupazioak gora egin duela martxotik aurrera, txertoak eta ospitaleko paziente motaren aldaketari esker.

Batez besteko egonaldiak altua izaten jarraitzen du:

24,31 egun, iazko 22 egunen aldean; batez ere, datorkigun erabiltzaile tipologiagatik, pandemian zehar epe ertainera zaintzeko premia handiagoa baitu.

• Errehabilitazioa eta Logopedia

Errehabilitazio jarduera lehengo bidetik izan da 2021ean zehar. Logopedian, ordea, aurrekontua baino handiagoa izan da jarduera 3.393 tratamendutan eta, iazkoarekin alderatuta, 3.138 tratamendutan. Bi kasuetan, COVID-19ko protokoloek gimnasioetan neurri batzuk ezartzera behartu gaituzte, baina, itxarote zerrenda eduki arren, ezin izan da paziente gehiago sartu espazio berean.

• Kanpo kontsultak

Jarduera aurrekontuetan jasotakoaren antzekoa izan da 12/31n, baina 2021ean baino 672 kontsulta gutxiago egin dira. Horren arrazoia da, neurri batean, kontsulta medikuetako bat solairura lekualdatu behar izan dela, gaur egun ospitalean dagoen medikuen premia dela eta.

Uztailean sinatu zen datozen 5 urteetarako hitzarmen berria. Bertan 13.908.000 euroko zifra ezarri da. Urtearen amaieran, 14.500.000 euro fakturatu dira.

Zifra horren arrazoi nagusia da urte osoan izan ditugula

fakturatzen joan diren 20 ohe gehigarriak. Datorren urtea kontratuaren zifrarekin hasiko dugu berriro, eta oraingoz kontratuan onartuta ez dauden 20 ohe horien jarraipenaren alde egingo dugu.

Egoitzei dagokionez, abenduaren 31n, okupazioa % 94koa izan da plaza publikoetan eta % 80koa plaza pribatuetan, eta batez bestekoa % 92koa (% 94koa 2020an).

Desokupazioaren arrazoia izan da, neurri batean, Aldundiak 43 plaza hutsik edukitzera behartu gaituela, dauden 843 plazak banaka erabili ahal izateko. Martxoaren 9an, Aldundiak jakinarazi zigun jada ez zela beharrezkoa 16 Upsi plazak libre edukitzea COVID-19agatik, eta ekainetik aurrera COVID-19a dela eta libre utzi behar diren plazak egoitzako 14 eta soziosanitario 1 izatera jaitsi dira.

Jarraian, egoitza bakoitzeko xehetasunak erantsi ditugu.

Bestalde, egoitza batean agerraldi bat dagoen bakoitzean, GFAk erabiltzaileak bertara sartzeari geldiarazten du.

Horixe gertatu da Rezola egoitzan, urtarrilean, abenduan izandako agerraldiaren ondoren.

Desokupazioaren beste arrazoietako bat plaza pribatuen eskaria aurkitzeko zailtasuna izan da; izan ere, pandemia egoera dela eta, familiek beste baliabide batzuk lehenesten dituzte, beldurragatik eta bisita protokoloen gogortasunagatik. Gainera, agerraldiak amaitu ondoren, itunpeko plazen eskaintza askoz ere handiagoa da, COVID-19an zehar premiazko sarrerak baino ez baitira egin. 12/31n, 12 plaza pribatu hutsik zeuden. Kopuru horrek gora egin zuen, GFAk murriztu egin zituelako ekainean egoitzek COVID-19agatik libre eduki behar zituzten plazen kopurua, baina ordutik behera egin du, plaza pribatuak pixkanaka betetzen hasi baitira.

Libre COVID-19 dela eta				
EGOITZA	ZERBITZUA	MOTA	Mendekoa	Bazkidea
Birmingham	EU	Publikoa	1	
Fraisoro	EU	Publikoa	2	
Rezola	EU	Publikoa	3	
Argixao	SOZIO	Publikoa		1
	EU	Publikoa	2	
Lamorous	EU	Publikoa	2	
Otezuri	EU	Publikoa	2	
Petra Lekuona	EU	Publikoa	2	
			14	1

Urtean hutsik egon diren Argixaoko plaza **soziosanitarioei** dagokienez, GFaren eta Eusko Jaurlaritzaren arteko Batzorde Soziosanitarioaren bilerekin mende daude. Zaila da okupazio hori egoitzatik

bertatik kudeatzea. Txosten honen datan, plaza soziosanitarioen % 96 dago beteta.

Azkenik, aipatu behar da Aldundiaren tarifaren % 0,5eko igoera onartu dela urterako, eta

COVID-19agatik plaza librearen % 95eko ordainketa, atzeraeraginarekin.

12/31n, zentro bakoitzeko okupazioaren ehunekoa, publikoak eta pribatuak bereizita, honako hau da:

				2021ko abenduaren 30ean		Libre	Libres COVID-arengatik		Libre COVID gabe
ZENTROA	ZERBITZUA	MOTA	PLAZAK				Mendekoa	Sozio	
Bermingham	EU	Publikoa	24	22	92%	2	1		1
		Pribatua	16	15	94%	1			1
Elizaran	TA	Publikoa	10	9	90%	1			1
	BU	Publikoa	12	12	100%	0			0
Fraisoro	EU	Publikoa	85	79	93%	6	2		4
		Pribatua	3	2	67%	1			1
IZA	AFU	Publikoa	78	76	97%	2			2
Rezola	EU	Publikoa	108	103	95%	5	3		2
		Pribatua	15	14	93%	1			1
Argixao	SOZIO	Publikoa	27	24	89%	3		1	2
	AFU	Publikoa	10	10	100%	0			0
	EU	Publikoa	71	68	96%	3	2		1
		Pribatua	9	8	89%	1			1
Lamorous	EU	Publikoa	95	92	97%	3	2		1
		Pribatua	50	46	92%	4			4
Otezuri	EU	Publikoa	86	84	98%	2	2		0
		Pribatua	23	23	100%	0			0
Petra Lekuona	EU	Publikoa	103	98	95%	5	2		3
		Pribatua	2	2	100%	0			0
	BNLEU	Publikoa	9	9	100%	0			0
		Pribatua	7	3	43%	4			4
			843	799	94.8%	44	14	1	29
			Publikoa	718	686	96%	32		17
			Pribatua	125	113	90%	12		12
			Guztizkoa	843	799	95%			

Eguneko zentroei dagokienez, 12/31n okupazioa % 63,1ekoa zen (% 66koa lanegunetan eta % 47koa jaiegunetan). Okupazioa hobetuz joan da hilabeteek aurrera egin ahala.

Urtarrilean, Rezola eguneko zentroa itxita egon da 15 egunez, eta Elizaran partzialki itxita egon da (7 erabiltzaile), bi positiboren ondorioz.

Otsailean Lamorous eguneko zentroa izan da 15 egunez itxita egon dena.

Martxoan ez da eguneko zentrorik itxi. Apirilean Argixaoko eguneko zentroa partzialki itxita egon da 13 egunez. Data horretatik aurrera, ez da beste itxierarik izan.

Zentroak irekita dauden aldietan, GFak bere gain hartzen du itundutako

plaza kopuruaren eta ezarritako gehieneko edukieraren arteko plaza aldearen % 75, Berminghamen eta Lamourousen izan ezik, horietan gehieneko edukiera plaza kopuruaren berdina baita.

Araudi hori 2020. urtearen amaieran onartu zen. Honako hauek dira zentro bakoitzeko gehieneko edukierak:

	PLAZAK		
	L - V	SDF	AFORO MAXIMOA
Fraisoro	20	12	18
Birmingham	40		40
Elizaran	20		17
Rezola	25	18	18
Argixao	30	25	21
Lamorous	35		

Balorzioen jarduerari dagokionez, joan den urtearen amaieran kontratu txiki bat sinatu genuen GFArekin, gure langileek egiaztapen teknikoko hasierako jardura egin zezaten.

Matiak fase horretan egindako esku hartzeari eta GFako balorzioen sailaren berrantolaketari esker, jardura ohiko mailetara itzuli da.

Balorzio lehiaketa berriari dagokionez, nahiz eta urtean zehar publizitatea egin behar zen, oraindik airean dago. Hasiera batean, otsailean egin behar zen publizitatea, baina GFak eskatu zigun luzapenaren ondoren, abuztura atzeratu zen.

Publizitatea egin zenean, plegua berriz ere defizitarioa zen; beraz, GFari jakinarazi genionez, ez ginen aurkeztu eta berriro luzatu behar izan zen, lehiaketako pleguen prezioan. Urtea ixtean, GFak ez du beste adierazpenik egin.

COVID-19ak eragin positiboa izan du Laguntzaile pertsonalen Zerbitzuan, eta jardura hilero handitzen joan da 2020ko ekainetik.

Arlo horretan aplikazio bat garatu da, erreferentziako profesionalek familiei etxean laguntzeko zerbitzu integrala abian jartzeko (kasuaren kudeaketa, gizarte langile baten bidez).

Plataforma horrek, gainera, etxean jarraitzearen alde egiten duten beste zerbitzu eta proiektu batzuetarako balio du (eguneko zentroak eta tutoretzapeko apartamentuak).

Beste dirulaguntza batzuetan 175.000 euroko diru sarrera erregistratu da, pertsona batek jaraunspenean utzitako bigarren etxebizitzaren salmentari dagokiona.

Azkenik, aipatu behar da 2021ean akordio bat sinatu dela eguneko zentroak eta etxez etxeko arreta zerbitzuak kudeatzen dituen Goxara enpresarekin.

Abenduko itxieran kontsolidatua egin dugu, eta Goxarak fakturazioaren 1.907.579 euroko igoera ekarri du eta emaitzen 79.437 eurokoa.

GASTUAK

Gastuen partidan, honako alderdi hauek nabarmendu behar ditugu batik bat:

- **COVID-19agatiko aparteko gastuak**

1. *Material sanitarioari, tresneria medikoari eta garbiketari dagokion gastua*

Urteko lehen hilabeteetako agerraldien intentsitatearen ondorioz, garbiketa zerbitzuak gora egin du, bai COVID-19a duten langileen eta susmagarrien hondakinen kudeaketari dagokionak, bai zentroen garbiketa orokorrari dagokionak, bereziki COVID-19a izan dutenetan. Uniformeen garbiketa ere areagotu egin da, COVID-19aren ondorioz ezarritako protokoloak direla eta.

Garbiketari dagokionez, Fraisoron martxoaren lehen kontratatu dira garbiketako langileak. Helburua da kanpoko kontratazioaren ordezkari barruko kontratazioa jartzea, eta % 50 Gureaketik etortzea, desgaitasuna duten kontratatuen kopuruak Fundazioak eskatzen duen ehunekoa betetzeko.

Martxotik aurrera, GFAk eskatutako stockeko eskularruak kontsumitzen ari dira. Kalkuluaren arabera, ez da hornidura arazo gehiagorik egongo, eta, beraz, ez gaituzte stock hori mantentzera behartuko.

2021eko lehen hilabeteetan, osasun material eta farmako asko kontsumitu dira; izan ere, 2020ko azken hiruhilekoan eta 2021eko lehen hilabeteetan izan diren agerraldiak dezente handiagoak izan dira. Gainera, eskularruen prezioa ia bikoiztu egin da iazkoaren aldean.

Hala ere, martxotik aurrera, agerraldiak amaitu eta pazienteen txertaketa osoa egin ondoren, kontsumoa askoz txikiagoa izan da.

Era berean, GFAk konpromisoa hartu du hiru hilean behin musukoak eta eskularruak emateko, eta hala egiten ari da.

Ondorioz, martxotik aurrera, kontsumoa aurrekontuan jasotakoaren antzekoa izan da.

Jarraian, COVID-19aren ondoriozko 2021eko gastu nagusien laburpen taula erantsi dugu.

Hondakinen kudeaketari dagokionez, lehen hiruhilekoaren amaieran hornitzailearekin (Elirecon) negoziatu dugu, hondakinak eramateko zerbitzuaren kostua

COVID MATERIALA	2021
Eskularruak	80.769,96
Bata iragazgaitzak	11.465,00
Amantal iragazgaitza	4.180,00
Plastikozko oinetakoak	1.239,96
Frotis hisopoa	8.656,80
FFP2 musukoak	32.762,56
Musuko kirurgikoak	22.203,20
Hondakin kudeaketa (ELIRECON)	22.170,00
GUZTIZKOA	183.447,48

murritzitu ahal izateko.

2. Garraioa (langileak eta erabiltzaileak)

Egoitzak itxita egon diren asteetan, garraioa bertan behera geratu da, gastu hori aurreztuta.

Hala ere, eguneko zentroen ohiko irekiera egoeran, garraioaren kostuak gora egin du, Aldundiak COVID-19agatik eskatutako protokoloen ondorioz: ibilbide gehiago erabiltzaileen artean segurtasun distantzia gorde ahal izateko, eta kostu handiagoa ibilbide bakoitzean desinfekzio lanean emandako denboragatik. Gaur egun COVID-19aren araudia ez dago indarrean, baina zentroek zenbait neurri betetzen dituzte, zuhurtziagatik.

• Langile gastuak

Emitza kontuetaiko sarreraren % 70 hartzen du partida horrek. 2021ean

zehar, GFAk eskatutako zorroaren ratioak ahalik eta gehien doitzen saiatu gara, okupazioaren jaitsierari lotuta, kontuan hartuta COVID-19a dela eta libre egon behar duten plazek ere dagokien zorroaren araberrako langile ratioa eskatzen dutela.

Plaza horiek GFAk ordaintzen ditu, mendetasuna duenaren plazaren % 75ean. Laguntzaileekin zein beste figura batzuekin egin da egokitzen, bajaran ziren langile batzuk ez baitira ordeztu.

Aldiz, ratioa igo egin da, batez ere Bermingham egoitzan, urtarrilean izandako agerraldiaren ondorioz, baita ospitalean ere, otsailean izandako agerraldiaren ondorioz. Martxoan agerraldiak amaitu ondoren, gainratioak behera egin du. Abuztuan gainratioa egon da Fraisoron eta Berminghamen, COVID-19aren ondorioz.

• Hitzarmen kolektiboaren inguruko akordioa

Uztailaren 22an sinatu zen Matiako hitzarmen kolektibo berria, 2021ean atzeraeragina izango duena eta 2022an ere aplikatuko dena.

Adostutako soldata igoeraren baldintza ekonomikoak honako hauek dira:

- 2021: KPI + % 0,7= % 0,4ko soldata igoera.
- 2022: KPI + % 1 = % 7,4ko soldata igoera eta lanaldia 1.592 ordura murriztea.
- Sektoreko hitzarmenari dagokionez, honako igoera hau sinatu da 2021. urterako:
- 2021: % 0,5 (tarifen igoerarekin bat dator).

• COVID-19aren efektua absentzia kostuan

Alarma aldian, COVID-19ari lotutako baja guztiek lan istripuaren tratamendua izan zuten prestazioari dagokionez, eta egoera hori 2020/07/22ra arte luzatu zen (alarma egoera amaitu eta hilabete geroago).

Hala ere, data horren ondoren, lanetik eratorritako COVID-19aren ondoriozko bajek bakarrik izango dute tratamendu hori (Matiako erabiltzaile batekin edo lankide batekin kontaktu estua izatea). Gainerako egoeretan, baja gaixotasun arruntzat

hartzen da.

Kasu horretan, Gizarte Segurantzak % 60 hartzen du bere gain 4. egunetik 20. egunera arte, eta 21. egunetik aurrera, berriz, % 75.

Hileko soldataren % 100era arteko osagarria eta gizarte segurantzaren kostua enpresak hartzen ditu bere gain, lehenengo bajaran.

Bigarren bajetan eta hurrengoetan, 2021eko absentismo tasa kontuan hartuta, hileko soldataren % 90 gehi antzinasuna gehi, dagokionean, plus pertsonal historikoa ordaindu dira.

Absentismoa % 13koa izan da, Gerozerlan, Matia eta Petra batera hartuta aurrekontuan jasotako batez besteko % 10,1ekoaren aldean.

Absentismo horren barruan

sartu ditugu gaixotasun arruntagatiko absentziak eta ordaindutako baimenak (hitzarmenari lotutakoak).

Absentismoa arretako laguntzaileen artean gertatu da batez ere, eta aldi baterako ezintasunagatiko bajak horien % 86 izan dira batez beste (% 95era iritsi dira COVID-19aren aldian).

2021eko lehen hilabeteetan, ehunekoak behera egin du 2021eko datuekin alderatuta, baina handituz joan da urtean zehar.

Urteko azken hilabeteetan, batez ere abenduan, absentismoak nabarmen egin du gora, COVID-19en seigarren olatuaren ondorioz.

Matia taldean, figura bakoitzeko absentismo-ehunekoa honako hau izan da abenduan:

Abendua

Matia + Gerozerlan + Petra Lekuona	Aurrekontua	Benetakoa
Arretako laguntzaileak	14,7%	18,6%
Erizainak	7,2%	8,7%
Guztizko orokorra	10,1%	13%

• COVID-19aren efektua prestakuntzan

Prestakuntzak online formatuan eta talde txikietan egiten ari dira, eta horrek saihestu egin ditu ordezkapenak eta horien ondoriozko kostua. Hein handi batean, hiruko fundazioaren eta Hobetuz programaren bidez laguntzen dira diruz.

Abenduaren 31n, 104.119 euroko dirulaguntza erregistratu dugu, 68.807 eurokoa, Hobetuzen 2020-2021 aldiko programari dagokionez.

Prestakuntza partidako desbideratzea konpentsatzeko, aurrekontuan jasotakoa baino diru sarrera

handiagoa jaso dugu Hobetuzetik.

• Monitoreak eta psikologoak kontratatzea

Matian lan egiten duten monitore guztiak plantillan kontratatzeko helburua zegoen 2020an. Iaz ezin izan zen gauzatu asmo hori, baina kontratazio horiek 2021eko urtariletik aurrera egin dira.

Aldundiak dekretu berri bat argitaratu du (DF8/2021), eta bertan, psikologo eta fisioterapeuten ratioak handitu ditu nahitaez, dagokion tarifa igoerarekin.

Psikologoek kasuan, lehen ere nahitaezkoak ziren, eta igoera dagokiona da, baina

fisioterapeuten kasuan, GFAk prezio igoera ezarri du, eta, beraz, ratioa handitu egin da dekretu horretan.

Dena dela, figura horren ratioa ez zen derrigorrezkoa lehen, eta gure kasuan ez genuen aplikatu, nahiago genuelako zentroan funtsezkoagoak ziren figuren alde egin, hala nola laguntzaileen eta erizainen alde.

Eskatutako psikologoak eta fisioterapeutak kontratatu dira 2022ko urtarilean; izan ere, GFAk tarifa handitu du desbideratze hori estaltzeko.

• Giroa

Ekainean hasi ginen Giroaren rentinga egiten, galdarak erosiz eta instalatuz, erakunde osoaren gas kontsumoa murrizteko eta jasangarritasunari buruzko euskal araudi berria betetzeko helburuz.

Proiektuak bi fase izango ditu: lehenengoan, egungo egoitza zentro guztietako galdara sistema berrituko da (Fraisoro izan ezik, egingo den hurrengo birmoldaketa obra baita hori).

Bigarren fasean Lugaritzeko eta Usurbilgo instalazioak egingo dira, bi proiektuok inbertsio fasean baitaude gaur egun.

Prestakuntza-adierazleak	2021
Formakuntzen ordu-kopurua	16.710,00
Prestatutako profesionalak	754
Langileen guztizkoa	1.290
Prestakuntza-ekintzekiko gogobetetasuna (1etik 4ra)	3,6
Irakaslearekiko gogobetetasuna (1etik 10era)	9,04

Lanbide-kategoriaren arabera prestakuntza	Orduen guztizkoa
1. Zuzeneko arreta	11.246
2. Arreta ez zuzena	780
3. Administrazioa	4.684
Orduen guztizkoa	16.710

Institutuaren emaitza 174.374 eurokoa izan da, 140.040 euroko desbideratze positiboarekin sarreretan eta 144.254 euroko desbideratze negatiboarekin gastuetan. Esleitutako diru sarrerak 12/31n aurrekontuan sartutako diru sarreren % 112 dira. 2021eko sarrera nagusiak, behin eta berriz fakturatzen direnak, honako hauek dira:

- Sendian: 121.884 euro
- PECEF prestakuntza: 122.772 euro
- Euskadi Lagunkoia: 360.000 euro

Horiei LH Lehiakorrerako dirulaguntzak gehitu behar zaizkie: 184.982 euro 12/31n. Gehienak 2020an hasitako dirulaguntzetatik datoz, urte anitzeko proiektuak baitira.

Diru laguntzen artean, nabarmentzekoa da Easi-Viena proiektuarena: 266.901 euro 36 hilabeterako, 2020ko azaroan hasita. 2021erako aurreikusitako diru sarrera 46.534 eurokoa da.

Diru sarrera gisa sartu genuen aurrekontuan 2020an emandako Etorkizuna Eraikiz-Etxean Biziren 34.473 euroko dirulaguntzaren 2021eko zatia (18.964 euro).

Azkenik, Adinberri Fundazioaren «Behatokia» izeneko proiektua

nabarmendu nahi dugu. Iraupena 2 urtekoa da (2020ko azaroaren 1etik 2022ko urriaren 31ra arte), eta aurrekontu osoa 249.135 eurokoa, hiru erakundeen artean berdin banatu beharrekoa. Horrenbestez, gutxi gorabehera 60.000 euroko diru sarrera litzateke 2 urteetarako (30.000 urte bakoitzeko, BEZa barne).

• Inbertsio berriak

1. Lugaritz: Matiak 2019. urtearen amaieran ekin zion Lugaritz eraikinaren eraikuntzari.

Eraikuntza hori atzeratu egin da, ordea, hainbat arrazoi direla eta:

Obrak hasi ondoren, eta oraindik exekuzio proiektu osoa eta behin betikoa izan gabe, 2020ko martxoan alarma egoera deklaratu zen COVID-19ak eragindako osasun krisiaren egoera kudeatzeko, martxoaren 4ko 463/2020 Errege Dekretuaren bidez, eta horrek ekonomia eta gizartea hainbat hilabetez geldiaraztea ekarri zuen.

Konfinamenduaren aldia eta, ondoren, pertsonen mugikortasuna murrizteko hilabeteetan zehar, proiektuaren exekuzioak atzerapen handiak izan ditu, eta alarma egoerak eraikuntza enpresen jarduera geldiarazi ez badu ere, proiektuaren obrak moteldu egin dira harrezkero.

Izan ere, alde batetik, obrako espazioak partekatu ahal izan dituzten langileen kopuruak mugatu egin dira.

Zentzu horretan, lehenago epeak betetzeko behar adinako langile kopuruarekin lan egin zitekeen arren, alarma egoeran zehar eta ondoren izandako murrizketen ondorioz, obrako espazioetan oso langile gutxi egon ahal izan dira, elkarren artean segurtasun distantzia jakin bat mantendu ahal izateko, eta horrek nabarmen baldintzatu du proiektuaren erritmoa.

Hortaz, obra moteldu egin da osasun krisiaren aurreko ohiko egoerarekin alderatuta.

Era berean, COVID-19aren pandemiak nabarmen eragin dituen beste sektore batzuetako enpresek ere beharrezko materialez hornitzeko izan dituzten arazo eta atzerapenak eragina izan dute proiektuaren eraikuntzan.

Gauzak horrela, horniduren banaketan izandako murrizketen ondorioz, materialen urritasunak nabarmen moteldu du obren erritmoa, eta atzerapen handia eragin proiektuaren eraikuntzan.

Azkenik, kontuan hartu behar da, halaber, pertsonen zirkulazio murrizketek zaildu egin zutela langileen

joan-etorriak lantokira.

Beraz, osasun gomendioak betetzeak, hala nola langileen arteko urruntzeak, eta babes eta higiene neurriek, beste askoren artean, oztopatu egin dute obraren eguneroko jarduera, eta, ondorioz, proiektua atzeratu egin da.

2. Usurbil: Obra 2020ko ekainaren 15ean hasi zen, eta, hasiera batean, lanak egiteko 22 hilabeteko iraupena aurreikusi zen.

Lursailaren eraikuntzako hondakinak kentzeak, zimendatzearen konplexutasunak eta, neurr

txikiagoan, zimendu kota egungo lursailera birplanteatzeko beharrak atzerapena eragin dute egitura eta zimendu lanetan.

Gainera, eraikitako azalera 1.800 m² handitu da gutxi gorabehera, eta, horri esker, zazpi apartamentu independente eraiki ahal izan dira.

Lugaritzen antzeko zerbitzua izango da. Abuztuan moteldu egin dira lanak, baita abenduan ere, izandako euri jasengatik. Hala eta guztiz ere, 3 hilabeteko atzerapena aurreikusten da, eta

obraren azken iraupena 25 hilabetekoa izango dela kalkulatu da (2022ko irailaren 15a).

• Jasotako laguntzak

2021. urtearen amaieran, erakundeak hainbat laguntza jaso ditu, guztiak egoitza zentroetan inbertitzera bideratuta. Nagusiki, bi mota egon dira: gizarte galetatik datozenak, egungo zentroetako inbertsio propiorako, eta, gero, GFaren bidez, Europako Next funtsetatik jaso ditugu inbertsiorako laguntzak. Bi proiektuek laguntza handia jaso dute arlo horretan.

JASOTAKO DIRU LAGUNTZAK							
MATIA FUNDAZIOA							
ERAKUNDEA	PROIEKTUA	ARIKETA	EMANDAKO ZENBATEKOA	EMAITZEN INTSULDAKETA 2021	EMAITZEN INTSULDAKETA 2020	EMAITZEN INTSULDAKETA 2019	EMAITZEN INTSULDAKETA 2018
Eusko Jaurilaritza	SIMACP	2014	15.456				-2.353
	GIRO	2015	30.683				
	SIMACP	2015	45.480				-904
	PROTOTIPO	2016	0				-3.044
	EK-NEOU	2017	38.985				19.021
	HAUSKOR	2018	102.477				39.531
	BIZIGIRO	2019	35.902				
	AIRSAFE	2021	83.130	17.334	16.393		
Foru Aldundia	ASPD	2018	5.000				5.000
	EGUNEROKO JARDUERAK	2019	3.000				
	CINFLUENCERS	2020	2.600		2.600		
	PAIS 2021	2021	4.811	4.811			
	BABESAREA	2021	12.790	3.492			
Nazaret Zentroa Hobetuz	BEGIRADAK	2018	10.306				10.306
	FORMACIÓN		124.543	52.855	28.006	43.682	
EVE		2021	44.274	2.214			
Kutxabank		2020	1.007		1.007		
Kutxas Prestakzioa		2021	16.792	16.792			
MatiaZaleak				35.837	44.534		45.522
GUZTIZKOA			850.093	133.335	92.540	171.368	113.079

Beste alde batetik, MatiaZaleen dohaintzak ere jaso ditugu: kuotak edo aldian aldiko diru kopuruak ematen dituzte adinekoen eta desgaitasuna dutenen bizi kalitatea hobetzeko

proiektuak bultzatzeko. eta desgaitasuna dutenen bizi kalitatea hobetzeko proiektuak bultzatzeko.

Institutuari dagokionez, diru laguntzak eguneroko

kudeaketarako jasotzen duen finantzaketaren parte dira, eta haren proiektuetarako finantzaketa iturri gisa tratatu behar dugu.

JASOTAKO DIRU LAGUNTZAK				
MATIA INSTITUTUA				
ERAKUNDEA	EMAITZEN INTSULDAKETA 2021	EMAITZEN INTSULDAKETA 2020	EMAITZEN INTSULDAKETA 2019	EMAITZEN INTSULDAKETA 2018
Eusko Jaurilaritza	33.858	22.588	91.622	90.890
Autonomia-erkidegoak	162.823	129.022	95.910	45.200
Europako Erkidegoa	19.300	32.241	18.680	54.611
Gobernu zentrala			42.841	
Bestelakoak				15.605
GUZTIZKOA	215.981	384.851	249.053	206.306

INBERTSIOETARAKO DIRU-LAGUNTZAK

LUGARITZ			URTEA
Imsero	03/01/2018	3.000.000	
Imsero	02/01/2019	3.000.000	
Europako funtsak	29/12/2021	3.580.325	21-22-23
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	450.021	21-22
GUZTIZKOA		9.985.346	

USURBIL			URTEA
Gipuzkoako foru aldundia			
Europako funtsak (DFG)	29/12/2021	3.433.342	21-22-23
GUZTIZKOA		3.433.342	

PETRA LEKUONA			URTEA
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	500.000	21
GUZTIZKOA		500.000	

MATIA				
				URTEA
Europako funtsak (DFG)	29/12/2021	247.041	22	FRAISORO
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	48.122	21	IZAko aldagelak
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	24.014	22	IZAko markesinak
GUZTIZKOA		319.177		

GEROZERLAN				
				URTEA
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	120.000	21	OTEZURI FATXADA
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	07/12/2021	85.713	22	OTEZURIko markesinak
GUZTIZKOA		205.713		

LAGUNTZAK

LAGUNTZAK				
	2021	2022	2023	
Imsero	6.000.000	4.950.000	1.050.000	
Inbertsiorako laguntzak gizarte-zentroetan	1.182.870	851.663	331.207	
Europako funtsak (DFG)	7.260.708	5.034.568	1.612.513	613.627
GUZTIZKOA	14.443.578	10.836.231	2.993.720	613.627

• Fiskalitatea

Kontabilitatearen arloan, Gerozerlan SLrekin eta Matia Servicios Sociales SLurekin kontsolidatu du Matiak, baina, ondorio fiskaletarako, ez dago kontsolidaziorik, karga tasa desberdinekin ordaintzen baitituzte zergak:

Matia Fundazioari araubide berezia ezartzen zaio, irabazi asmorik gabeko erakundea delako, eta Gerozerlan eta Matia Servicios Sociales sozietateek, berriz, araubide orokorraren pean kotizatzen dute.

Sozietateen gaineko zerga: mezenasgoari buruzko 3/2004 foru arauak zergapetutako eta salbuetsitako errentak bereizteko aukera ematen

du.

Matiari dagokionez, catering zerbitzua, talde barruko jarduerak eta balorazio zerbitzuak izan ezik, gainerako jarduera guztiak salbuetsita daude (hala sarreretan nola gastuan). Zergapetutako errentei dagokionez, % 10eko karga tasa dute, % 24koa izan beharrean.

Sozietateen gaineko Zerga aurkezten duenean, txosten ekonomikoa ere aurkeztu behar du harekin batera.

Zergapetutako errenten emaitza negatiboa izan da eta, beraz, ez dute ordaintzeko zergarik sortzen. Matia Fundazioaren antzekoa da Petra BEZaren erregimenean, baina ez du zergapetutako jarduerarik,

egoitza bakarra kudeatzen baitu.

Institutuak ere bereizitako hainbat jarduera ditu, zergapetuta eta salbuetsita, jardueraren sektorearen arabera.

Gerozerlan eta Matia Servicios Sociales sozietateek, ordea, araubide orokorraren arabera ordaintzen dituzte zergak. Bietatik lehenak ez du zerga hori ordaindu behar izan aurten arte, aurreko urteetako zerga oinarri negatiboak zituelako eta aurten arte ez zegoelako halakoak ezartzeko mugarik.

Matia Servicios Sociales sozietateari dagokionez, emaitza negatiboak dituenek, ez du zergarik sortzen.

SOZietATEEN GAINEKO ZERGA	2021	2020	2019	2018
Matia Fundazioa	0	0	0	0
Gerozerlan	10.382	4.896	21.577	12.176
Matia Servicios Sociales	0	0	0	0
Petra lekuona	0	0	0	0
Institutua	0	0	0	0
	10.382	4.896	21.577	12.176

Azkenik, aipatu behar da ekitaldi honetan ez dela

babesletza ekintzarik egin, eta ez zaiela ekarpenik egin

irabazi asmorik gabeko beste fundazio eta/edo erakunde batzuei.

Gure egoitza zentroen, eguneko zentroen eta ospitalearen eguneroko funtzionamendu egokia bermatzeko produktu eta zerbitzuen hornidura egonkorra ziurtatu behar du, ezinbestean, Matiak. Honako hornidura hauek bermatu behar ditu, hain zuzen:

- Eguneroko dietak (gosariak, bazkariak, askariak, afariak).
- Erabiltzaileen arroparen eta oheko arroparen (arropa zuriaren) garbiketa.
- Egoitzaren garbiketa integrala: gelak, gune komunak, jantokiak, garbiketa orokorrak (kristalak eta egoitzaren garbiketa sakona).
- Erabiltzaileak eguneko zentrorako eramateko garraioa.
- Hornidurak: gasa, argia, elektrizitatea, telefonoa, teknologia.
- Orotariko materialak: bulegoko materiala, osasun materiala, oheko arropa, garbiketarako materialak eta arropa.
- Mantentze lanak.
- Zentroetako altzariak.

Hornitzaileak aukeratzen ditugunean, funtsezko alderdi jakin batzuk hartzen ditugu beti aintzat:

- Gaitasun teknikoa.
- Saldu osteko zerbitzua.
- Prozeduren moldagarritasuna.
- Prezioa eta ordaintzeko baldintzak.
- Lege baldintzak betetzen direla.
- Aurretiko esperientzia.
- Eskariei eta gertakariei erantzuteko gaitasuna.
- Produktuaren/zerbitzua ren kalitatea.
- Emateko epeak eta zehaztutako akordioak betetzen direla.

Tokiko hornitzaileen aldeko apustua egiten dugu ahal dugun guztietan, 0 km izeneko hornitzaileak, horrela aberastasuna sortzen baitugu gure komunitatean.

Gure produktuen freskotasuna eta epeak bermatzen ditugu, ingurumena gutxiago kutsatzen dugu (bidaia luzerik egin behar ez delako) eta hornitzaileak gure beharrak ezagutzen

dituela ziurtatzen dugu.

Gure ohiko hornitzaileen erantzuna bikaina izan da: gurekin elkarlanean aritu dira une oro, soluzioak proposatu dizkigute produktu horiek merkatuan ez zeudenean eta prezioak mantendu dizkigute produktu horiek urritasunaren ondorioz garestitu zirenean.

2021eko irailaren 16an, Goxara enpresa erosi zuen Matiak.

Erabateko integrazioa osatu arte, Goxara enpresa independente gisa kudeatzen da, Matiakoak ez bezalako kudeaketa programekin.

Horregatik, Goxarako hornitzaileen gastuaren taula aparte aurkezten dugu, Matia osatzen duten gainerako enpresetatik bereizita.

Taulan agertzen diren datuak 2021. urtekoak dira.

EREMU GEOGRAFIKOA	MATIA			SERVICIOS SOCIALES			GEROZERLAN			INSTITUTUA			PETRA LEKUONA			GUZTIZKOA		
	ZENBATEK.	ZK.	%	ZENBATEK.	ZK.	%	ZENBATEK.	ZK.	%	ZENBATEK.	ZK.	%	ZENBATEK.	ZK.	%	ZENBATEK.	ZK.	%
TOKIKOA	6.410.049,25	210	24,19%	505.685,40	13	1,50%	4.310.569,15	136	15,67%	5.014.221,3	51	5,88%	896.131,65	79	9,10%	17.136.656,80	489	56,34%
NAZIONALA	1.368.246,80	177	20,39%	3.654.347,32	5	0,58%	368.336,39	51	5,88%	500.377,83	24	2,76%	101.563,36	28	3,23%	4.992.116,04	285	32,83%
GAINERAKO ERKIDEGOAK	471.987,50	37	4,26%	166.993,74	3	0,35%	354.431,05	22	2,53%	40.708,62	14	1,61%	81.860,93	18	2,07%	1.115.981,84	94	10,83%
GUZTIZKOA	8.250.283,55	424	48,85%	4.327.026,46	21	2,42%	5.033.336,59	209	24,08%	4.554.552,14	89	10,25%	1.079.555,94	125	14,40%	23.244.754,68	868	100,00%

Eremu geografikoa	Zenbatekoa guztira	Kopurua	%
Tokikoa	293.705,69€	48	60,00%
Nazionala	29.836,33€	21	26,25%
Erkidegoaren gainerakoa	17.240,32€	11	13,75%
Guztizko orokorra	340.782,34€	80	100,00%

COVID-19ari aurre egiteko produktuen kontsumoak erosketen kostua garestitu du, bereziki tokiko hornitzaileei dagokienez: Elirecon, Netya, Fer higiene eta estatuko beste batzuk, Vilapack kasu.

Baita tresna informatikoen hornitzaileei dagokienez ere, langileak horrelako tresnez hornitu behar izan baititugu.

Azkenik, aldagelak eraikitze obra egin dugu Izan. Premia hori COVID-19ak eragindakoa izan da.

Lanak eraikuntza enpresa batek eta tokiko hornitzaileek egin dituzte.

Horregatik guztiagatik, tokiko hornitzaileen ehunekoa % 57 da, % 33 hornitzaile nazionalena eta % 10 erkidegoko hornitzaileena.

Hornitzaile horiek gure zentroetatik 150 km baino gutxiagoko erradioan daude. Kontuan izan behar da gure hornitzaileen artean bi multzo berezi behar direla: alde batetik eguneroko produktu eta zerbitzuez hornitzen gaituztenak (eta, beraz, erantzuna, hurbiltasuna, ezagutza eta abar funtsezkoak dira) eta, beste alde batetik, aldian aldiko hornitzaileak, askotan azpiegiturari eta ekipamenduei lotutako kontuotarako erabiltzen ditugunak. Halakoetan, hurbiltasuna baino garrantzitsuagoak izaten dira erosten ditugun ondasunen kalitatea eta iraunkortasuna.

Urtean behin auditoretzak egiten ditugu, gure zerbitzuen eta prozesuen kalitatea egiaztatzeko. 2018ko ekitaldira arte ez dugu adierazlerik izan

egindako auditorien kopuruaren berri emango digunik; aitzitik, auditoretzetan azaldutako desadostasunen jarraipena egitera mugatu gara.

Hornitzaileekiko gertakarien ebaluazioaren eta jarraipenaren ondorioz, hauxe esan dezakegu: kalitatean, prezioan, zerbitzuan, hurbiltasunean eta eskuragarritasunean jaso duten balorazio onagatik mantentzen ditugu zerbitzu hornitzaileak. Produktu hornitzaileen ebaluazioa ere egokia da kasu guztietan. Hain zuzen, kalitateko barneko kudeaketa sisteman ikus daitezke gertakarien erregistroak eta erosketen balorazioak.

ENPRESA	KONTZEPTUA	2019	2020	2021	OHARRAK
Itsas - Natura	APPCC kontrola	21/02/2019	22/02/2020	02/04/2021	Hiruhilekoa
Itsas - Natura - Interna	Osasun-alerta	26/08/2019	27/06/2020	26/05/2021	
DNV	Kalitateko auditoria	23/09/2019	29/09/2020	13/09/2021 - 17/09/2021	
Sanidad - Itsas Natura - Externa	Osasun ikuskaritza - Sukalde nagusia	26/03/2019		23/07/2021	
Control Interno	Elikagaien Segurtasuna	08/04/2019 - 30/04/2019		30/11/2021	
Sanidad Piscina	Osasun ikuskaritza	12/12/2019			Igerilekua itxita
Ireber - Agem	Auditoria ekonomikoa	06/04/2019	18/12/2020	17/12/2021	Farmazia / Hornidurak
Helas	RGPD auditoria - Carmen		21/12/2020	18/02/2021	
CDE	APPCC auditoria - Sukalde nagusia		04/11/2020	10/12/2021	

* Kanpoko eta barneko AKPKA ikuskaritzetan laguntzea sukalde propioa duten zentroetan (Lamorous, Argixao, Otezuri, Petra)

Matian honako hauei lagundu diegu:

	2018			2019**			2020			2021*		
	Sanitarioa	Soziala	Guztizk.	Sanitarioa	Soziala	Guztizk.	Sanitarioa	Soziala	Guztizk.	Sanitarioa	Soziala	Guztizk.
ARTATUTAKO PERTSONAK	12.000	2.793	14.793	12.469	5.630	18.099	11.659	4.436	18.651	12.322	4.658	16.980
FAMILIA ETA INGURUA	6.640	3.378	10.018	6.958	3.348	10.306	6.992	3.002	7.438	6.824	3.380	10.204
GUZTIZKOA	24.811			28.405			26.089			27.184		

ACUMEN* METODOLOGIA erabili dugu geure helburuan lortutako inpaktua neurtzeko, zerbitzuek pertsonengan duten azken inpaktua identifikatzeko aukera ematen baitigu. Erabiltzeko metodologia erraza da, eta, inpaktu adierazle

neurgarriak eskaintzeaz gain, erakundearen jarduerari buruzko gogoeta sakona egiteko aukera ere ematen digu.

(**) Aurten, artatutako pertsonen guztizko kopuruaren kalkuluan, SENDIAN (377 pertsona)

eta PECE (2002 pertsona) programetan artatutako pertsonak sartu dira.

(*)GOXARARI dagozkion datuak sartu dira eguneko zentroetan (63 pertsona) eta etxeko arretan (138 pertsona) artatutako pertsonen kopuruan.

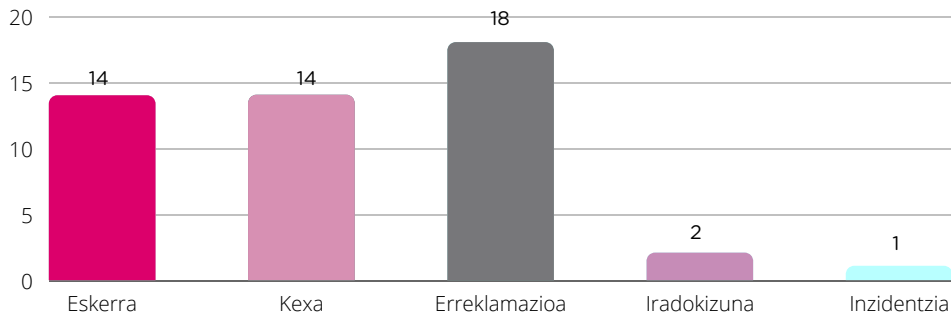
Langileak zerbitzuaren arabera:

ZENTROA / ZERBITZUA	GUZTIZKOA 2018	GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	GUZTIZKOA 2021
Matia Orienta	2	2	2	1
Balorazioak	40	46	40	43
Matia Etxean	19	18	12	116*
Institutua	14	24	18	22
Eguneko zentroak	52	49	50	42
Egoitza zentroak	784	787	837	846
Errehabilitazio zentroak	83	90	80	71
Ospitalea, zentroa eta kontsultak	198	190	201	250
Arreta psikosoziala	7	6	5	7
Orokorrak	99	103	98	100
GUZTIZKOA	1298	1315	1343	1498

*Oharra: Goxarako 103 langileak lanean hasi dira 2021/12/31n

ERABILTZAILEAREN ARRETA ZERBITZUA (EAZ)

Ekarpinak motaren arabera

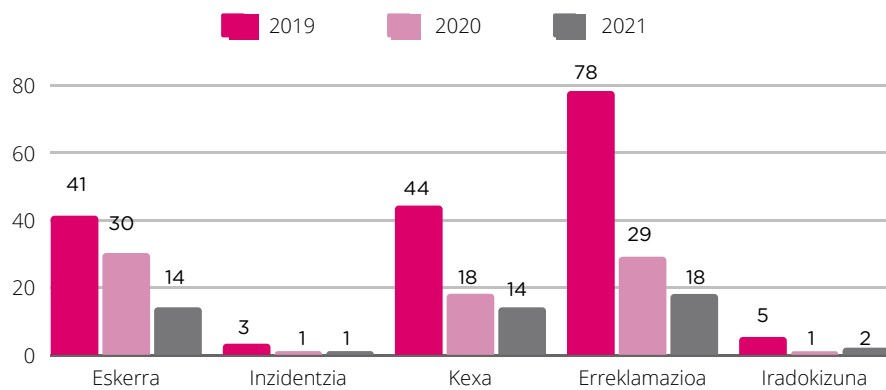

2021ean,
Erabiltzailearentza
ko Arreta
Zerbitzuak honako
hauek bildu ditu
guztira:

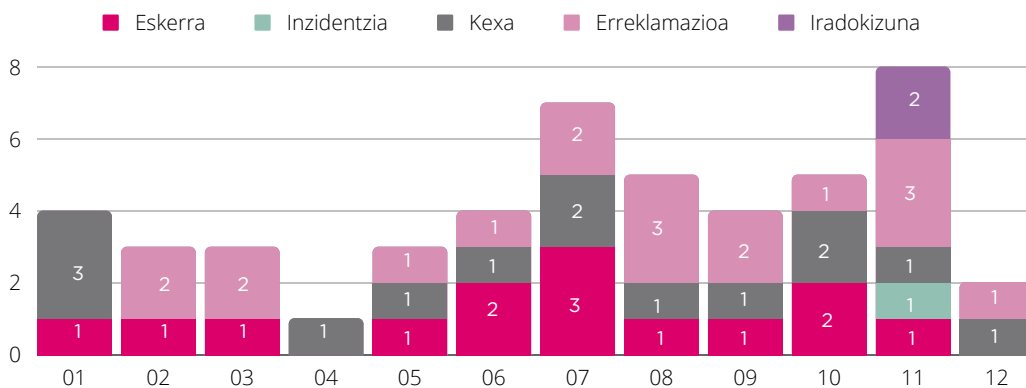
49
ekarpen

SAPU ekarpinak Mota eta Urtearen arabera

28
gutxiago aurreko
urtean baino,
erreklamazio, kexa
eta esker on
gutxiago izan
baitira.

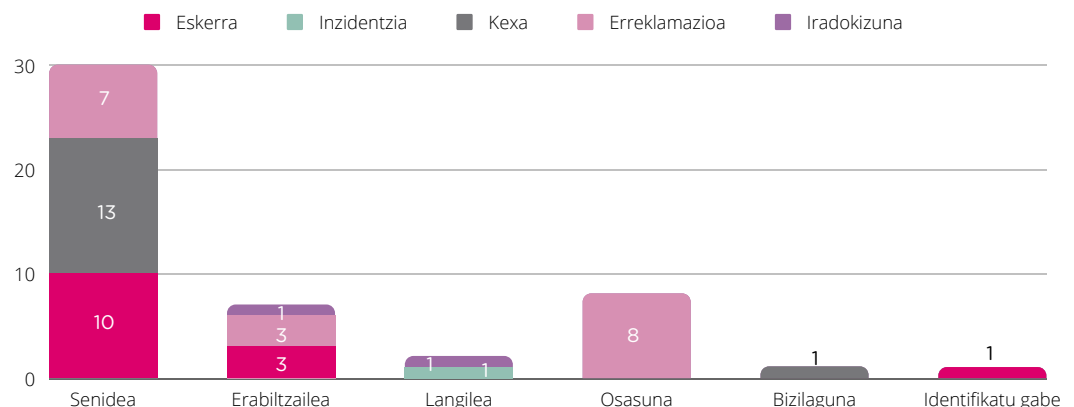
Ekarpinak mota eta hilabetearen arabera

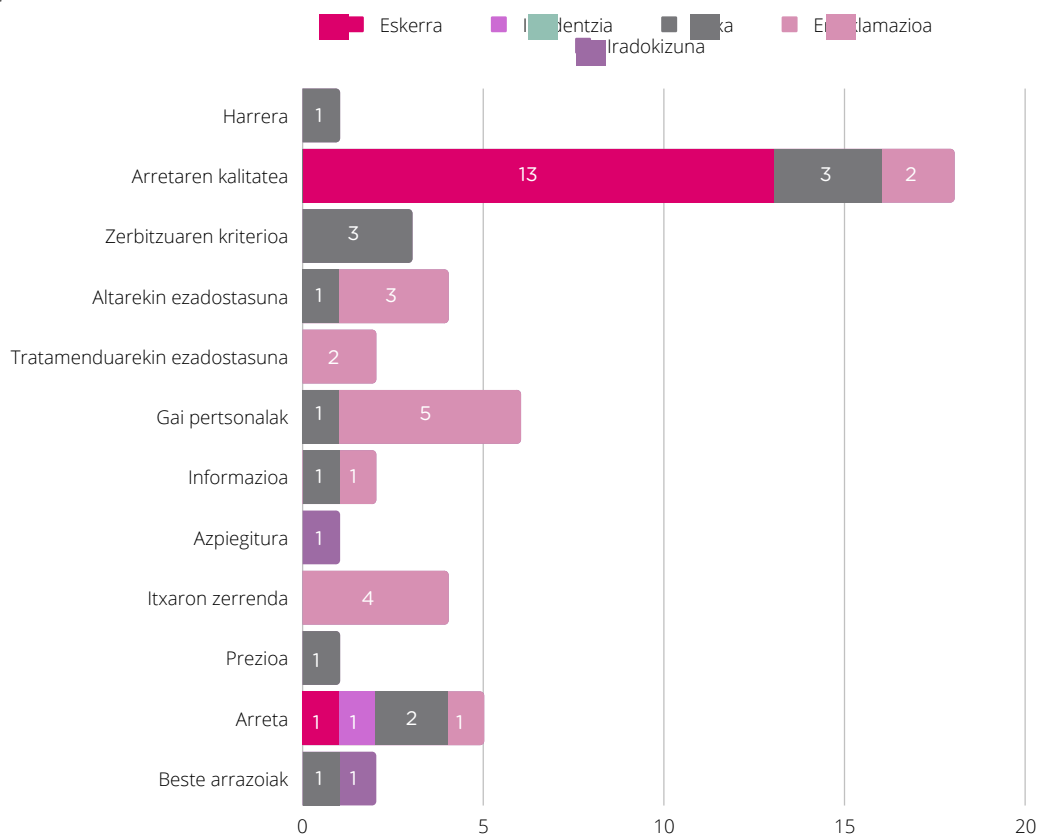
Azaroa % 16 (8)
eta uztaila % 14
(7) izan dira
ekarpen gehien
jaso diren
hilabeteak.

Ekarpinak mota eta jatorriaren arabera

Familietatik egin
dira batez ere %
61 (30), ondoren
Osasunetik % 16
(8) eta
erabiltzaileetatik
% 14 (7).

Ekarpenak arrazoiaren eta motaren arabera

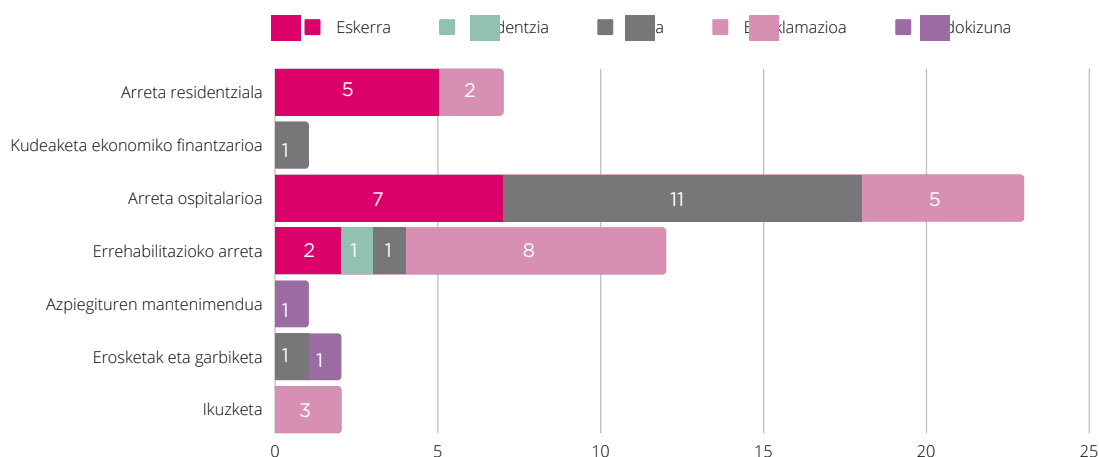

El motivo principal de los agradecimientos son los aspectos relacionados con la **calidad** del servicio y la atención (13).

De las quejas y reclamaciones los efectos personales (6) y la lista de espera (4), la disconformidad con el alta (4), los criterios del servicio (6) y el trato (3).

47 aportaciones
cerradas, y 2
sugerencias
abiertas (en
estudio).

Ekarpenak prozesu eta motaren arabera

Ospitale-
arretako
prozesuak
ekarpenen % 47
(23) jaso ditu,
ondoren
Errehabilitazio
anbulatorioko
prozesuak % 24
(12) eta egoitza-
arretakoak % 14
(7).

2021ean aurreko urtean baino ekarpen gutxiago jaso dira PEAZen, eta joera hori bera izan zen 2020an, 2019arekin alderatuta.

Litekeena da senideek
zentrotara sartzeko
dituzten mugek, aurreko
urtean baino txikiagoak
izan arren, familiek eta

erabiltzaileek komunikazio
kanal horren bidez parte
hartzea baldintzatu izana.

ONGIZATEAREN GOGOBETETZEARI BURUZKO AZTERLANA

Ongizatearen inguruko azterketari dagokionez, aldaketak egin dira aurten errehabilitazio anbulatorioko eta kanpo kontsultetako zerbitzuetan datuak biltzeko prozeduran.

Aurreko urteetan, datu horiek denbora tarte jakin batean jasotzen ziren; aurten, berriz, pertsonak alta hartu dutenean jaso da haien gogobetetasunaren balorazioa. Dena dela, aldaketa horrek berekin dakarren aldaketa dela eta, gauzatzeko prozesuan dago oraindik.

Ricardo Bermingham Ospitaleko gogobetetze inkestari dagokionez, aldaketak egin dira aurten

galdetegiaren edukian; gauregun baliozkotze prozesuan dago inkesta.

Ondorioz, egoitzetako eta eguneko zentroetako arreta zerbitzuei dagokionez, aurreko urteetan bezala egin da azterlana: erabiltzaileen datuak aurrez aurre bildu dira, eta familienak, telefonoz.

Jarraian ikus daitekeenez, nabarmentzekoak dira egoitza arretako zerbitzuen emaitza orokorrak (417 pertsonak parte hartu baitute) eta eguneko zentroenak (116 pertsonak parte hartu dute).

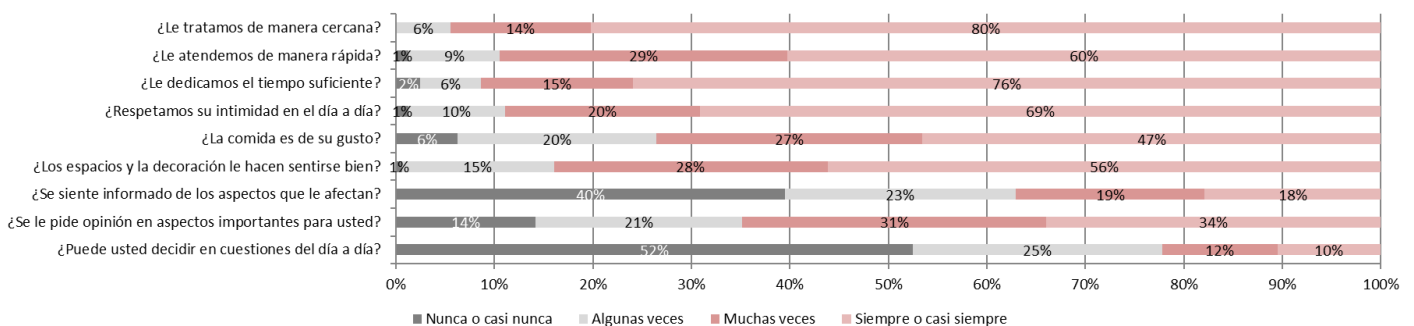
Ongizate azterlanak hainbat eremu hartzen ditu

barne: arreta zuzena; janaria; azpiegiturak; informazioarekin, iritziarekin eta erabakiarekin zerikusia duena; erreferentziazko profesionalaren zeregina, eta etxe sentimendua.

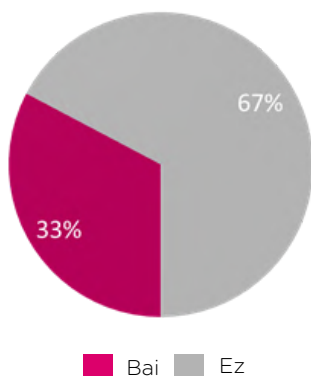
Azpirarratzekoak dira pertsonak jasotzen duten zuzeneko arretari buruzko emaitza oso positiboak, bai eta, beste aldetik, emandako informazioari, erabakitzeko aukerari eta erreferentziako profesionala ezagutzeari buruzko itemen datu txarragoak ere.

Egoitza zentroetan arreta jasotzen duten erabiltzaileen batez besteko balorazio orokorra 8,17 da.

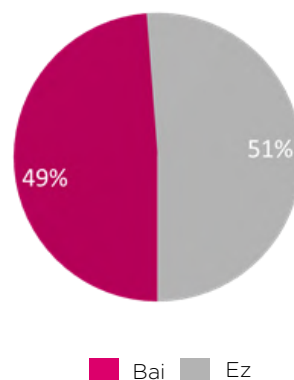
Bizikidetzak-unitateetako pertsonak (n = 162)

Ba al duzu erreferentziako profesionalik harengana jo ahal izateko?

Etxean bezala sentitzen zara?

Baloratu 1etik 10era unitatean nola artatzen zaitugun

Familiengandik lortutako datuek erakusten dutenez, zuzeneko arretari buruzko balorazio positiboak mantendu egin dira.

Jasotako informazioa islatzen duten itemak,

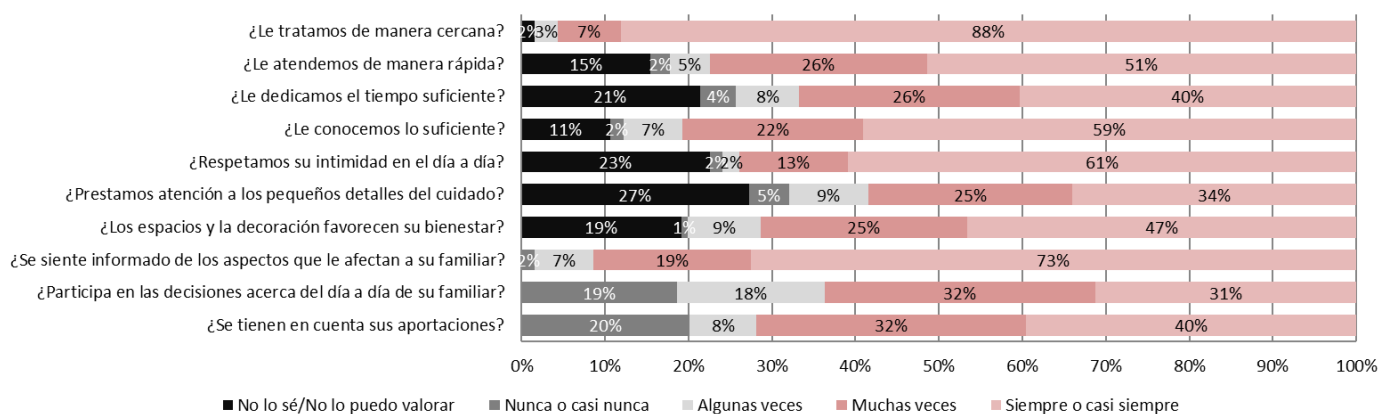
berriz, egoitza zentroetako erabiltzaileena baino % 55 positiboagoak dira.

Gauza bera gertatzen da erreferentziako profesionalaren figura ezagutzearekin eta etxe

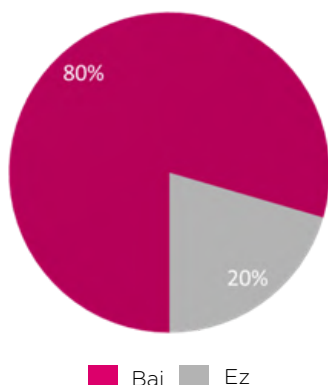
sentimenduari lotutako datuekin, familiek hobeto baloratzen baitituzte.

Kasu horretan, gogobetetze maila orokorra 8,36koa da.

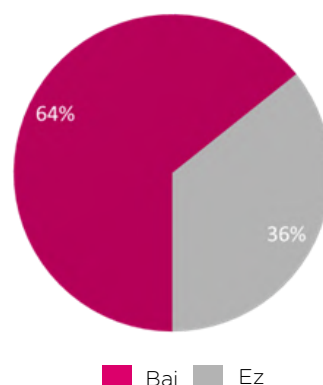
Bizikidetz-unitateetako familiak (n = 255)

Ba al duzu erreferentziako profesionalik harengana jo ahal izateko?

Zure senideak etxean bezala sentitzen dela sentitzen duzu?

Baloratu 1etik 10era zure senidea gure artean nola dagoen

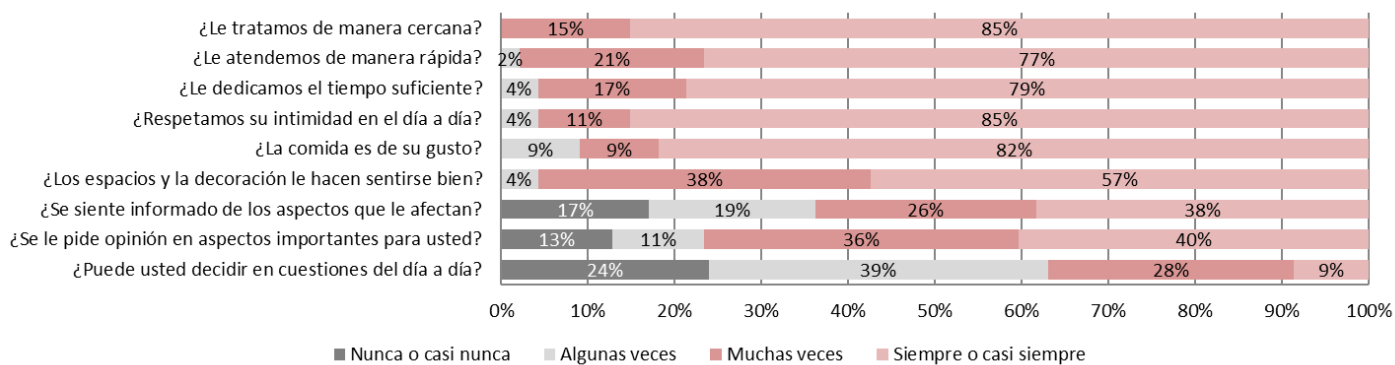

Eguneko zentroetan lortutako emaitzei dagokienez, zuzeneko arretari, janariari eta azpiegiturei buruzko datuek oso emaitza positiboak izaten jarraitzen dute; aldiz,

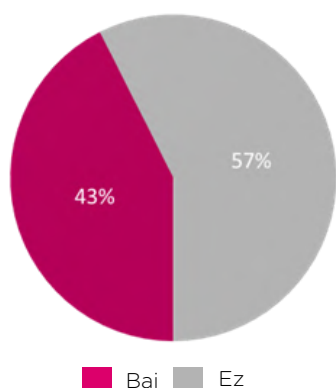
emandako informazioari eta hainbat gairen inguruan erabakiak hartzeko aukerari edo erreferentziako profesionala ezagutzeari lotutakoak ez dira hain onak.

Eguneko zentroetako pertsonen gogobetetzea 8,45ekoa da, batez beste.

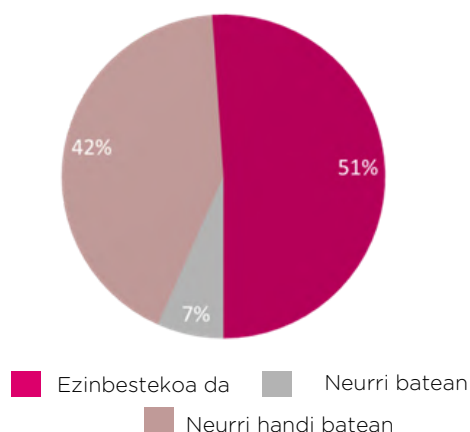
Eguneko zentroetako pertsonak (n=47)

Ba al duzu erreferentziako profesionalik harengana jo ahal izateko?

Zein neurritan laguntzen du eguneko zentroak etxean bizitzen jarrai dezan?

Valore del 1 al 10 cómo le atendemos en el centro

Bestalde, familiek positiboki baloratzen dute oraindik ere eguneko zentroetara joaten diren pertsonak jasotzen duten arreta.

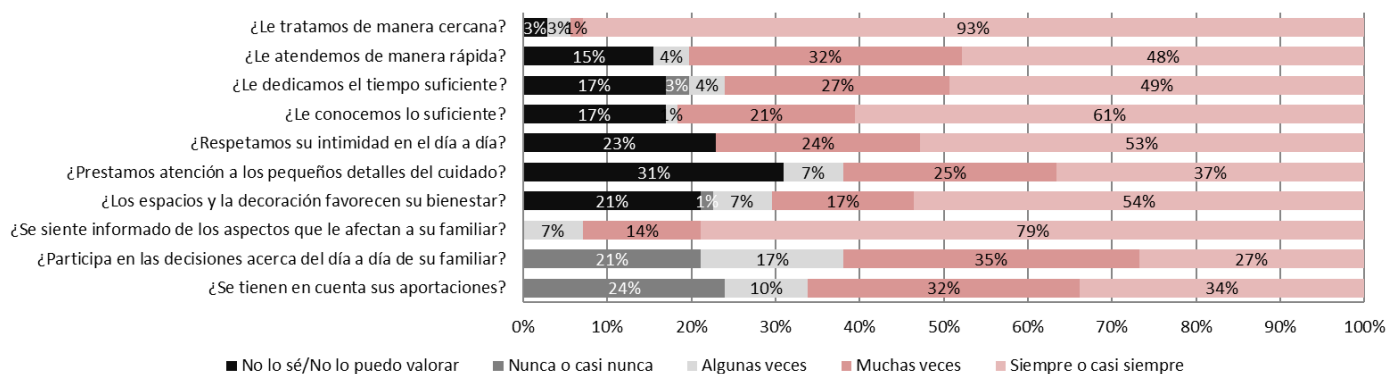
Kasu honetan, erabiltzaileek

ez bezala, familiek uste dute zentroetako profesionalen aldetik ondo informatuta daudela, eta badakitela zein den beren senideek zentroan duten erreferentziako

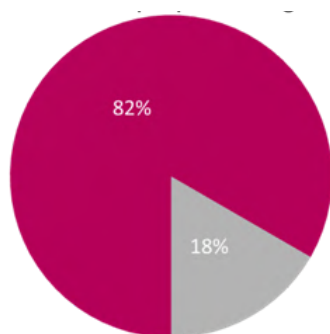
profesionala.

Kasu horretan, familiek 8,60ko gogobetetasuna dute, batez beste.

Eguneko zentroetako familiak (n=71)

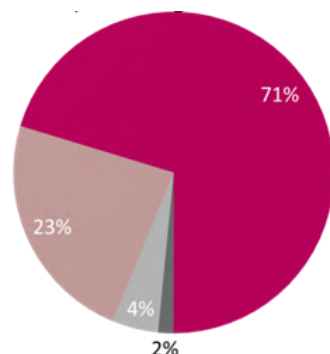

Ba al duzu erreferentziako profesionalik harengana jo ahal izateko?

■ Bai ■ Ez

Zer neurritan laguntzen du eguneko zentroak zure senideak etxean bizitzen jarrai dezan?

■ Ezinbestekoa da ■ Neurri batean
■ Neurri handi batean ■ Ez du laguntzen

Baloratu 1etik 10era nola dagoen zure senidea gurekin

Matia Etxean etxeko arretaren gogobetetze azterlanean 6 pertsonak hartu dute parte.

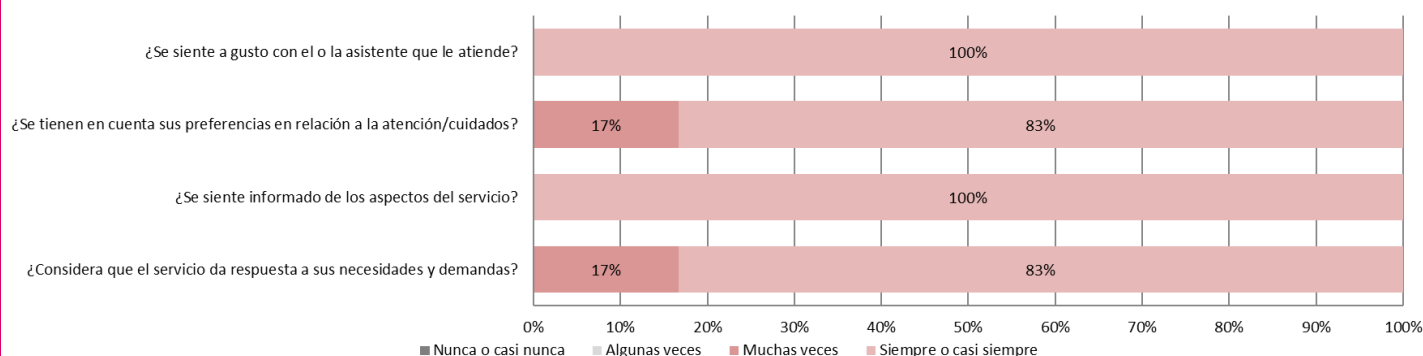
Zerbitzu horri dagokionez, honako alderdi hauek baloratu dira: laguntzaile taldearekiko adostasuna,

jasotako arreta, eskainitako informazioa, zerbitzuak pertsonen ongizatean duen garrantzia eta zerbitzua bera gomendatzea.

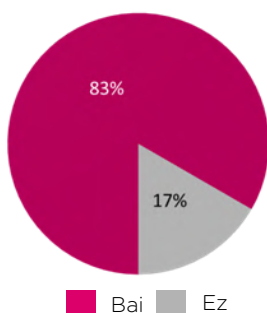
Jarraian ikus daitekeenez, etxez etxeko arreta zerbitzua jasotzen duten

pertsonek oso positiboki baloratzen dituzte aipatutako itemak, baita laguntzaile pertsonalen zerbitzuari buruz duten gogobetetasun orokorra ere, 9,17 baita.

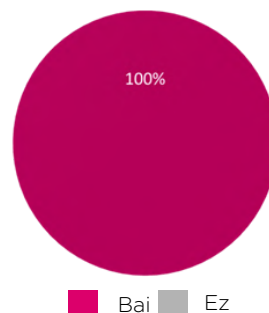
Laguntzaile pertsonalen zerbitzuko pertsonak (n=6)

Zure ustez, zerbitzu hori erabakigarria da etxean mantendu ahal izateko?

Zerbitzua gomendatuko zenuke?

Zerbitzuaren kalitatea 1etik 10era baloratu

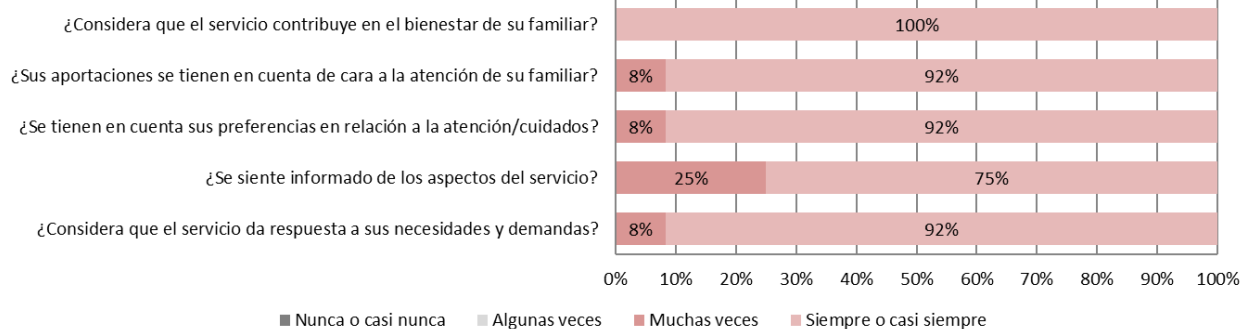

Bestalde, familiek etxez etxeko arreta zerbitzuari buruz duten iritzia bat dator erabat

erabiltzaileengandik lortutako emaitzekin; izan ere, ikus daitekeenez, balorazioak oso positiboak

dira. Familien gogobetetze orokorra 8,64koa da.

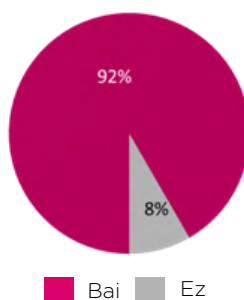
Laguntzaile pertsonalen zerbitzuko familiak (n=12)

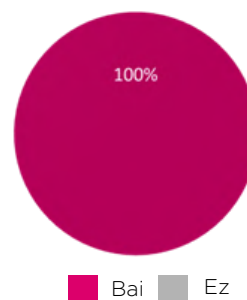
Gustura al zaude zure senidea artatzen ari zaren laguntzaile pertsonalekin?

Zure ustez, zerbitzu hori erabakigarria da etxean mantendu ahal izateko?

Zerbitzua gomendatuko zenuke?

Zerbitzuaren kalitatea 1etik 10era baloratu

Matian boluntariotza oso garrantzitsua da, haren asmoa lortzen laguntzen baitu.

Faktore eta osagarri oso garrantzitsua da gure zentroetan bizi diren pertsonen ongizaterako.

Boluntarioek zentzuz bizitzen laguntzen diete erabiltzaileei, eta haientzat garrantzitsuak diren jarduerak betetzen.

Boluntario gisa Matiaara joaten diren guztiak gure lankide diren elkarte eta ikastetxeen bitartez etortzen dira.

Maiz etortzen diren eta laguntza indibidualizatua eskaintzen duten boluntarioak, gehienetan, gurekin lankidetzak hitzarmenak dituzten elkarteren bati lotuta egoten dira.

Boluntarioaren eskubideak eta betebeharrak jasotzen dituen dokumentu bat ere badugu.

2021ean zehar, boluntarioen jardueraren eraginari buruzko datuak nabarmen jaitsi dira pandemia aurreko egoerarekin alderatuta. 2020ko datuak mantendu dira, gutxi gorabehera.

Egoera zaila eta aldakorra da boluntarioen presentziarako. Gainera, boluntario berriak etorri diren arren, pertsona askok ez diote jarduerari berriro ekin nahi izan, oraingoz.

Hona hemen 2021eko ekitaldiko daturik garrantzitsuenak:

Boluntarioak

646

Etengabeko laguntza egiten duten boluntarioak

37

Belaunaldien arteko programetan parte hartzen duten haurren kopurua

275

Kultura jardueretan parte hartzen duten boluntarioen kopurua

237

Aisiildiko jardueretan eta irteeretan laguntzen duten boluntarioen kopurua

334

Emandako orduak

3397

Erakunde laguntzaileak

123

Egoitzetan gizarte eta familia laguntzen duten % kopurua

97,49

Egoitzetan boluntarioen laguntza etengabea duten pertsonen %-a

4,28

MatiaZaleak ekimena 2014tik dago abian. Matiaren helburuarekin identifikatzen garen pertsona eta erakunde guztiak gara MatiaZaleak; alegia, «pertsonen zahartze prozesuan zehar laguntzea, haien ongizatea hobetzeko eta haien autonomia eta Matiaren eta haren helburuarekin

konprometitzen diren laguntzaileen arteko lotura da MatiaZaleak, eta lotura hori era askotakoa izan daiteke: boluntariotza, lankidetzak, ekonomikoa, jarduerak...

Gipuzkoako gizartearekiko konpromisoa sustatu nahi dugu MatiaZaleak ekimenaren bidez,

adinekoek eta desgaitasunen bat duten pertsonen bete gabe dituzten beharrei erantzuteko.

Illo berean, Matia Fundazioaren laguntza sareko elkarte eta, orobat, gure asmoan laguntzen diguten boluntarioen eta laguntzaileen lana

aintzatetsi nahi dugu.

ekarpenei esker abian
jarritako ekimenak eta
ekimen horren sarreren

xehakapena
ditugu.

azalduko

Ondoren, MatiaZaleen

MatiaZaleak

1029

**MatiaZaleak
bazkideak**

66

**MatiaZaleak
emaila
puntualak**

120

**MatiaZaleak
erakundeak**

61

**MatiaZaleak
enpresak**

39

MatiaZaleaken guztizko diru sarrerek:

217.531€

Dohaintzak

42.531€

Ondarea

175.000€

{ Bazkideak 9.445€
Opari solidarioak 277€
Enpresak 20.158€
Dohiantza puntualak 12.651€

2021ean eginiko eta aurrekontu ekonomikoa behar duten ekimenak:

2021ean zehar abian	2021ean lortuak edo eginak
#100FLUENCERS - Trizikloz, nola ez!	- Musikarekin edonora - Euskalduntzen - Rosak utzitako ondarea - Trizikloz, nola ez! - PrestAKzioa - Normaltasunera itzultzen

2017aren amaieran batzorde misto bat sortu genuen, urtean 4 aldiz biltzen dena. MatiaZaleen errealitatean parte hartzen duten eta interesa duten taldeak ordezkatzen dituzten eragileek osaturiko

batzordea da: egoiliarak, senideak, langileak, Patronatuko kideak, boluntario elkarteak eta ikastetxeak.

Bilera horietan, ekimenen bilakaera ikusten dugu, eta

lankidetzak eta/edo erantzun beharreko behar berriak detektatzen saiatzen gara.

2021ean eginiko bilerak mistoak izan dira (aurrez aurre eta online).

Matiak bi proiektu berritzaile handi eraikitzen jarraitzen du 2022an: Usurbilen, berrikuntza zentroa eta zaintzadun ostatua eraikitzea, eta Lugaritzen, bizitza osorako etxebizitzak izango dituen eraikuntza.

BERRIKUNTZA ZENTROA ETA ZAINTZADUN OSTATUA USURBILEN

• Esparru kontzeptuala

Honako hauek dira Usurbil proiektua egituratzeko printzipioak:

1. Pertsonak, beraien ongizatea eta arretaren kalitatea dira proiektua egituratzeko ardatz nagusiak. Hori guztia pertsonengan ardaztutako arretaren printzipioei erantzunez. Ondorioz, dimentsio etikoak eta desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen eskubideak gauzatzeko bermeak aginduko dute zentroaren jardun osoa.

2. Pertsonen intimitatea eta independentzia babesteko apustua diseinuan islatzen da. Ostatu hori Euskadin laguntza behar duten adinekoentzako zentroen alternatiba da, eta bere diseinuak erantzuna ematen dio adinekoek nola bizi nahi duten galderari.

3. Diziplinarteko zeharkako lotura, orotariko diziplinetatik eta

sistemetatik abiatuta (osasun eta gizarte arloetakoetatik batez ere), ezagutzaren arlo horretako ekimen sarea elkarren artean lotu eta garatzeko.

4. Ezagutzaren kudeaketa: ikuspegi psikosozialetik eta soziosanitariotik lantzea mendekotasun profil bakoitzaren berezitasunak.

5. Arretako eta berrikuntzako jardunbide egokiak sortzea eta balioztatzea jardura esparru bakoitzean, ezagutza zorrotza eta erreferentziazkoa transferitzeko.

6. Sareko lan eredua jorratzea, honako hauek lortzeko:

- Pertsonen lehenasunetan ardaztutako arreta eredu baterako bidea diseinatzea eta zehaztutako mugarriak betetzea.
- Sarea sortzea Usurbilgo zainketen tokiko ekosistemaren zati izanik.

USURBILEN BERRIKUNTZA ZENTROA ETA ZAINTZADUN OSTATUA ERAIKITZEKO PROIEKTUAREN EZAUGARRI NAGUSIAK

Adierazi dugun bezala, ezaugarri jakin batzuek dakarte proiektuaren izaera berritzailea. Hona hemen garrantzitsuenak:

- Zaintzadun zentro bat eraikitzea, lehen aldiz «etxebizitzaren» esparru kontzeptualaren arabera diseinatuko dena —eta ez instituzio eredu tradizionalaren arabera — eta honako hauetan oinarrituko dena:

- Arkitektura diseinuari esker, bateragarriak izango dira egoitza eredu eta «etxean bezala bizitzea» bermatzeko duten espazioak. Izan ere, «etxebizitza» kontzeptua erabiliko da gelaren kontzeptuaren orde, egoiliarrentzako benetako eremu pribatua bermatzeko. Halatan, familiekiko, adiskideekiko edo boluntarioekiko komunikazioak eta laguntzak benetako «pribatutasuna» lortuko du, instituzio tradizionalan ez bezala (ezinezkoa baitu halakorik eskaintzea).
- 18 lagunentzako bizikidetza unitateen (BU) kontzeptuan oinarrituta diseinatuko da eredu berria. Unitate horiek bi unitate txikiagoetan banatu ahal izango dira, jakinik etorkizun hurbilean profil eta ratio profesionalak

berrikusi egingo
direla, egitura
horretara hobeto
egokitzeke.

- Eguneke zentro bat ere eraikiko da, zaintzaileekin eta zentroaren jarduerekin koordinatuta, etxebizitzetako esku-hartzeen jarraitutasuna bermatzeko. Baliabide irekia, malgua eta trinkoa izango da.
- Ekipamendu horietan pertsonen eguneroko bizitza berritzeko prozesua landu nahi da, hainbat alderdi aintzat hartuta:
 - Egunerokotasuna erraztuko duen kanpo eta barne diseinua: normalizatua, etxebizitza eredua, intimitate espazioak, bertan biziko diren pertsonen ezaugarrietara egokitutako argiztapena. Hori guztia, kultura aldaketa hori bermatzeko ebidentzia zientifiko nahikoa emango duen ikerketa prozesutik abiatuta.
 - Zentzua duten jardueretan» oinarrituko den eguneroko jarduera, bertan bizi diren pertsonengan eta

beraien eginkizunetan ardaztuta: arreta behar duten adinekoak, profesionalak, senideak, boluntarioak...

- Era berean, pertsonengan oinarritutako arreta ereduak ezinbestean eskatzen duen antolamendu aldaketaren prozesuan sakondu nahi da:
 - Rol profesional egokiak identifikatuz, baita haietako bakoitzak eskatzen dituen konpetentziak eta trebeziak ere.
 - Langileen arteko konfiantza eta elkarlanean oinarritutako antolamendu ereduak landuz eta erakundearen nahitazeko horizontalizazio prozesua bultzatuz.

Proposamena Usurbilen dago kokatuta, Donostialdean. Orubea Kalezar auzoaren inguruan dago eta Oriako bailararako ikuspegi itzelak ditu. 127 lagunentzako 110 bizitoki eskainiko ditu guztira. Lau eraikin izango dira, elkarren artean beirazko elementu arinez lotuak baina era independentean funtzionatuko dutenak. Bizitokiak hainbat solairutan banatutako zazpi bizikidetza unitatetan (BU) biltzen dira.

Bizitokiek egoteko espazio bat eta logelarako beste bat dituzte. «Kortesiazko» sukalde txiki bat ere egongo da, senide edo adiskideentzako janariak edo edariak prestatzeko. Bizitokiaren gunen nagusian egongela eta logela egongo dira, armairu baten bidez banatuta pribatutasun handiagoa eskaintzeko, baina trenkadarik gabe, espazioa eta zabaltasun sentsazioa murrizten dutelako.

Azkenik, bainugela egokitua egongo da, zaintzaileek egin beharreko lanak egiteko espazio nahikoarekin. Bizitokiaren eremu osoa pribatua izango da eta, beraz, erabiltzaileak berak ekarri ahal izango ditu altzariak eta dekoratua. Aurreko etxebizitzan zeuden altzariak eta objektu pertsonalak ezinbestekoak izango dira etxebizitza «berria» sortzeko, erabiltzaile bakoitzaren bizimodua irudikatzen dutelako eta beraien bizitzari lotutako oroigarriak biltzen dituztelako.

LUGARITZEKO ETXEBIZITZA PROIEKTUA

Ezaguna da zahartzen diren pertsonen ohiko bizilekuan jarraitzea nahiago izaten dutela, baita laguntza behar dutenean ere. Horregatik, «housing» esaten dioten fenomenoak kultura aldaketa handia eragin du European azken hamarkadetan. Izan ere, «etxea» edo «etxean bezala» kontzeptuak landuz, zahartzen diren pertsonen beharrianetarako hurbilpena ekarri du.

Hala, erabiltzaileen beharrianetara egokitutako ostatu modalitateen aukera zabal samarra eskaintzen da, betiere aintzat hartuta adinekoek adierazitako proiektuak, nahiak eta lehentasunak (etxe ingurunean bizitzea).

Era berean, gizatalde guztiek berezkoa duten heterogeneotasuna ere zaintzen denez, orotariko bizilekuak eskaintzen dira eta habitata eta zerbitzuak hobeki integratuz prebenitzen dute autonomia galera.

Irizpide horiek oinarri hartuta, European adinekoentzako bizitegi aukera zabala dago, dagoeneko laguntza behar duten edo etorkizunean behar lezaketen pertsonen zuzenduta. Espainian gaur egun zabalduen dagoen eredu tradizionaletik urrun dago eredu hori, Espainian «tutoretzapeko» etxebizitza eskaintzen zaielako pertsona autonomo eta egoitzetara lekualdatu behar izaten direlako zaintza premia areagotzen denean.

Europako zatirik

handienean, zaintzak eta zerbitzuak etxeko gunetik bereizita egoten dira, erabiltzaileen beharrianetara egokitzen diren kanpoko zerbitzuak direlakoan.

Horiek horrela, etxebizitza ohiko etxebizitzaren araudiaren pean egoten da, eta ez gizarte zerbitzuen araudiaren pean.

Funtsezkoa da hori, aipatu dugun joera aldaketaren jatorria baita Holandan, Frantzian, Alemanian, Suedian eta Danimarkan.

«Silver economy» esaten zaion hori hezurmamitu egiten da, beraz, herritarren bizitzaren esparru horretan eta beste batzuetan. Gero eta gehiago dira adinekoentzako orotariko bizilekuen aukera zabal-zabala eskaintzen duten ekimen publiko eta pribatuak.

- Hiriguneetan integratutako inguruneetan.
- Herritar talde horren «estigmatizazioa» saihestuko duten eraikin «normalizatueta».

Ugalduz doa hiriaren modernitatearen paradigma bihurtzen diren eraikin bereziak diseinatzeko eta eraikitzeke ildoak.

Kasu guztietan eta hainbat modalitatetan, topaguneak dituzte eta, batez ere, bertan bizi diren pertsonak behar litzaketen orotariko zerbitzuen hornidura bermatzen dute: garbiketa, zainketa pertsonalak, etxebizitzaren mantentzea, otorduak, erosketak, zerbitzu pertsonalak eta abar.

Matiak Donostiako Udalarentzat Europako adinekoentzako etxebizitzari buruz eginiko txostenean zenbait gomendio jaso zituen. Horien artean, honako hauek dira nabarmentzekoak:

- Funtsezkoa da gizarte etxebizitzaren parkean arreta jartzea.
 - Sustatzaileen artean zahartzearen premiei eta erabiltzaileen profil berriari buruzko ezagutza zabalduz.
 - Esperientzia pilotuak eta jardunbide egokiak jorratuz adinekoentzako ostatuaren inguruan:

o tamaina eta ezaugarri desberdineko 50 urtetik gorakoentzako eraikinak, apartamentuak, belaunaldien arteko eraikinak eta abar.

- Adinekoentzako edo baliabide gutxi dituzten pertsonentzako belaunaldi arteko ostatu partekatuak diseinatu.
- Egoiliarrei segurtasuna eta ongizatea eskainiko dizkieten formulak identifikatu.
- Ekimen pribatua adinekoentzako alokairuko etxebizitzak eraikitzeke lanean hastea sustatu behar da.
- Etorkizunean adinekoentzako bizilekuak egitearen garrantzia azpimarratzeko zabalkunde ekintzak egin behar dira, eraikuntza enpresek sektore horretan inberti dezaten.
- Adinekoentzako bizilekuak eraiki behar dira auzoetan, zahartzen diren pertsonen jarduerarako erreferentziako plataformak ez ezik, zerbitzuak hornitzeko plataformak ere izan daitezke.
- Gizarte eta familia loturak etetea saihestu.

◦ Adinekoek auzoari lotutako gaiei buruz iritzia emateko eta erabakitzeke aukera ahalbidetu.

- Adinekoentzako etxebizitzari eta ordezkari ostatuari buruzko politikekin batera, zerbitzuak hornitzeko eredu integratua, soziosanitarioa, landu behar da, hurbileko zerbitzuak erabiliz eta zaintzen jarraitutasuna bermatu.
- Donostiako herritarrek hemendik 25-30 urtera izango dituzten premiak aztertu behar dira, etorkizuneko hiri hobeki planifikatzeko. Aztertutako herrialdeetan bezala, honako hauek antzeman ditugu:
 - Mendekotasun maila txikia duten eta etxe egokitu batean zerbitzuak beharko dituzten adin handi-handiko pertsonen kopuruak gora egin du.
 - Gero eta gehiago garatzen ari da pertsonengan ardaztutako arreta integrala, kasuaren kudeatzaileak koordinatuta, pertsonen bizitza erraztu eta zaintza publikoen, pribatuen, familiarren eta boluntarioen hornikuntza egokia bermatzeko.

- Hazkunde esponentziala antzematen da bakarrik bizi diren eta bizitzeko formula seguruagoak eta «babesgarriagoak» nahiago dituzten adinekoen kopuruan. Baina betiere bizimodu normalizatuan oinarrituta, «etxearen» eredura egokitutako apartamentu edo etxebizitza handiagoetan, beste herritar batzuk bizi diren inguruetan, eta bizitza integratuagoa ahalbidetuko dieten saltegi eta zerbitzuekin.
- Adinekoentzako bizitoki plangintza hainbat modalitatetan: apartamentuak, belaunaldi arteko eraikinak... guztiak ere auzoetan kokatuta eta inguruneke errealitateari egokitutako zerbitzuak eta arretak planifikatuta.
- Elkartea eta auzo mugimenduak ildo horretan sustatutako ekimenak (co-housinga, etxebizitza solidarioak eta, oro har, bizikidetza bultzatu eta bakardadea saihesten duten ekimen guztiak) bultzatzeko premia

dago. Ekimen horiek gauza daitezten bultzatzea, laguntza ekonomikoen bidez, lurzorua emanaz edo eraikinaz birgaituz.

- Narriadura kognitibo arina duten pertsonentzako ostatu aukerak identifikatu beharra dago, pertsonak eta familiek egoitzetara jo nahi ez duten kasuetarako.
- Identificar soluciones de alojamiento para personas con deterioro cognitivo leve que ni ellas ni sus familias desean acudir a un establecimiento residencial.
- Plangintza egitean, gogoan izan behar da egoitzak mendekotasun handia edo dementzia aurreratua duten pertsonen soilik zuzendutako baliabideak bihurtuko direla. Hau da, medikalizazio maila handia eta plazen premia txiki samarra izango dutela.
- Funtsezkoa da garatzen diren ekimen guztien kostua/eraginkortasuna aztertzea.
- Denontzako diseinuan edo diseinu unibertsalean oinarritutako etxebizitzak eraikitzeke araudia

sustatu beharra dago, eraikinak etorkizuneko premietara egokituta egon daitezten.

ESPARRU KONTZEPTUALA

Aipaturiko testuinguruan, alokairuko erregimenean eskainiko diren adinekoentzako etxebizitzak eraikitzeke proiektu pilotua jarri nahi du abian Matiak.

Gaur egun, gure fundazioaren misioarekin bat, adinekoentzako bizitegien inguruko berrikuntza proiektua jorratzeko premia ikusten dugu, Udalarekin lankidetzan eta IMSESOren zein GFaren babes irmoarekin, European horren errotuta dauden eta Espainian eta Euskal Herrian horren urriak diren halako ekimenen eraginkortasuna baloratzeko aukera eman dezan.

Gure iritzian, halako ekimenek adinekoekin eta herritar guztiekin lagunkoia izango den hiria eraikitzen laguntzen dute, pertsonen nahiekin eta lehentasunekin bat datozen aukerak identifikatzen dituzten heinean.

**BIZITZA
ETXEAK****OSORAKO**

Zahartze bidean dauden pertsonentzako bizitza osorako etxeak, hil arte euren bizilekuak izan daitezten, eta betiere alokairu erregimenean. Horretarako, pertsona horiek era bateko edo besteko zerbitzuak behar izango dituztela aurreikusita, etxez etxeko zerbitzuak hornitzeko ereduaren arabera beteko dituzte euren premiak.

Kontu garrantzitsua da:

- Etxebizitza araudiari egokitutako etxebizitzak izango dira.
- Eskaintzen dituzten zerbitzuak:
 - Norberaren autonomia sustatzeko eta mendetasunari arreta emateko Legeak xedatutako laguntzen bidez: Etxez etxeko arreta zerbitzua, laguntzaile pertsonalak, eguneko zentroa, laguntza ekonomikoak eta beste.
 - Aukera zabal dezakeen eskaintza pribatuaren bidez. Kasu honetan, Matiak zerbitzu asko eskain ditzake osasun eta gizarte arloko etxebizitzetan: fisioterapia, geriatría, psikologia,

laguntzaile pertsonalak, eguneko zentroa eta abar.

- Baita hurbiltasunetik eman daitezkeen zerbitzuak ere.
- Inguruneak eskain ditzakeenak.
- Matiares eskaintzak ez du inolaz ere beste zerbitzu eskaintzarik baztertuko, adibidez etxebizitzetako egoiliarrek nahi dituzten etxeko langileak edo zaintzaileak aukeratzea.
- Bestalde, komunitateak herritarren eta boluntarioen partaidetzaren bidez egin dezakeena.

**NARRIADURA
KOGNITIBOA DUTEN
PERTSONENTZAKO
ETXEBIZITZAK**

Aukera hori oso garatuta dago European, eta bizitza normalizatuko irtenbideak, ingurunean integratuak, eskaintzea du helburu, demetzia arina edo ertaina duten pertsonen eta beraien familien (gehienetan bikotekidearen) bizi kalitatea hobetzeko helburuarekin.

Izan ere, pertsona egoitzaren batera lekualdatzen dutenean bikotekideak harengandik bereizi beharra izaten du, edota berarekin batera sartu behar du egoitzan, gaixorik ez dagoen pertsona batentzako ingurune zail eta aurkako

batean.

Azken batean, dagoeneko abian diren beste proiektu batzuei gehitzen zaie proiektu berritzaile bat dugu aurrean, baliabide berritzaileak erabiliz Donostiako adinekoen etxebizitza premiari laguntza emango diona.

Bigarren aukerari (narriadura kognitiboa duten pertsonentzako etxebizitzari) dagokionez, alzheimerak jotako pertsonen senideen elkarrekin beharrezanez eta eskaerei erantzuten die, eta partaidetza aktiboa eskainiko zaie prozesu horretan.

Eraikinean, aipaturiko etxebizitzetaz gain, eguneko zentro bat ere egongo da (gaur egun Iza eraikinean dagoena), bai eta Matiares zerbitzu zentral guztiak eta ikerketa arloa bilduko dituzten bulegoak ere.

Bulegoak eta eguneko zentroa eraikin berrira eramango direnez, gaur egun dauden tokian (Iza zentroan) 9 plazako desgaitasun modulu bat eta 18 plazako bizitegi unitatea eraikiko dira, egungo Birmingham egoitzan daudenak osatzeko.

Gimnasio berri bat ere eraikiko da, bai eta errehabilitazio arean zerbitzu hobea eta zabalagoa ematea ahalbidetuko duten bi kontsulta mediko ere.

AURRERAKARIAK

2007ko abuztuan, Udalak jabari publikoko udal orube baten 60 urteko emakida laga zion MATIA Institutu Gerontologikoa Fundazioari, Ikerketa Gunea eraiki zezan bertan.

Proiektuak Zientzia eta Berrikuntza Ministerioaren 4 milioi euroko dirulaguntza izenduna jaso zuen, eta 2010ean ekin zitzaien lanei.

Krisi ekonomiko orokorraren ondorioz, baina, proiektu hori finantzatzeko arazo handiak etorri ziren eta, horrenbestez, 2011ko ekainean obrak eten behar izan genituen, beharrezko finantzaketa lortu bitartean.

Ordura arte, eraikinaren pilotajea, zimenduak eta egitura lanak eginda zeuden: partida horien % 80 inguru.

Gerora, proiektua berrikusi eta lurraldearen gaur egungo beharizanetara egokitu da, agiri honen lehen zatian aipatu dugun biztanleriaren zahartzeak dakarren erronkari begira.

Gaur egun, proiektua finantzatzeko bi hitzarmen ditu sinatuta Institutuak IMSERSOrekin.

Horietako bakoitzak 3 milioi euroko zenbatekoa eta 3 urteko egikaritzealdia jasotzen ditu eta 2021rako lana erabat burututa egotea aurreikusten da.

Lugaritz eraikinaren inbertsioa Matia Institutu Gerontologikoa Fundazioaren gain dago, bera baita titularra. Bermingham eta Iza eraikinei dagokienez, Matia Servicios Sociales sozietateak hartuko du bere gain, bera baita eraikinen jabea.

Lanak 2019ko irailean hastea aurreikusten dugu, 2021eko abenduan amaitzeko asmoarekin.

Eraikitze orubea «AO.04 ugaritz» arearen

hego-ekialdean dago.

Ekialdean eta mendebaldean bizitegiatarako orubeak ditu, eta azpimarratu egin behar da Jose Matia Calvo Fundazioaren lurzoruak dituela alboan: Ricardo Bermingham, CARE IZA eta Julian Rezola Zentro Gerontologikoa daude bertan, hain zuzen. 13.153 m²-ko azalera dauka.

Eraikinak bost solairu izango ditu, honako zerbitzu hauek jasotzeko:

LANGILEAK

Jose Matia Calvo Fundazioa (aurrerantzean Matia Fundazioa), Matia Servicios Sociales, Gerozerlan, Matia Institutua, Petra Lekuona Zaharren Egoitza (aurrerantzean Petra

Lekuona) eta Goxara erakundeek 1.290 langile dituzte guztira.

Horietatik % 57 Matia Fundazioan, % 26 Gerozerlanen, % 1,7 Matia Institutuan, % 7 Petra Lekuonan eta % 8 Goxaran

ari dira (102-7 a i).

Matia Servicios Sociales-ek langile bakarra du, % 30eko lanaldiarekin.

Matiaren taulan sartu ditugu haren datuak.

TALDEAREN PROFILA 2021EKO ABENDUAREN 31N

Langileen kopurua, kontratu motaren eta sexuaren arabera (102-8 a):

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021	GIZONEZKOAK 2021	GUZTIZKOA 2021
Matia	Mugagabea Aldizkoa	427 261	469 225	437 185	88 27	521 212
Gerozerlan	Mugagabea Aldizkoa	221 100	238 94	217 80	30 7	247 87
Institutua	Mugagabea Aldizkoa	13 3	12 7	16 4	1 1	17 5
Petra Lekuona	Mugagabea Aldizkoa	54 23	56 22	58 25	5 6	63 31
Goxara	Mugagabea Aldizkoa	-	-	35 68	-	35 68
GUZTIZKOA		1.102	1.123	1.124	166	1.290

Erretiro partzialeko kontratuak (48 emakume eta 6 gizon Matia Fundazioan; emakume 1

Gerozerlanen; Emakume 1 eta gizon 1 Matia Institutuan) aldi

baterako kontratuei batu zaizkie, nahiz eta guztiek ere aurretiaz kontratu mugagabea izan..

Langileen kopurua, kontratu motaren, generoaren eta adin tartearen arabera:

		EMAKUMEZKOAK			GIZONEZKOAK			
		<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	Mugagabea Aldizkoa	20 49	255 72	162 64	6 10	44 9	38 8	525 212
Gerozerlan	Mugagabea Aldizkoa	15 34	117 34	85 12	1 3	15 2	14 2	247 87
Institutua	Mugagabea Aldizkoa	- 1	14 2	2 1	-	1 0	- 1	17 5
Petra Lekuona	Mugagabea Aldizkoa	3 9	27 12	28 4	- 3	3 2	2 1	63 31
Goxara	Mugagabea Aldizkoa	- 8	14 38	21 22	-	-	-	35 68
GUZTIZKOA		139	584	401	23	77	66	1.290

Langileen kopurua, kontratu motaren, generoaren eta adin tartearen arabera:

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	7 20 661	7 18 669	- - 69	4 5 318	2 5 219	- - 16	1 3 56	1 4 34	8 17 712
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 3 318	- 4 328	- - 49	- 2 148	- 1 96	- - 4	- - 20	- - 14	- 3 331
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	1 - 15	- - 19	- - 1	1 2 13	- - 3	- - -	- - 1	- - 1	1 2 19
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 1 76	- 1 77	- - 12	- 1 38	- - 32	- - 3	0 - 5	- - 3	- 1 93
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 8	- 1 51	- - 43	- - -	- - -	- - -	- 1 102
GUZTIZKOA		1.102	1.123	139	584	401	23	86	57	1.290

Langileen taulatik ateratako datuak 2021eko abenduaren 31n.

Langileen kopurua, lanaldi motaren eta generoaren arabera (102-8 c):

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021	GIZONEZKOAK 2021	GUZTIZKOA 2021
Matia	Osoa Partziala	499 189	433 261	340 282	78 37	418 319
Gerozerlan	Osoa Partziala	231 90	178 154	145 151	23 15	168 166
Institutua	Osoa Partziala	14 2	13 6	16 4	1 1	17 5
Petra Lekuona	Osoa Partziala	51 26	45 33	45 38	2 9	47 47
Goxara	Osoa Partziala	-	-	10 93	-	10 93
GUZTIZKOA		1.102	1.123	1.124	166	1.290

Langileen taulatik ateratako datuak 2021eko abenduaren 31n.

Erretiro partzialeko kontratuak (48 emakume eta 6 gizon Matian; emakume 1 Gerozerlanen; emakume 1 eta gizon 1 Matia Institutuan) aldi baterako kontratuen

multzoan sartu dira, nahiz eta guztiek ere aurretiaz kontratu mugagabea izan. Pertsona bat «arduradunen foroa» eta «gainerako pertsonak» multzoetan

dago, bietan, hain zuzen ere. Osorik sartu dugu «arduradunen foroa» izeneko multzoan. Kontratua partziala edo lanaldi osokoa den hartu da kontuan.

Langileen kopurua, lanaldi motaren, generoaren eta adin tartearen arabera:

		EMAKUMEZKOAK			GIZONEZKOAK			
		<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	Osoa Partziala	33 46	191 126	116 110	8 8	37 16	33 13	418 319
Gerozerlan	Osoa Partziala	8 41	78 72	59 38	1 2	13 6	9 7	168 166
Institutua	Osoa Partziala	- 1	14 2	2 1	-	1 -	- 1	17 5
Petra Lekuona	Osoa Partziala	2 10	19 20	24 8	- 3	1 4	1 2	47 47
Goxara	Osoa Partziala	2 6	6 46	2 41	-	-	-	10 93
GUZTIZKOA		149	574	401	22	78	66	1.290

Langileen taulatik ateratako datuak 2021eko abenduaren 31n.

URTEKO BATEZ BESTEKO LANTALDEAREN PROFILA

Langile guztien urteko batezbestekoa:

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIAKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	7 19,59 538, 24	1,7 6,58 558,96	- - 49,27	4 5 259,5	2 5 168,97	- - 14,24	0,7 2,75 42,7	1 4 36,36	7,7 16,75 571,04
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 3 273,96	- 4 268,09	- - 31,24	- 2 125,01	- 1 84,09	- - 1,73	- - 17,19	- - 13,79	- 3 273,06
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	0,31 - 13,47	0,69 - 15,21	- - 0,48	1 2 10,5	- - 2,25	- - -	- - 1	- - 0,15	1 2 14,38
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 70,39	- 1 67,63	- - 5,24	- - 30,36	- - 32,08	- - 1,22	0 1 4,7	- - 2,07	- 1 75,67
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 3,2	- 1 26,24	- - 21,79	- - -	- - -	- - -	- 1 51,23
GUZTIAKOA		926,96	923,91	89,43	466,61	317	17,19	70,04	57,37	1.017,64

2021eko abenduaren 31ko adina.

KANPOKO ENPLEGUA (INSTALAZIOETAN ARITZEN DIREN AZPIKONTRATAK) (102-8 D)

Honako zerbitzu hauek daude azpikontratatuta: osasun zerbitzuak, hala nola logopedia, podologia eta psikiatria; jarduera soziokulturaletako zerbitzuak (Laharri azpikontrataturako monitoreak); garbiketa zerbitzuak, Gureak

Zerbitzuak enpresari azpikontratatuak, eta beste zerbitzu batzuk, hala nola garraiorako gidaria eta gaueko zaintza zerbitzuak.

Guztira, 208 pertsona ari dira beren zerbitzuak azpikontratatuta ematen; horietatik, % 63 emakumeak dira eta % 37 gizonak.

2020an baino pertsona gutxiago egotearen arrazoia da 2021eko urtarilaren 1ean hainbat

egoitza zentrotako begiraleak subrogatu zirela.

2021ean kontratazio zuzenak egin dira hainbat zentrotako garbiketa zerbitzuan, eta, beraz, Matiako zentroetako garbiketa zerbitzuak azpikontrataturako zerbitzu izateari utziko dio pixkanaka, eta kontratazio zuzenak egingo dira.

	GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021	GIZONEZKOAK 2021	GUZTIZKOA 2021
Matia + Gerozerlan	213	220	131	77	208

2020an baino pertsona gutxiago egotearen arrazoiak da 2021eko urtarilaren lehen hainbat egoitza zentroetako begiraleak subrogatu zirela.

2021ean kontratazio zuzenak egin dira hainbat zentroetako garbiketa zerbitzuan, eta, beraz, Matia zentroetako garbiketa zerbitzuak azpikontratatuak zerbitzu izateari utziko dio pixkanaka, eta kontratazio zuzenak egingo dira.

Pertsonen % 82 Gureak Zerbitzuak enpresan azpikontratatuak daude, eta garbiketa zerbitzua ematen dute, batez ere egoitza zentroetan, eguneko zentroetan eta ospitalean.

Gureak euskal enpresa taldea da, eta desgaitasuna duten pertsonen egokitutako lan aukera egonkorak sortzen eta kudeatzen ditu, batez ere Gipuzkoan desgaitasun intelektuala duten pertsonentzat.

Beraz, Matian garbiketa zerbitzuak ematen ari diren pertsonen desgaitasun bat dute.

Gureak taldearekin egindako kontratu honen bidez, gure jarduerarako beharrezko zerbitzua izanik, desgaitasuna duten pertsonak kontratatzeke legeria betetzen dugu.

KONTRATUEN EGONKORTASUNA ETA LANGILEEN TXANDATZE MAILA

Matia kontratuen egonkortasunaren aldeko apustua egiten du eta, horregatik, kontratu gehienak mugagabeak dira.

Aldi baterako kontratuak egiten direnean, beharizan zehatz batzuk estaltzeko egiten dira (bitarteko lanak eta, hein txikiagoan, lan jakin baterako kontratuak eta zereginak pilatu direlako egindakoak).

Gaur egun, langileen txandatzek murrizteko

formulak lantzen ari gara, kontratu mugagabeak gehiago izan daitezzen.

Kontratu mugagabeen kopuruak gora egin du Matia (+% 8,61) eta Gerozerlan (+% 3,6) erakundeetan, aurreko urteekin alderatuta.

2021ean gure zerbitzuetan lan egiten duten pertsonengan egonkortasun handiagoa lortzeko egin den ahaleginari erantzuten dio horrek.

Erretiro partzialeko kontratuak (48 emakume eta 6 gizon Matian; emakume 1 Gerozerlanen; emakume 1 eta gizon 1 Matia Institutuan) aldi baterako kontratuen multzoan sartu dira, nahiz eta guztiek ere aurretiaz kontratu mugagabea izan.

Kontratu mugagabeen urteko batezbestekoa, generoaren, foroaren eta adin tartearen arabera (%):

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Global
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	7 18,59 370,15	6,37 16,91 409,02	- - 15,59	4 5 210	2 5 145,93	- - 4,16	0,7 2,75 36,58	1 4 32,82	7,7 16,75 445,08
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 3 191,45	- 4 207,33	- - 10,88	- 2 99,3	- 1 77,93	- - 0,84	- - 14,09	- - 12,9	- 3 215,94
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	0,31 - 10,12	0,69 - 11,87	- - -	- 2 9,05	- - 2	- - -	- - 1	- - -	- 2 12,05
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 58,5	- - 53,43	- - 2,47	- - 24,22	- - 29,72	- - -	- - 3,44	- - 1,95	- - 61,8
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 1,75	- 1 14,4	- - 11,95	- - -	- - -	- - -	- 1 28,1
GUZTIZKOA		659,12	709,62	30,69	370,97	275,53	5	58,56	52,67	793,42

2021eko abenduaren 31ko adina.

Kontratu mugagabeen urteko batezbestekoa, generoaren, foroaren eta adin tartearen arabera (%):

		GUZTIAKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Global
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 1 168,09	- 1 133,94	- - 33,68	- - 49,5	- - 23,04	- - 10,09	- - 6,11	- - 3,54	- - 125,96
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 82,51	- - 60,76	- - 20,36	- - 22,71	- - 7,17	- - 0,9	- - 3,08	- - 0,9	- - 55,21
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 3,35	- - 3,39	- - 0,48	1 - 1,45	- - 0,25	- - -	- - -	- - 0,15	1 - 2,33
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 1 11,89	- 1 14,2	- - 2,77	- 1 6,14	- - 2,36	- - 1,22	- - 1,26	- - 0,12	- 1 13,67
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 1,45	- - 11,84	- - 9,84	- - -	- - -	- - -	- - 23,13
GUZTIZKOA		267,84	214,29	58,74	93,64	42,66	12,21	10,45	4,71	222,41

Erakundean talentuari eusteko jarduketak ere egiten ditugu:

- Harrera prozedura hobetzen jarraitzen dugu. Harrera hurbila eta erakargarria eskaintzeaz gain, sartu berria den pertsonaren jarraipena egiten dugu, lanean dituen sententzioen eta arazoen berri izateko eta, hala, esperientzia txarrak zuzendu eta

prebenitzeko. Talde bilerak egiten hasi gara, Matiar, laneko arriskuen prebentzioari eta erakundearen funtzionamenduari buruzko informazio zehatzagoa emateko. COVID-19a prebenitzeko osasun neurriek bilerak bertan behera uztea eragin dute edo zaildu egin dituzte, ordea. Dena dela, pandemiaren ondoren berriro hasiko direla aurreikusten da.

- Pertsona bakoitzak nahiago duen ordainbidea aukeran uzten dugu, norberaren egoera pertsonalari egokitzeko.
- Errekrutatze zailtasun handiena duten lanpostuetan, lanaldi osoko lanpostuak eskaintzen ditugu, interesdun pertsona gehiago errekrutatzea errazteko.

- Ildo horretan, kontratazio mugagabeari ere ematen diogu lehentasuna, aurreko tauletan ikus daitekeenez.

- 3 hilabeteko doako ostatua eskaintzen diegu Gipuzkoatik kanpoko erizainei.

- Dokumentazioa kudeatzen laguntzen diegu atzeritik datozen langileei.

PARTZIALITASUNA

Erakundeak lanaldi osoko enplegu egonkorren aldeko apustua egiten du: plantillaren % 76,8k lanaldi osoko kontratua du, eta

gainerako % 23,2ak, berriz, lanaldi partzialekoa. Kontratua partziala edo lanaldi osokoa den hartu da kontuan.

Pertsona bat «arduradunen foroa» eta «gainerako pertsona» multzoetan dago, bietan, hain zuzen ere. Osorik sartu dugu «arduradunen foroa» izeneko multzoan.

Lanaldi osoko kontratuen urteko batezbestekoa, generoaren, foroaren eta adin tartearen arabera (%):

		GUZTIZKOA 2019		GUZTIZKOA 2020		EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021	
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte			Globala	
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	6 19,59 384,63	6 15 385,02	- - 24,78	4 5 172,56	2 5 114,54	- - 9,38	- 2,75 33,19	1 4 29,98			7 16,75 384,43	
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 3 186,04	- 4 174,57	- - 6,12	- 2 70,96	- 1 56,35	- - 0,31	- - 13,72	- - 8,08			- 3 155,54	
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	0,31 - 11,26	0,69 - 12,9	- - -	1 2 8,9	- - 2	- - -	- - 1	- - -			1 2 11,9	
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- 1 45,31	- 1 45,55	- - 1,03	- 1 15,98	- - 26,37	- - -	- - 1,94	- - 1			- 1 46,32	
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 0,62	- 1 5,12	- - 4,26	- - -	- - -	- - -			- 1 10	
GUZTIZKOA		657,14	644,73	32,55	289,52	211,52	9,69	52,6	44,06			639,94	

Lanaldi partzialeko kontratuen urteko batezbestekoa, generoaren, foroaren eta adin tartearen arabera (%):

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	1 - 153,61	0,7 - 160,53	- - 24,49	- - 86,94	- - 54,43	- - 4,87	0,7 - 9,5	- - 6,38	0,7 - 186,61
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 87,92	- - 93,51	- - 25,13	- - 52,04	- - 27,75	- - 1,43	- - 3,46	- - 5,71	- - 115,52
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 2,21	- - 2,36	- - 0,48	- - 1,6	- - 0,25	- - -	- - -	- - 0,15	- - 2,48
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 25,08	- - 22,08	- - 4,21	- - 14,38	- - 5,71	- - 1,22	- - 2,76	- - 1,07	- - 29,35
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 2,58	- - 21,12	- - 17,53	- - -	- - -	- - -	- - 41,23
GUZTIZKOA		269,82	279,18	56,89	176,08	105,67	7,52	16,42	13,31	375,89

Kontratua partziala edo lanaldi osokoa den hartu da kontuan. Erretiro partzialeko kontratuek (48 emakume eta 6 gizon Matian; emakume 1 Gerozerlanen; emakume 1 eta gizon 1 Matia Institutuan) aldi baterako kontratuen multzoan sartu dira, nahiz eta guztiek ere aurretiaz kontratu mugagabea izan.

2021ean partzialtasuna 2 arrazoiengatik handitu dela

Ikus daiteke:

- Kontratu mugagabeak gehitu direnez, ez zegoen aukerarik % 100eko lanaldian egiteko. Hala ere, konpromisoa hartu dugu lanaldi partzialeko kontratuek lehentasuna hartzeko unean uneko beharrak daudenean (aldi baterako ezintasunak, eszedentziak, murrizketak...).

- Irizpide aldaketa: 2021etik aurrera lanaldi partzialean kontratatutako langile mugagabe batek, nahiz eta haren lanaldia aldi baterako % 100eraino luza daitekeen, lanaldi partzialeko kontratu motari eutsiko dio. Ondorio logiko gisa, luzatutako lanaldi horiek guztiak lanaldi partzialeko kontratu gisa zenbatu dira.

KONTRATAZIO BERRIAK, BORONDATEZKO BAJAK ETA KALERATZEAK
Kontratazio berriak eta borondatezko bajak (401-1)

ALTA BERRIAK

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 108	- - 112	- - 44	- - 56	- - 25	- - 21	- - 7	- - 6	- - 159
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 61	- - 81	- - 35	- - 36	- - 8	- - 8	- - 5	- - 16	- - 104
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	1 - 1	- 1 -	- - -	- - 5	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 5
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 26	- - 20	- - 11	- - 17	- - 5	- - 2	- - 1	- - 1	- - 37
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 6	- - 30	- - 14	- - -	- - -	- - -	- - 50
GUZTIZKOA		197	214	96	144	61	31	13	10	355

2021ean, 355 langile berri sartu eta borondatezko 78 baja izan dira erakunde guztietan.

BORONDATEZKO BAJAK		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 31	- - 15	- - 14	- - 13	- - 1	- - 3	- - 1	- - -	- - 32
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 24	- - 24	- - 9	- - 15	- - 2	- - 1	- - 1	- - 1	- - 29
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 1	- - 1	- - -	- - 1	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - -	- - 3	- - 2	- - 5	- - -	- - -	- - 1	- - 1	- - 8
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.			- - 2	- - 5	- - 1	- - -	- - -	- - -	- - 8
GUZTIZKOA		56	43	27	39	4	4	3	1	78

KALERATZEAK

		GUZTIZKOA 2019	GUZTIZKOA 2020	EMAKUMEZKOAK 2021			GIZONEZKOAK 2021			GUZTIZKOA 2021
		Globala	Globala	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	<30 urte	30-49 urte	>= 50 urte	Globala
Matia	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 7	- - 1	- - -	- - 1	- - 1	- - -	- - -	- - -	- - 2
Gerozerlan	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - -	- - 2	- - -	- - 1	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1
Institutua	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Petra Lekuona	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - 4	- - 2	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1	- - -	- - 1
Goxara	CEMI Arduradun for. Gainerako per.	- - -	- - -	- - -	- - 2	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 2
GUZTIZKOA		11	5	0	4	1	0	1	0	6

PLANTILLA TXANDAKETA

duten pertsonen
egonkortasuna.

txandatze indizea aztertuko
dugu orain, plantilla
txandaketa honela ulertuta:

Matian ezinbestekoa da
gure erakunde lan egiten

Erakunde guztien 2021eko

$$\text{Txandaketa} = (\text{alta kopurua} - \text{baja kopurua}) / (\text{pertsona kopurua 2021-01-01ean} + \text{pertsona kopurua 2021-12-31n}) / 2$$

- **Matiako** txandaketa: $48/703,5 = 6,82\%$
- **Gerozerlaneko** txandaketa: $11/323,5 = 3,40\%$
- **Matia Institutuko** txandaketa: $4/20 = 20\%$
- **Petra Lekuonako** txandaketa: $13/86 = 15,12\%$
- **Goxarako** txandaketa: $19/83 = 22,89\%$

JOERA	2019	2020	2021
Matia	8,28%	2,8%	6,82%
Gerozerlan	5,95%	4,6%	3,40%
Matia Institutua	13,79%	5,7%	20%
Petra Lekuona	5,37%	-	15,12%
Goxara	-	-	22,89%

Ikus dezakegunez, erakunde desberdinetako txandatzeko indizea aldatu egin da beste urte batzuekin alderatuta. 2020. urtea desberdina izan zen COVID-19aren pandemiagatik, eta ikusten dugu orduko datuak ez direla adierazgarriak, beste urte batzuekin alderatuta datuak desitxuratu ditzakete eta.

Matian, Petra Lekuonan eta Matia Institutuan igo da gehien txandaketa. Horren arrazoiak da 2021ean erakunde horiek kontratu gehiago egin zituztela, eta, horren ondorioz, alten kopurua handiagoa da baje kopurua baino.

ORDAINSARIAK (102-35; 102-36; 102-41), HITZARMEN KOLEKTIBOAK ETA KALERATZEAK

Matian lan egiten duten pertsona guztiak indarrean dauden hitzarmen kolektiboetan sailkatutako kategoriaren batean daude (Matia Fundazioa: 2021-2022; Gerozerlan eta Petra Lekuona: adostutako zentroko hitzarmena, 2015-2016; Goxara: zerbitzu bakoitzak bere lan

baldintzak ditu, dagokion administrazio agirian arautuak); beraz, hitzarmen horien babespean aritzen dira.

Hitzarmenetan zehaztuta dago, halaber, ordainsari gordina.

Ardurako lanpostuetan, kategoria bakoitzerako zehaztutako ordainsari gordinaz gain, ardura plus bat ere jasotzen da, langilearen eta zuzendaritzaren artean adostuta eta agiri batean jasota.

Langileren bat kaleratuz gero, haxe zehazten du Matia Fundazioaren hitzarmenak: «Langileen Estatutuaren 52. artikularekin bat datozen kausa objektiboak tarteko eteten bada kontratua, benetan lan egindako urte bakoitzeko ordainsari errearen 1,5 hilabete ordainduko dira, gutxienez, eta 12 urteraino gehienez; hau da, 18 hilabeteko benetako ordainsaria gehienez». «Kontratua edozein izanik ere, bidegabeko kaleratzeak, diziplinazko kaleratzeak edo kaleratze objektiboak —berdin banakakoak nahiz

kolektiboak— egonez gero, lan egindako urte bakoitzeko 45 eguneko kalte ordaina ordainduko da, 42 hilabete gehienez». Gerozerlan eta Petra Lekuona zentroetako hitzarmenetan haxe xedatzen da: «Kontratua edozein izanik ere, bidegabeko kaleratzeak, diziplinazko kaleratzeak edo kaleratze objektiboak —berdin banakakoak nahiz kolektiboak— egonez gero, lan egindako urte bakoitzeko 45 eguneko kalte ordaina ordainduko da, 42 hilabete gehienez».

Lan hitzarmen kolektiboetan erakundeko pertsona guztien aldeko baimen eta gizarte onurak daude jasota, berdin dio kontratu mugagabea edo aldi baterakoa duten, lanaldi partzialen edo osoan ari diren (401-2).

SOLDATA ARRAKALA

Emakumeek gizaratearen esparru askotan jasaten duten berdintasun ezaren aurka borrokatu behar da. Ildo horretan, gure erakundean dagoen soldata arrakala kalkulatzeko dugu, egon litezkeen

desbiderapenak aztertu eta zuzentzeko asmoz.

Ondoren, pertsona bakoitzaren batez besteko soldata gordina azalduko dugu. ELGAK gomendatutakoa da erabilitako kalkulu formula: (emakumeen batez besteko soldata - gizonen batez besteko soldata) / gizonen batez besteko soldata.

Hurrengo tauletako zenbatekoak kalkulatzeko hainbat arau erabili ditugu, uste baitugu ez dagoela gutxieneko oinarri estatistikorik: (ez dira aztertu 10 pertsona baino gutxiagoko taldeak, ezta 3 pertsona baino gutxiagoko mailak ere).

Erakundeko zuzendari nagusia kalkulutik kanpo

uzten da, kontratu berezi bat sinatu baitu. Kontratu horren baldintzak Fundazioaren Patronatuaren bidez ezarrita daude, eta, beraz, ezin dira erakundeko gainerako pertsonekin alderatu, eta, gainera, lanpostu bakar bat izanik, ezin izango genuke informazioaren anonimotasuna bermatu.

EMAKUMEZKOAK

GIZONEZKOAK

MATIA + GEROZERLAN	<30 urte	30-49 urte	>50 urte	<30 urte	30-49 urte	>50 urte
CEMI + ARDURADUN F.	-	59.183	61.836	-	53.804	65.311

MATIA + GEROZERLAN	EMAKUMEZKOAK	GIZONEZKOAK	SOLDATA ARRAILA
CEMI + ARDURADUN FOROA	60.106	60.995	-1,4%

EMAKUMEZKOAK

GIZONEZKOAK

MATIA + MATIA INSTITUTUA	<30 urte	30-49 urte	>50 urte	<30 urte	30-49 urte	>50 urte
A TALDEA	-	46.700	50.119	-	48.729	59.371
B TALDEA	33.049	33.158	39.806	31.523	33.417	-
C TALDEA	28.117	30.406	34.114	27.783	31.354	-
D TALDEA	26.717	27.282	27.347	26.041	26.804	30.141
E TALDEA	-	21.469	23.408	-	20.426	21.597

- : Ez dago oinarri estatistiko nahikorik

MATIA	EMAKUMEZKOAK	GIZONEZKOAK	SOLDATA ARRAILA
A TALDEA	47.699	51.241	-6,9%
B TALDEA	34.450	32.720	5,3%
C TALDEA	30.805	31.105	-0,9%
D TALDEA	27.220	28.447	-4,3%
E TALDEA	22.559	21.207	6,4%

Multzo berean sartu ditugu CEMI (zuzendaritza batzordea) nahiz arduradunen foroa osatzen duten pertsonak, oso antzeko baldintzak dituztelako eta, gure ustez, koherenteagoa delako batera aztertzea.

Talde horretan -% 1,40ko aldea dago gizonen alde. Ikus daitekeenez, aldea oso txikia da, eta esan daiteke talde horretan ez dagoela soldata arrakalarik.

Matiaren A taldean gizonen aldeko soldata arrakala dago.

Talde horretan daude medikuntzako profesionalak (taldeko gainerakoek baino gehiago kobratzen dutenak) eta beste lanpostu batzuk dituztenak (psikologoak, farmazeutikoak, goi mailako teknikariak eta abar).

Talde horretan, gizonezko medikuen kontzentrazioa maila bereko emakumezkoen taldean dagoena baino askoz handiagoa da; beraz, talde horretako batezbestekoa asko igotzen da gizonezkoen artean.

B taldeetan, besteak beste, erizainak daude. Erizainek igande eta jaiegunetan ere lan egin dezakete. Beraz, egun horietan lan egiteagatik dagokien plusa kobratu dezakete, eta, horrela, B taldeko gainerako langileek baino soldata handiagoa izango dute.

Lanbide hori argi eta garbi feminizatuta dago gizarte mailan, eta, horregatik, askoz gehiago dira erizain lan egiten duten emakumeak lanbide horretan diharduten gizonak baino.

Azken urteotan ikusi dugu joera aldatzen ari dela, eta gero eta gizon gehiagok dutela interesa erizaintzan jarduteko.

C taldeko soldata arrakala ere gizonen aldekoa da; izan ere, mantentze lanetako ofizialaren kategoria talde horretan dago, eta kategoria horretako langileek guardiak egiten dituzte; ondorioz, jaiegunetan ere lan egin dezake. Horrek soldata gordina handitzea eragiten du, eta, beraz, haien ordainsaria emakumeena baino handiagoa da.

D taldean gizonek emakumeek baino soldata handiagoa dute batez beste.

Arrazoia gaueko txandan ordaintzen den plusa da, historikoki gizon gehiago aritu baitira txanda horretan.

Azken urteetan talde horretan lanean hasi diren gizon eta emakumeen kopurua antzekoa da eta, ondorioz, urteak joan ahala, arrakala txikituz joango da. Soldata arrakala handiagoa da E taldean, kasu honetan emakumeen alde. Izan ere,

talde horretan sartzen dira garbiketan aritzen diren langileak.

Historikoki, emakumeek baino ez zuten garbiketan lan egiten;

gaur egun, gizonak ere sartzen dira, eta, horrela, taldea parekideagoa da pertsona kopuruari dagokionez.

Hala ere, emakumeek lan horretan denbora gehiago daramatenez, antzinatasun plusa dute, eta, ondorioz, batez besteko soldata handiagoa dute.

Matia + Matia Institutuaren analisisan bezala, Gerozerlan + Petra Lekuonan ere mediku lanbideak asko aldarazten ditu taldearen datuak. 2021ean, maila horretako 4 gizonetik 3 medikuak dira; hori dela eta, are handiagoa da emakumeekiko aldea soldatari dagokionez.

B taldean, Matia + Matia Institutuaren analisisan, emakumeen presentzia askoz handiagoa da erizaintzaren kategorian, eta igandeetako eta gaueko plusak direla eta, soldata arrakala handitu egiten da haien alde.

C taldean % 1,9ko aldea dago gizonezkoen alde. Soldata talde horretan sukaldariak sartzen dira, eta kategoria horrek igandeetan eta jaiegunetan egiten duten lanari dagokion plusa du.

EMAKUMEZKOAK

GIZONEZKOAK

GEROZERLAN + PETRA LEKUONA	<30 urtea	30-49 urtea	>50 urtea	<30 urtea	30-49 urtea	>50 urtea
A TALDEA	35.409	42.632	-	-	-	48.485
B TALDEA	34.538	36.117	35.931	34.508	34.402	-
C TALDEA	25.247	25.766	28.118	-	27.254	-
D TALDEA	23.314	23.960	24.002	23.403	26.715	24.481
E TALDEA	-	20.629	21.890	-	-	-

GEROZERLAN + PETRA LEKUONA	EMAKUMEZKOAK	GIZONEZKOAK	SOLDATA ARRAILA
A TALDEA	42.367	48.071	-11,9%
B TALDEA	35.479	34.349	3,3%
C TALDEA	26.136	26.656	-1,9%
D TALDEA	23.857	25.487	-6,4%
E TALDEA	21.625	-	-

- : Ez dago oinarri estatistiko nahikorik

Gizonen taldean, handiagoa da sukaldari direnen proportzioa ez direnena baino.

D taldean, Matia + Matia Institutuan bezala, batez besteko soldata handiagoa da gizonetan emakumeetan baino, gaueko txandan

ordaintzen den gaueko plusaren ondorioz (horren berri eman dugu jada Matia + Matia Institutuaren azterketan).

E taldean, berriz, ez dago oinarri estatistiko nahikorik gizonezkoen sektoreari dagokionez.

CEMIko pertsonen eta arduradunen foroak osatutako taldean, soldata arrakala pixka bat handitu da gizonen alde, haien kontzentrazioa handitu egin baita, nahiz eta emakumeen taldea askoz ugariagoa izan.

Soldata arrakalaren konparazioa 2019-2021

MATIA + MATIA INSTITUTUA	2019	2020	2021	JOERA
CEMI + ARDURADUN FOROA	+1,4%	+0,16%	-1,4%	-1,56%

CEMIko pertsonen eta arduradunen foroak osatutako taldean, soldata arrakala pixka bat handitu

da gizonen alde, haien kontzentrazioa handitu egin delako, nahiz eta emakumeen taldea askoz

ugariagoa izan.

MATIA + MATIA INSTITUTUA	2019	2020	2021	JOERA
A TALDEA	-13,02%	-14%	-6,9%	+7,1%
B TALDEA	1,57%	3,5%	5,3%	+1,8%
C TALDEA	3,05%	2,4%	-0,9%	-3,3%
D TALDEA	-4,2%	-2,2%	-4,3%	-2,1%
E TALDEA	-	-	6,4%	-

- : Ez dago oinarri estatistiko nahikorik

2019., 2020. eta 2021. urteetako soldata arrakalak aztertuta, A taldean portzentajeazko 7 puntu murriztu dela ikus dezakegu.

B taldean, gizonen eta emakumeen arteko aldea gero eta handiagoa da emakumeen alde. C taldeko generoen arteko aldea oso txikia da. Beraz, esan

genezake ez dagoela arrakalarik. D taldean, 2021eko datua eta 2019koa oso antzekoak dira, eta 2020a urte ezberdina izan da, pandemia dela eta.

GEROZERLAN + PETRA LEKUONA	2019	2020	2021	JOERA
A TALDEA	-	3,05%	-11,9%	-14,95%
B TALDEA	-	-1,88%	3,3%	5,18%
C TALDEA	-1,8%	0,1%	-1,9%	-2%
D TALDEA	-2,1%	-3,77%	-6,4%	-2,63%
E TALDEA	-	-	-	-

- : Ez dago oinarri estatistiko nahikorik

A taldeak du erakunde osoko soldata alderik handiena.

Medikuak ugaritu izanak eragin du alde hori, lehenago aipatu dugun bezala.

B taldeko soldata arrakala, ordea, handitu egin da emakumeen alde, 2021ean jaitsi egin baita gizonen kopurua erizainen kategorian.

C taldean, berriz, 2021eko datua 2019koa oso antzekoak dira, eta 2020ko COVID-19aren efektua ezabatu egin da.

D taldean goranzko joera ikusten da gizonezkoen alde.

2020ko eta 2021eko salbuespenezko egoera dela eta, gaueko txandak asko murriztu dira emakumeen sektorean, eta dagokion plusa kobratzeari utzi zaiola.

Horren ondorioz, soldata arrakala handitu egin da aurreko urtearekin alderatuta.

Goxarari dagokionez, ez dugu daturik gizonen eta emakumeen arteko soldata arrakala aztertzeke,

erakunde horretan lan egiten duten pertsona guztiak emakumeak baitira.

Erakundearentzat idatzi zen lehen berdintasun plana 2009ko urtarrilekoa da.

Ordutik aurrera, hainbat berrikuspen egin dira, eta azkena 2017koa izan da.

Gaur egun, berdintasun plan berri bat egin aurreko diagnostiko prozesu batean gaude, CDE aholkularitza enpresaren laguntzarekin. Indarrean dagoen berdintasun planean honako neurri hauek hartu ziren:

- Lanaldiaren iraupena eta hura egokitzeo neurriak: adingabeak zaintzeko lanaldia murriztea eskatzen dutenei urteko egutegia murrizteko aukera ematea, familia bizitzaren premiak aurretiaz planifikatu ahal izateko.
- Trebakuntza neurriak: emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko prestakuntza berezia ematea langileen kudeaketaren alorrean ari diren pertsona guztiei; eszedentzia, lanaldi murrizketa edo kontziliazioarekin zerikusia duen edozein egoera duten pertsonei prestakuntzarako sarbidea erraztea; hizkera egokia erabiltzeko kultura sustatzea eta lanpostu zehatz bat genero jakin batekin lotzea dakarten izen guztiak baztertzea eta hizkera inklusibo batera jotzea.
- Sustapenari eta ordainsariari lotutako neurriak: hitzarmen kolektibo propioa aplikatuko dela bermatzea, genero, arraza edo erlijioagatiko inolako bereizkeriarik onartzen ez duen hitzarmena; ordezkariak txikiagoa duten taldeak lanbide sustapeneko deialdietara aurkez daitezzen sustatzea, bai zuzeneko arretako langileentzat, bai

administrazioko langileentzat; zerbitzu guztietan generoaren arabera osoan oreka handiagoa sustatzeko neurriak ezartzea, irizpide gisa merezimendu eta kualifikazio berdinak dituzten 2 pertsonen artean ordezkariak txikiagoa duen sexukoa hautatzea ezarri, lanean hasten diren pertsona berrien kasuan

- Etxeko eta laneko bizitzak bateragarri egiteko neurriak: kan hitzarmen propioa eta bertan zehaztutako gizarte hobekuntzak ezarriko direla bermatzea. Alegia:

- Ezkontzeagatiko edo izatezko bikotea egiteagatiko baimena.
- Bikotekidea erditzeagatiko baimena.
- Bikotekidearen, seme-alaben, gurasoen, neba-arreben, biloben eta aitona-amonen gaixotasun larriagatiko baimena.
- Ezkontide/bikotekidearen, seme-alaben, gurasoen eta neba-arreben heriotzagatiko baimena.
- Ohiko etxebizitza aldatzeagatiko baimena.
- Neba-arreben eta seme-alaben ezkontzagatiko baimena.

- Gizarte Segurantzako espezialistarengana joateko behar den denborarako baimena.
- Norberaren eginbeharretarako baimena.
- Edoskitzealdian, ordubeteko edo horren pareko atsedenaldia lanaldi bakoitzean, haurrak urtebete izan arte. Baimen hori amak nahiz aitak erabil dezake, biak ala biak lanean ari badira.
- Seme-alaba zaintzeko eszedentzia adingabearen 3 urte bete arte, lanpostua gordeta eszedentziaren indarraldi osoan.
- Azterketak egiteko lanaldirako baimena.
- 1 eta 5 hilabete arteko soldatarik gabeko baimena.
- 5 urtera arteko borondatezko eszedentzia, lehenengo 3 urteetan lanpostua erreserbatuta.
- Lanaldia adostutako portzentajea murrizteko eskubidea, lan kontratua aldatu gabe.
- «Urte sabatikoaren zikloa» ezartzeko aukera, honakoaren arabera: 5 urteko epean soldataren % 80 jasoko du langileak, lehenengo

4 urteetan lanaldiaren % 100 eginda eta 5. urtean lanetik libre geratuta

- Hala eskatzen duten 55 urtetik gorako langileek lehentasuna izango dute gaueko txandarik gabeko lanpostu librean eskuratzeko.

- Sexua dela eta lanean egiten den jazarpenaren aurkako prebentzio neurriak: «Jazarpen kasuetan jarduteko prozedura», «Arrisku psikosozialak saihesteko prozedura: gatazken kudeaketa portaera erasokorren aurrean», eta «Balorazio zerbitzuan indarkeria eta erasoak prebenitzeko eta halakoak gertatzen direnean jarduteko neurriak» bete egingo direla bermatzea, Laneko Segurtasun eta Osasun Batzordearen bitartez.

LANGILEEI LAGUNTZEKO NEURRIAK

Matiak erakundean ari diren langileei laguntzeko ahalegina egiten du, beraien egunerokoa ahalik eta errazena izan dadin. Lan hitzarmenean jasota dauden orotariko laguntza neurriak erabiltzen ditu. Matian lan egiten duten pertsonen egunerokoari eragiten dioten gizarte hobeakuntzak dira.

- Ezkontzeagatik.
- Emaztea/bikotekidea erditzeagatik.
- Ezkontidearen/bikoteki dearen, seme-alaben, gurasoen, anai-arreben, biloben edo aitona-amonon gaixotasun larriagatik.
- Ezkontidearen/bikoteki dearen, seme-alaben, gurasoen eta anai-arreben heriotzagatik. Anai-arreben, seme-alaben edo gurasoen ezkontzagatik.
- Ohiko etxebizitzaz aldatzeagatik: egutegiko egun 1
- Langileak Gizarte Segurantzako espezialisten mediku kontsultara joateko behar duen denbora gehienez 16 ordukoa izango da urtean. Ezkontideari edo ezkontza ahaidetasunezko lehen mailako ahaideei laguntzea sartzen da.
- Norberaren eginbeharretarako.
- Edoskitzea: ordu 1eko atsedenaldia lanaldi bakoitzean, edo horren proportzionala lehenengo 12 hilabeteetan.
- Adingabea zaintzeko eszedentzia.

- Matian garatzen dituzten lanbide jardueretako berezko ikasketetarako ikastetxe ofizialetan azterketak egiteko baimena.
- Soldatarik gabeko baimena eskatzen duten langileentzat, 1-5 hilabeteko aldirako.
- Langileak lanaldia murrizteko eskubidea izango du, adostutako ehunekoa, jatorrizko lan kontratua aldatu gabe.
- Borondatez, hala eskatzen duen langileari «urte sabatikoaren zikloa» aplikatuko zaio.
- Hala eskatzen duten 55 urtetik gorako langileek lehentasuna izango dute gaueko txandarik gabeko lanpostu hutsak betetzeko.

LANBIDE GARAPENAREN EREDUA

2003. urteaz geroztik, jarduera eta garapen profesionala gaitasunen arabera ebaluatzeko eredia dauka Matiak, azken urteetan eguneratuz joan dena.

Azken eguneraketa 2014an egin zen, ebaluazio sistema errazagoa eta bizkorragoa zehazteko.

• Dibertsitatea eta integrazioa.

Matiak hasiera-hasieratik izan du desgaitasuna duten pertsonetikiko sentiberatasuna. 2021ean, 21 dira uneren batean Matian desgaitasun edo minusbaliotasunen batekin kontratatuta egon diren pertsonak.

50 langile baino gehiago dituzten erakunde guztietan bezala, desgaitasuna duten pertsonak langileen % 2 izan behar dute, gutxienez, Matian, Gerozerlanen, Petra Lekuonan eta Goxaran.

Bai Matiak, bai Gerozerlanek, bai Petra Lekuonak indarreko legeria betetzen dute, betebeharrak horretatik salbuetsita baitaude, Lanbidek (Euskal Enplegu Zerbitzuak) 2021 urteko urrian emandako 3

urterako salbuespenezko ebazpen positibo bati esker.

Salbuespen hori lortzearen arrazoiak hauxe da: merkataritza kontratua izatea «Gureak Garbitasuna» enplegu zentro bereziarekin, eta legeriak agintzen duen zenbatekoa baino askoz handiagoa fakturatzea urtean.

Horregatik, Gureak Garbitasunarekin kontratatutako zenbatekoak aise betetzen du Matiar kontratatze falta zaion langile desgaitu 1en, Gerozerlanen falta zaizkion 6 langile desgaituen eta Petra Lekuonari falta zaizkion 2 langile desgaituren zenbatekoa.

Goxara ere salbuetsita dago desgaitasunen bat

duten pertsonak kontratatze neurria betetzetik; izan ere, Lanbidek (Euskal Enplegu Zerbitzuak) 2021eko apirilean emandako ziurtagiri baten arabera, ez dago desgaitasuna duen enplegu eskatzailerik.

Matia Institutuak 50 langile baino gutxiago dituenez, ez du betebeharrak hori bete behar.

• Deskonexio digitaleko politika

Gaur egun, Matia Fundazioko pertsonak Kudeatzeko taldea deskonexio digitaleko politika bat lantzen ari da deskonexio horretarako eskubidea bermatzeko, bai atseden egunetan, baimenetan eta oporretan, orain arte egiten ari garen bezala.

Desgaitasunen bat duten langileak taldearen arabera, 2021ean (405-1)

EMAKUMEZKOAK					GIZONEZKOAK			
		<30 urte	30-49 urte	>50 urte	<30 urte	30-49 urte	>50 urte	GLOBALA 2021
MATIA	Cemi	-	-	-	-	-	-	-
	Arduradun f. Gainontzeko pe.	1	3	10	-	1	6	21

LANAREN ANTOLAMENDUA

Langile guztien lana antolatzea oso garrantzitsua da gure erakundean; izan ere, antolamendu on batek lagundu egiten du gure zentroetan bizi diren pertsonen zahartze prozesuan laguntza ona

izateko azken helburuan.

Urte hasieran behin-behineko egutegia ematen da, eta, guztiek oporrak entregatu dituztenean, berregin egiten da, 2022ko martxoaren 31n behin betiko egutegia sortzeko.

Gure erakundean ematen den zerbitzua kontuan

hartuta, txandak goizez, arratsalde edo gauzez egin daitezke, ordutegi eta ordu kopuru desberdinekin.

Egutegiek hitzarmen bakoitzean ezarritako baldintzak errespetatu behar dituzte, beharrezko atseden bermatu ahal izateko.

LANEKO SEGURTASUNA: LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA KUDEATZEA

Matiaren politikaren barruan, gure lehentasunezko helburuetako bat da langile eta laguntzaile guztien segurtasuna, osasuna eta ongizatea bermatzea, lanarekin zerikusia duten alderdi guztietan, laneo istripuen eta gaixotasunen arriskuak saihesteko.

Horretarako, prebentzioa bere jarduera eta erabaki guztietan integratu du Matiak, bai prozesu teknikoetan, lanaren antolamenduan eta hura emateko baldintzetan, bai erakundearen ildo hierarkikoan, baita erakundearen maila guztietan ere (GRI 103: kudeaketa ikuspegia).

2021eko urritik Goxara Matiaren barruan dago. Goxarak 20 urteko esperientzia du zaintzan, komunitatearen esparruan, eta eguneko zentroen eta etxez etxeko laguntza zerbitzuen kudeaketan espezializatuta dago.

2021eko urritik aurrera, Matiaren barruan kudeatzen du jarduera hori, eta osasun arrazoiengatik, mendekotasun funtzionalagatik edo gizarte arrazoiengatik inguruan arreta profesional espezializatua behar duten adinekoei gizarte zerbitzuak ematen dizkie.

Goxarak, gaur egun, kanpoko prebentzio zerbitzu batekin kudeatzen du laneo arriskuen prebentzioa: Premank SLrekin.

Petra Lekuonari dagokionez, prebentzioa bi zerbitzuek kudeatu dute 2021ean.

Lautalanekin zuen kontratua urrian amaitu zen, eta Matiako Prebentzio Zerbitzu Mankomunitatean sartu zen Petra Lekuona.

Hori dela eta, zentroko prebentzio sistema osoa berrikusteko prozesua hasi zen, integrazioa maila guztietan egin ahal izateko: prozeduren berrikuspena, ebaluazioak eta abar.

Matiak berariaz adierazten du laneo arriskuen prebentzio sistema mantentzeko eta hobetzeko konpromisoa duela, indarrean dagoen legeria une oro beteko dela bermatzeko. SARS-CoV-2aren pandemiak eragina izan du 2021ean prebentzio jardueran; beraz, jarduera guztiak aldatu eta egokitu behar izan dira pandemiaren bilakaerari begira, dokumentu honetan aztertutako datuetan ikus daitekeenez.

Matiak, langileen segurtasuna, osasuna eta ongizatea sustatzeko eta bermatzeko, beharrezko informazioa ematen du, bai lanean hasten direnean, bai aldiari behin, haien

lanpostuaren arrisku orokorreari eta espezifikoari buruz, arrisku horiei aurre egiteko hartu diren babes eta prebentzio neurriak buruz eta prebentzioaren arloan egiten diren ekintzei buruz, bai eta larrialdien, suteen aurkako borrokaren eta ebakuazioaren arloan hartutako neurriak buruz ere.

Era berean, Matian aukera ematen dugu gure langileek prebentzioari buruz prestakuntza nahikoa eta egokia jaso dezaten, bai kontratazioaren hasieran, bai betetzen dituzten eginkizunetan edo lantaldeetan aldaketak gertatzen direnean.

Prestakuntza horrek langile bakoitzaren lanpostuari edo eginkizunari erreparatzen dio bereziki, eta arriskuen ebaluaziora eta agertzen diren arrisku berrietara egokitzen da.

Prestakuntza hori aldiari behin errepikatzen da, beharrezkoa denean.

Matia osatzen duten erakundeetan hazkunde desberdina ikusten da 2021ean emandako prestakuntzari eta informazioari dagokionez.

Lehenengo taulan, 2020an emandako informazioaren hazkunde handia ikusten da, eta hori SARS-CoV-2aren pandemiaren ondorioz gertatu zen; birusak gure zentroetan izan zezakeen eta izan zuen

inpaktua dela eta, Matiako profesionalentzako prestakuntza eta informazioa indartu zen:

patogenia, prebentzioa eta tratamendua, NBEak, jarduteko protokoloak eta

abar. 2021ean, 2019. urtearekin alderatuta, honako hauek izan dira gehikuntza horren arrazoiak: COVID-19aren ondorioz langileen bajak estaltzeko langileak sartzea puntualki,

praktiketan dauden langileak hartzea eta arriskuen zenbait ebaluazio eguneratzea, horren ondorioz birziklatzeari buruzko informazioa ematen baita.

Arrisku espezifikoetarako buruz langileei emandako informazio-kopurua	2019	2020	2021
MATIA	96	110	146
GEROZERLAN	26	47	111
MATIA INSTITUTUA	2	4	3
PETRA LEKUONA	17	83	35
GOXARA	-	-	86

* Datu horietan jasota daude Matiako langileei prebentzioaren arloan eman zaizkien informazioak (langile berriak eta birziklatzea).

19. artikuluko prestakuntza-kopurua langileei	2019	2020	2021
MATIA	63	675	478
GEROZERLAN	11	375	494
MATIA INSTITUTUA	-	6	5
PETRA LEKUONA	17	222	56
GOXARA	-	-	38

* Datu horietan jasota daude Matiako langileei eman zaizkien 31/1995 Legearen 19. artikuluko prestakuntzak.

2020an, pandemiaren hasieran, lantaldeak hautemandako arrisku berriari buruzko informazioa ahalik eta gehien barneratzeko lan egin genuen, eta, beraz, hainbat lantalderi zuzendutako prestakuntza eta informazio saio asko egin genituen.

2021ean zehar, SARS-Co-2 koronabirusa hobeto ezagututa eta pandemiak aurrera egin ahala eskuraturiko esperientziarekin,

prestakuntza egokituz joan da, pandemiak berak gure lankideengan sortu duen arrisku psikosozialari lotuago dauden behar berriak identifikatuta, eta 2021ean esparru horretako informazioa eta prestakuntza indartu dira.

Horregatik, erakundean dauden zaintza zirkuluak mantentzea eta zentro bakoitzean eta zerbitzu bakoitzean zaintza zirkulu berriak sortzea eta horien gainean lan egitea erabaki du Matiak.

Gure langileen osasunari dagokionez, osasunaren zaintza kanpoko prebentzio zerbitzuen bidez kontratatuta dugun arren, Matian garrantzitsua iruditzen zaigu osasuna zaintzeko eginkizuna. Zehazki, Matian, Gerozerlanen eta Matia Institutuan osasunaren zaintzarekin zerikusia duen guztia lantzen da IMQ Prevención zerbitzuaren bitartez, eta Petra Lekuonan, Lautalan kanpoko prebentzio zerbitzuaren bitartez,

2021eko urrira arte.

Fundazio osoan, langile guztiei zaintza eskaintzeaz gain, estu-estu lan egiten da laneko mediku taldearekin, gure langileen segurtasuna eta osasuna hobetzeko eta sustatzeko. Horretarako hainbat jarduera egiten ditugu: lanpostuen egokitzapena, azterketa espezifikoko aurretik definitutako protokoloetan oinarrituta, proba osagarriak eskatzea

prozesu medikoak arintzeko, aholkularitza medikoa eta abar.

Estu-estu lan egiten dugu, halaber, kontratatuta dauzkagun kanpoko prebentzio zerbitzuekin, osasuna zaintzeko eta langileei ahalik eta arreta onena emateko.

Luzaroan lanik egin gabe egon diren eta sartu berriak diren langileentzako kontsulta informatua

indartu dugu Matian eta ildo horri eutsi behar diogulakoan gaude, erakundearen aritzen garen pertsona guztien ongizatea zaintzen jarraitzeko.

Petra Lekuonan, osasunaren zaintza kanpoko prebentzio zerbitzu batekin hitzartuta dagoen arren, ildo beretik lan egiten da, Matia osoak prebentzio kultura bera jarraitzen duela ziurtatuta.

MEDIKU-AZTERKETEN KOPURUA						PARTE HARTZE TASA				
	MATIA	GEROZERLAN	INSTITUTUA	PETRA	GOXARA	MATIA	GEROZERLAN	INSTITUTUA	PETRA	GOXARA
2019	258	139	11	44	-	50,5%	50,2%	79,8%	61,6%	-
2020	45	80	0	7	-	7,93%	29,4%	0	10,2%	-
2021	271	180	9	35	53	45,51%	65,68%	51,78%	45,6%	75,7%

* Partaidetza-tasa batez besteko plantillatik lortu da, adierazitako aldian kontratatutako orduak kontuan hartuta (Ekonomia eta Finantza Sailak emandako batez besteko plantillen datuak).

Aipatu behar da 2021ean koronabirusaren pandemiaren eraginak jasan ditugula oraindik, eta, beraz, 2021eko bigarren seihilekora arte atzeratu dira azterketak, batez ere kanpainen zehar ikastetxeetan sortzen ari diren agerraldien ondorioz.

Azterketen kanpaina urte osoan zehar egin da, eta Gerozerlanen eta Institutuaren zentroetan azterketa medikoen kanpaina osoa egin ahal izan dugu, baina Matia eta Petra Lekuonaren zentroetan eragina izan du pandemiak; beraz, mediku azterketen kanpaina 2022ko lehen hiruhilekora arte luzatuko da.

Hori dela eta, ikus daiteke Gerozerlanen parte hartzeak gora egin duela 2020tik eta 2019tik, baina ezin izan da islatu igoera hori Matian eta Petran, ezin izan baita kanpaina osoa amaitu urtearen barruan.

Nolanahi ere, jakina, 2021ean egindako mediku azterketen kopurua 2020koa baino handiagoa da, 2020an azterketak bertan behera utzi behar izan baitziren COVID-19aren bilakaeraren ondorioz.

Petra Lekuonan, ikus daiteke partaidetza tasa gutxi gorabehera egonkorra dela aztertutako aldian, 2020an izan ezik; izan ere, SARS-CoV-2

koronabirusaren ondorioz sortutako egoera dela eta, aldizkako mediku azterketak 2021eko lehen hiruhilekora arte atzeratu dira.

Nolanahi ere, pandemia dela eta, 2021ean ezin izan ditugu azterketa medikoak egin, eta 2022aren hasieran egingo dira.

Matia osatzen duten gainerako erakundeetan ere ezin izan dugu aurreikuspena bete; izan ere, azterketa kanpainen zehar sortutako agerraldiak direla- eta, atzeratu egin behar izan dira edo ezin izan dira programatutako aldian egin, eta, beraz, mediku azterketen zati bat

2022ra atzeratu behar izan da.

Gure jardueraren zatirik handiena egoitza zentroetan egiten dugunez, larrialdiko jardueren arloko prestakuntza eta esparru horri lotutako dokumentazio guztia oso garrantzitsua da eta aldian-aldian berrikusi egiten dugu.

Ilido horretan, gutxienez urtean behin larrialdi simulakroak egiten dira, eta langile guztiei informazioa eta prestakuntza ematen zaie Autobabes Planari buruz, izan daitezkeen larrialdi motak, larrialdietan jarduteko prozedurak eta aginduak, eta haien lan eremuan dauden

autobabeserako baliabideen erabilera ezagutu ditzaten.

Gainera, langile guztiei prestakuntza teorikoa eta praktikoa eskaintzen zaie urtero, suteei, su klaseei eta horiek itzaltzeko moduari buruzkoa, Gipuzkoako Suhiltzaileen Zerbitzuaren eskutik. Prestakuntza suhiltzaileek berek ematen dute, benetako sua simulatzen duten instalazioetan.

2021ean, prebentzio jarduerari berriro ekitean, hasieran bizi izan zen pandemiaren lehen astinduaren ondoren, prestakuntzak eta simulakroak egin dira gure zentroetan.

Agerraldien ondorioz ezustekoak izan dira, baina, oro har, simulakro gehienak egin ahal izan dira.

Goxaran, simulakroak eta suteak itzaltzeko prestakuntza egin dute kudeatzen dituen eguneko bi zentroetan. Etkez etxeko arreta zerbitzuan, ordea, ez da simulakrorik egiten, etxe partikularrak direnez.

LARRIALDI FORMAKUNTZA

MATIA	2019	2020	2021
Larrialdietan nola jokatu (simulakroak)	263	3	187
Suteak itzaltzea	26	0	20

GEROZERLAN	2019	2020	2021
Larrialdietan nola jokatu (simulakroak)	89	0	58
Suteak itzaltzea	8	0	14

MATIA INSTITUTUA	2019	2020	2021
Larrialdietan nola jokatu (simulakroak)	1	0	1
Suteak itzaltzea	1	0	0

PETRA LEKUONA	2019	2020	2021
Larrialdietan nola jokatu (simulakroak)	35	0	34
Suteak itzaltzea	1	0	6

GOXARA	2019	2020	2021
Larrialdietan nola jokatu (simulakroak)	-	-	2
Suteak itzaltzea	-	-	2

LANGILEEN ORDEZKARITZA

LANGILEEN ETA ENPRESAREN ARTEKO SEGURTASUN ETA OSASUN BATZORDE FORMALETAN

Matian 2 segurtasun eta osasun batzorde bereizi daude, erakundearen arabera:

- Matiako Segurtasun eta Osasun Batzordea

- Gerozerlaneko Segurtasun eta Osasun Batzordea.
- Petra Lekuonako Segurtasun eta Osasun Batzordea

Matiako Segurtasun eta Osasun Batzordean prebentzioko 4 ordezkari eta erakundearen 4 ordezkari daude.

Segurtasuneko eta osasuneko bi teknikarik ere

hartzen dute parte, eta hitz egiteko eskubidea bai baina ez dute boto eskubiderik.

Gerozerlaneko Osasun eta Segurtasun Batzordean prebentzioko 8 ordezkari daude (erakundeko zentro bakoitza ordezkatzeko dute), bai eta erakundearen 8 ordezkari ere. Batzorde horretan prebentzioko teknikariek ere hartzen dute parte, hitzarekin baina boto eskubiderik gabe.

Petra Lekuona Zaharren Egoitza Fundazioaren Segurtasun eta Osasun Batzordea prebentzioko 2 delegatuk eta erakundeko 2 ordezkari osatzen dute.

Era berean, prebentzio jarduerak garatzeko kanpoko prebentzio zerbitzu itunduak esleitutako laneko arriskuen prebentzioko teknikariak ere parte hartzen du maila teknikoan, hitzarekin baina botorik gabe.

2020ko urritik Petra Lekuona prebentzio zerbitzu mankomunatu kide den arren, bere segurtasun eta osasun batzorde propioari eusten dio.

Goxarako Segurtasun eta Osasun Batzordea prebentzioko 2 delegatuk eta erakundeko 2 ordezkari osatzen dute.

Era berean, maila teknikoan, prebentzio jarduerak garatzeko kanpoko prebentzio zerbitzu itunduak esleitutako laneko arriskuen prebentzioko teknikariak parte hartzen du, hitzarekin, baina botorik gabe.

Laneko segurtasun eta osasun batzorde horiek

kide anitzeko partaidetza organo paritarioak dira, laneko arriskuen prebentzioaren arloan gure zentroek egiten dituzten jardueren inguruan aldiro-aldiro kontsultak egiteko.

Horrela, prebentzio ordezkarien bidez ordezkatura daude langile guztiak; izan ere, hauteskunde sindikalen bidez langile guztien artean hautatutako langileen ordezkariak izendatzen dituzte prebentzio ordezkari horiek, eta berariazko eginkizunak dituzte lan arriskuen prebentzioaren arloan.

Batzordeez gain, Matiak berariazko prozesu taldeak eta lantaldeak ditu lan arriskuen prebentzioaren arloa modu integratuan lantzeko, gure eguneroko lanean sortzen diren arazoei zuzenean erantzun ahal izateko.

2021ean, batzordeekin ohiko jarduerari berriro ekiteko ahalegina egin da, eta SARS-CoV-2ak sortutako pandemiak bileren egutegia aldatu duen arren, programatutako bilera gehienak egin ahal izan dira, 2021eko itxierako bilera izan ezik, 2022ra

atzeratu behar izan baita.

Nolanahi ere, segurtasun eta osasuneko ordezkarien eta prebentzio zerbitzu mankomunatuaren eta antolaketaren arteko komunikazioa etengabea izan da telefono, posta elektroniko eta abarren bidez.

ISTRIPU MOTAK ETA ISTRIPUEN MAIZTASUN TASAK, GAIXOTASUN PROFESIONALAK, GALDUTAKO EGUNAK, ABSENTISMOA ETA LAN ISTRIPUAGATIKO EDO GAIXOTASUN PROFESIONALAGATIKO HERIOTZEN KOPURUA

Hurrengo tauletan agerraraziko ditugu 2019-2021 aldian erakundean izandako istripu motak, istripu arinak nahiz larriak zenbatuta.

Matiak Gipuzkoan egiten du jardunik gehiena eta, beraz, istripu gehienak lurralde horretan gertatu dira.

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA	
2019	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
Istripua bajarekin	30	7	24	7	0	0	4	1
Istripua baja GABE	101	16	112	13	1	0	34	1
Gertaera	18	1	10	2	1	0	-	-
Gaixotasun profesionala	1	0	0	0	0	0	0	0

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA	
2020	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
Istripua bajarekin	23*	5	16	2	0	0	4	0
Istripua baja GABE	98	10	178	17	0	0	43**	4
Gertaera	24	0	30	4	0	0	-	1
Gaixotasun profesionala	0	0	0	0	0	0	0	0

* Ez da zenbatzen 2020an gertatutako istripu baten berrerortzea.

** Petra Lekuonako langile batek Gerozerlaneko Otezuri egoitza-zentroan izandako bi istripu zenbatu dira, baja eman gabe.

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA		GOXARA	
2021	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
Istripua bajarekin	22*	1	19	3	0	0	5	0	2	0
Istripua baja GABE	94	7	106	15	0	0	33	1	2	0
Gertaera	9	0	3	0	0	0	0	0	0	0
Gaixotasun profesionala	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

* Ez da zenbatzen 2021ean gertatutako istripu baten berrerortzea.

Matiako lan istripuen kopurua antzekoa da urtero.

Baja eragin duten istripuetan gehien errepikatzen den arriskua aztertzen badugu ohikoena honako hau da: «Karga fisikoa: kargak manipulatzeari, jarrera behartuak eta mugimendu errepikakorrak».

Egiten dugun lana dela eta, gure langileek eguneroko oinarrizko jarduerak egiten laguntzen diete pertsonei, hala nola janitzen, garbitzen, jaikitzen eta oheratzen eta abar.

Horrek guztiak esan nahi du mendekotasun maila desberdinak dituzten pertsonak mugitzen lagundu behar dutela, baita larriak dituztenak ere, eta horrek gehiegizko esfortzuak eta kargak manipulatzeari ekar dezake.

Erakundeak langileentzako lan baldintza seguruak bermatzearen alde lan egiten duen arren, langileei beren lana egiteko baliabide tekniko eta osagarriak eman ez direnez (oinarrizko prestakuntza eta informazioaz gain), beharrezkotzat jotzen dugu langileen segurtasuna hobetzen lagunduko duten beste prebentzio neurri batzuk aztertzea.

D2021ean, ikastetxeetan prestakuntza espezifiko egitearen aldeko apustua egin da.

Prestakuntza hori etxeko profesionalek ematen dute, eta zentroetan bizi diren pertsonekin sortzen diren egoerak aztertu eta lantzen dituzte.

Arduradunek positibotzat jo dute prestakuntza hori, eta bide horretatik jarraituko dute lanean, langileei beren buruari eta etxean bizi diren pertsonei kalterik ez egiten laguntzeko.

Gainera, proba pilotu bat hasi zen zentro batzuetan langileentzako fisioterapeuta batekin, baina proba horrek langileen artean ongizatea eta osasuna sortzen dituen jakiteko denbora gehiago behar dugu.

Petra Lekuonan, jakinarazitako lan istripuen kopurua egonkor mantendu da langileen kontzientziazio lanaren ondorioz.

Lan hori 2018an jarri zen abian, UPSI (Unitate Psikogeriatrikoa) abian jarri zenean.

Ildo horretan, areagotu egin da egoiliarrek langileei egiten dizkieten eraso fisikoen eta/edo hitzekoen komunikazioa.

Oraindik ez da gorabehera nabarmenik agertu, ahaleginak istripuen komunikazioan zentratzen ari direlako, eta behin helburu hori lortuta, langileak kontzientziazatzen saiatuko gara, partaide

diren gertakarien berri ere eman dezaten.

2020an hasitako pandemiaren ondorioz, urte horretan hasi ziren zenbatzen gure lantokietan izandako COVID-19aren kasu positiboak. urte batetik bestera, oro har, datuak antzekoak dira, baina Gerozerlanen zentroetan kutsatzeak erdira jaisten direla ikus daiteke.

Petra Lekuonan 2020an ez zuten pandemiaren eraginik izan, baina 2021ean agerraldi bat izan zuten zentroan, eta horrek inpaktua izan zuen bertan.

Nolanahi ere, 2021ean, batez ere txertaketan ondoren (langileenak barne), zentroetako egoera aldatu egin zen eta kutsatze gutxiago gertatu zen.

Dena dela, esan beharra dago Matia gizartearen isla dela, eta hainbat herri eta eskualdetan intzidentzia tasa metatuak igo direnean, igoera hori zentroko bizitzan ere islatu da.

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA	
2020	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
COVID-19 kasu baiezatuak	96	15	64	7	0	0	1	0

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTO		PETRA LEKUONA		GOXARA	
2021	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
COVID-19 kasu baiezatuak	96	19	33	4	2	0	10	1	15	0

ISTRIPUEN MAIZTASUN TASA:

Zehaztu egin behar dugu azken 5 urteetan ez dela lan istripuagatik edo gaixotasun profesionalagatik heriotzarik izan erakundean.

Oro har, maiztasun eta larritasun indizeak gaitzitzen ditugu Matian, Gerozerlanen eta Petra

Lekuonan, haien jardura sektorearekin alderatuta, eta azpitik gaude Matia Institutuan, haren jardura sektorearekin alderatuta.

Adierazi behar da kalkulu horietan ez daudela sartuta COVID-19ak eragindako bajak; izan ere, txostena egin zen datan, oraindik aztergai zen COVID-19ak 2020an eta 2021ean sortu zituen baja guztiak

kontingentzia profesionaltzat hartzeko aukera.

Jardueraren arabera indizeen erreferentziazko datuak Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioak urtero argitaratzen duen Estatistiken urtekarian jasotzen dira, JESN-09 Jardura Ekonomikoen Sailkapen Nazionala kontuan hartuta.

	MATIA			GEROZERLAN			MATIA INSTITUTUA			PETRA LEKUONA		
MAIZTASUN INDIZEA	EMAK.	GIZONA	EJSN 86 jardura Osasun-jarduerak	EMAK.	GIZONA	EJSN 87 jardura Egoitza-establezimendue tako laguntza	EMAK.	GIZONA	EJSN 72 jardura Ikerketa eta garapena	EMAK.	GIZONA	EJSN 87 jardura Egoitza-establezimendue tako laguntza
2019	44,56	52,10	17,30	77,22	142,84	17,30	0	0	3,80	42,20	171,82	17,30
2020	35,25	39,24	17,30	51,15	45,43	17,30	0	0	3,80	43,65	0	17,30
2021	31,82	7,02	19,6	61,62	68,2	19,6	0	0	2,9	52,43	0	19,6

GEROZERLAN			
MAIZTASUN INDIZEA	EMAKUMEA	GIZONA	EJSN 8811 jardura Ostaturik gabeko gizarte-zerbitzuen jarduerak
2019	-	-	-
2020	-	-	-
2021	52,56	0	19,6

MATIA				GEROZERLAN			MATIA INSTITUTUA			PETRA LEKUONA		
MAIZTASUN INDIZEA	EMAK.	GIZONA	EJSN 86 jarduera Osasun-jarduerak	EMAK.	GIZONA	EJSN 87 jarduera Egoitza-establezimendue tako laguntza	EMAK.	GIZONA	EJSN 72 jarduera Ikerketa eta garapena	EMAK.	GIZONA	EJSN 87 jarduera Egoitza-establezimendue tako laguntza
2019	1,38	1,13	0,60	2,14	4,08	0,60	0	0	0,13	0,69	1,52	0,60
2020	0,86	1,07	0,60	1,63	3,91	0,60	0	0	0,13	1,44	0	0,60
2021	0,95	0,37	0,67	1,71	1,23	0,67	0	0	0,11	0,84	0	0,67

GEROZERLAN			
MAIZTASUN INDIZEA	EMAKUMEA	GIZONA	EJSN 8811 jarduera Ostaturik gabeko gizarte-zerbitzuen jarduerak
2019	-	-	-
2020	-	-	-
2021	2,46	-	0,67

* Maiztasun Indizea: (baja eragin duten lanaldi-istripuen guztizko kopurua/lan egindako ordu errealeko kopurua)* 1.000.000. In itinere istripuak zenbatzen dira.

** Larritasun-indizea: (aldiko lanaldia duten istripuen baja eragin duten egunen guztizko kopurua/lan egindako benetako orduen guztizko kopurua)* 1000. Berriz gaixotzeak zenbatzen dira.

Gure erakundeetako batez besteko plantilla:

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA		GOXARA	
	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
2018	659.849	136.451	333.235	50.223	16.784	3.121	96.820	5.405	-	-
2019	673.307	134.347	310.811	49.004	19.957	2.132	94.777	5.820	-	-
2020	680.800	127.406	312.828	44.028	23.724	1.843	91.636	7.046	-	-
2021	691.341	142.475	324.562	43.988	26.017	1.843	95.365	11.094	76.110	-

* Batez besteko plantilla taulan agertzen diren aldietan kontratatutako orduetan oinarritzen da.

Benetan lan egindako orduak:

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA		GOXARA	
	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
2018	659.849	136.451	333.235	50.223	16.784	3.121	96.820	5.405	-	-
2019	673.307	134.347	310.811	49.004	19.957	2.132	94.777	5.820	-	-
2020	680.800	127.406	312.828	44.028	23.724	1.843	91.636	7.046	-	-
2021	691.341	142.475	324.562	43.988	26.017	1.843	95.365	11.094	76.110	-

* Benetan lan egindako orduak kalkulatzeko, langileentzat ezarritako ordu teorikoak erabiltzen dira, absentismoagatik orduak kenduta (baimenak, absentziak, bajak, etab.).

Lan istripuen eta gaixotasun profesionalen ondorioz galdutako egunak:

	MATIA		GEROZERLAN		MATIA INSTITUTUA		PETRA LEKUONA		GOXARA	
	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA	EMAKUMEA	GIZONA
2018	1026	124	752	87	0	0	75	0	-	-
2019	931	153	668	200	0	0	66	89	-	-
2020	583	136	510	172	0	0	132	0	-	-
2021	656	52	554	54	0	0	80	0	205	-

* Bajako egun naturalak zenbatzen dira. Egunen zenbaketan, beste enpresa batean istripua izan zuten erakundeko langileak sartzen dira. Kontuan hartzen dira, halaber, lan-istripu baten gaixoberritzeetan sortutako baja-egunak.

2021ean, absentismo orduak 32.239 izan dira, eta guztira lan egindakoak 1.484.694 guztira; beraz, guztizkoaren % 2,17 izan da absentismo tasa.

Estatuko laneko legeria eta laneko arriskuak prebenitzeko 31/1995 Legea aintzat hartuta, gertatzen diren lan istripuen % 100 jakinarazten du Matiak: bai baja eragiten duten istripuak bai bajarik gabeko istripuak. Guri dagokigunez, horretarako gaitu den DELTA aplikazioa erabiltzen dugu Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalari istripuen berri emateko.

Laneko gaixotasunen kasuan, guztiak mutualitatearen bidez deklaratu dira, eskatzen den bezala.

JARDUERARI LOTUTAKO GAIXOTASUNEN INTZIDENTZIA HANDIA EDO ARRISKU HANDIA

DUTEN LANGILEAK

Laneko gaixotasunei dagokienez, aipatutako aldiaren langile batek istripu bat izan du 2009an aitortutako gaixotasun profesional bati lotuta.

Dena dela, kasu horiek intzidentzia txikia dute erakundean.

- 2019an gertakari bat izan zen, 2009an aitorturiko laneko gaixotasun baten ondorioz. Sukaldari laguntzailea da, emakumea, eta esan dezakegu kontingentzia horrek Matiako emakumezko langileen % 0,2ri eragiten diola.
- 2020an, ez da lanbide gaixotasunik aitortu erakundean.

Orain arte egon diren kasu guztietan, langileak babesteko neurri egokiak hartu dira, eta sukaldearen

kasuan, hobekuntza ergonomiko eta antolamenduzkoak egin dira karga muskulueskeletikoaren arriskua minimizatzeke.

Amaitzeko, azpimarratu behar da Matian ez dugula jarduerari lotutako gaixotasunen arrisku handirik edo intzidentzia handirik.

SINDIKATUEKIKO AKORDIO FORMALETAN AZTERTUTAKO OSASUN ETA SEGURTASUN GAIAK

Matiak lan hitzarmen bat du indarrean, eta bertan Lan Arriskuen Prebentzioari buruzko 31/1995 Legea betetzeko konpromisoa jasotzen da.

GIZA ESKUBIDEAK

Matia Gipuzkoan aritzen da, tokiko erakundea gara. Europar Batasunaren eremuan aritzen garenez, Nazio Batuen giza eskubideen gutunean jasotako giza eskubideak bete egingo ditugula berma dezakegu.

Pertsona guztien (langileen, boluntarioen, erabiltzaileen eta beraien senideen) eskubideak eta betebeharrak zehazten dituen bizikidetza gidaliburua landu dugu. Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 5eko 12/2008 Legean eta Euskadiko gizarte zerbitzuen erabiltzaileen eta profesionalen betebeharrak eta eskubideen gutuna onartzen duen apirilaren 6ko 64/2004 Dekretuan jasotako eskubideak hartu ditugu eskuliburua idazteko oinarri gisa. Hau da:

- Duintasunerako eskubidea: inolako diskriminaziorik ez jasateko eta tratu duina jasotzeko oinarritzko eskubideak bermatzeaz gain, arreta pertsonalizatua ere gehitu dugu atal honetan. Erabiltzailearen arreta eta bizitza plana prestatzen dugu horretarako, aldian-aldian berrikusten dena.
- Pribatutasun eskubidea.
- Autodeterminazio eskubidea.

- Autonomia funtzionalerako eskubidea.
- Aukeratzeko eskubidea.
- Gogobetetzeko eta pertsona gisa errealizatzeko eskubidea.

Betebeharrak ere jasotzen ditu gidaliburuak:

- Bizikidetza arauak betetzea.
- Pertsonak eta instalazioak errespetatzea.
- Anomaliak eta irregulartasunak jakinaraztea.

Alabaina, urrats bat gehiago ere egin dugu, erakunde gisa, adinekoen ongizatean jartzen baitugu indarra. Eta ikuspegia zabaldu eta langileen ongizatea ere hartzen dugu aintzat, erabiltzaileei tratu ona eman nahi izatekotan, ezinbestekoa baita langileon ongizatea ere bermatzea.

Gogoeta horren ondorioz, lan egiteko eta harremanetan jartzeko modua egokitzeko aukera emango digun kultura aldaketa jorratu dugu, pertsonengan ardaztutako arreta ereduaren bitartez.

• Langileei laguntzeko neurriak

Matiak erakundean ari diren langileei laguntzeko ahalegina egiten du, beraien egunerokoa ahalik eta errazena izan dadin.

Lan hitzarmenean jasota dauden orotariko laguntza neurriak (gizarte zerbitzuak, bati bat) erabiltzen ditu.

Matian lan egiten duten pertsonak egunero jasaten dituzten onura sozialak dira.

• Haurren lana eta nahitaezko arbuiatzea

Matiako langile guztiak Gipuzkoan aritzen dira; bertako legeriak argi eta garbi zedarritzen dituen enplegarritasunaren mugak, zorrotz zigortzen du muga horiek haustea.

Gaur egun, Matian lan egiten duten pertsona guztiak 18 urtetik gorakoak dira.

• Jazarpena

Langileren batek beste langile baten aldetik indarkeria edo jazarpena jasaten badu, protokolo zehatz bat jartzen da abian: kasuaren berri duen pertsonak edo kaltetutako pertsonak Segurtasun eta Osasun Batzordeari ematen dio gertatuaren berri, dela prebentzioko ordezkarien bidez, dela langileen ordezkarien bidez.

Horretarako, ordea, jazarpenak 6 hilabetez iraun behar du, gutxienez, eta pertsona baten kontra behin eta berriro egin behar da.

Susmoa dagoen gehienetan, arduradunaren

edo taldearen esku hartzearekin konpontzen dira zerbitzuan bertan. Kaltetuek, langileen ordezkariak edo prebentzioko ordezkariak (sindikatuak) har dezakete parte bileran.

Orain arte hainbat gorabehera izan ditugu, eta Laneko Arriskuen Prebentzioari helarazi dizkiogu, iker ditzaten. Horietako bat jazarpena dela ondorioztatu dugu, eta dagozkion neurriak hartu.

19. artikuluko prestakuntzetan azaltzen da nola antolatzen den prebentzioa Matian, eta zer ordezkaritza organo dauden: segurtasun eta osasun batzordeak, prebentzio ordezkariak, langileen ordezkariak (sindikalak), baita zentro eta zerbitzuetako arduradunak ere, Prebentzio Zerbitzu Mankomunatuaz gain. Jazarpen protokoloa dagoela eta beharrezkoa ikusiz gero erabili egin daitekeela ere azaltzen da.

PROTOKOLOA. LANEAN DEBEKATUTA DAUDEN PORTAERAK, JAZARPEN MORALA DIRELAKO

• Agintekeria

- Langilea etengabe jardunik gabe edo inkomunikatuta uztea, horretarako inolako arrazoirik egon gabe.

- Langileari esleitu zaizkion bitartekoekin bete ezin diren aginduak ematea.
- Alferrikako lanak, balio produktiborik ez dutenak, eginaraztea.
- Enpresaren aurkako kexak, salaketak edo eskariak aurkeztu dituzten langileen edo lagundu dietenen aurkako errepresaliak.

• Tratu iraingarria

- Langilea behin eta berriro iraintzea edo gutxiestea.
- Beste batzuen aurrean behin eta berriro errieta egitea.
- Lanari edo bizitza pribatuari buruzko zurrumurru faltsuak zabaltzea.

• Jazarpen diskriminatzailea (TRLISOSen 8.13 bis artikulua), honako hauen ondorioz:

- Biktimaren sinesmen politiko edo erlijiosoaren ondorioz.
- Arrazoi sindikalen ondorioz.
- Sexuaren edo sexu orientazioaren ondorioz.
- Emakumeak haurdun egotearen edo ama izatearen ondorioz.
- Adinaren edo egoera zibilaren ondorioz.
- Desgaitasunaren ondorioz.

- Jatorriaren, etniaren edo nazionalitatearen ondorioz.

• Jazarpen moralak ez direnak (baina bestelako arau-hausteak izan daitezkeenak)

- Jatorriaren, etniaren edo nazionalitatearen ondorioz.
- Desgaitasunaren ondorioz.
- Jazarpen moralak ez direnak.
- Lan baldintzak nabarmen aldatzea, arrazoirik gabe eta lege ezarritako prozedurari jarraitu gabe.
- Aldian behingo ekintza diskriminatzaileak (TRLISOSen 8.12 artikulua).
- Lanaldia luzatzeko edo lan jakin batzuk egiteko presioak.
- Langile batzuen kontrako bereizkuntzarik gabeko portaerak.
- Gatazkak grebetan, protestetan eta abarretan.
- Pertsona batzuek elkarren artean koordinatu gabe egindako irainak.
- Lana ondo ez egiteagatik, deskalifikatu gabe kargu hartzea.
- Gatazka pertsonalak eta sindikalak.

BERDINTASUNA ETA DISKRIMINAZIO EZA

• Berdintasuna

Sektoreko baldintzak direla eta, tradizioz emakume gehiago aritu dira gure esparruan, gizonak baino.

Denbora joan ahala, aldea gutxituz doa erakundeko lanpostu guztietan.

Duela urte batzuk, gizonak sendagile lanetan edo ardura postuetan sartzen ziren erakundean; gaur egun, emakume gehiago daude postu horietan.

Ibilbide horri eusteko konpromisoa dugu eta hautapen prozesuetan honako irizpide hau dugu: profil berdina denean, lanpostu horretan presentzia gutxien duen sexua kontratatuko dugu, harik eta kategoria guztietan sexuen arteko % 60-% 40 proportzioa egon arte.

• Diskriminazio eza

Matiak inolako diskriminaziorik gabeko lan ingurunea eskaintzen die bertan lan egiten duten pertsonari. Hau da, sexuagatiko, arrazagatiko, erlijioagatiko, adinagatiko, sexu orientazioagatiko, nazionalitateagatiko, egoera zibilagatiko edo estatus demografikoagatiko bazterkeriarik gabeko eremua.

• Dibertsitate eta integrazioa

Matiak hasiera-hasieratik izan du desgaitasuna duten pertsonetarako sentiberatasuna. 2021ean, 11 dira uneren batean Matian desgaitasun edo minusbalotasunen batekin kontratatuta egon diren pertsonak.

Matia Institutuak 50 langile baino gutxiago dituenez, ez du betebeharrak hori. 50 langile baino gehiago dituzten erakunde guztietan bezala, desgaitasuna duten pertsonen langileen % 2

izan behar dute, gutxienez, Matia Fundazioan eta Petra Lekuonan.

Alabaina, legeriak agintzen duen betebeharrak horretatik salbuetsita daude hiru erakundeak, Lanbideak (Enpleguaren Euskal Zerbitzuak) 2021eko maiatzaren 31n eman zuen 3. urteko salbuespenezko ebazpen positiboaren ondorioz.

Salbuespen hori lortzearen arrazoia hau da: merkataritza kontratua izatea Gureak Garbitasuna enpleguko zentro bereziarekin, eta legeriak agintzen duen zenbatekoa baino askoz handiagoa fakturatzea urtean. Horregatik, Gureak Garbitasunarekin kontratatutako zenbatekoak aise betetzen du. Matia kontratatutako falta zaizkion 5 langile desgaituen, Gerozerlari falta zaizkion 8 langile desgaituen eta Petra Lekuonari falta zaizkion 2 pertsonen zenbatekoa.

Desgaitasuna duten pertsonen plantilla, taldearen arabera, 2021ean (405-1)

		EMAKUMEZKOAK			GIZONEZKOAK			GLOBALA 2021
		<30 urte	30-49 urte	>50 urte	<30 urte	30-49 urte	>50 urte	
MATIA	Cemi	-	-	-	-	-	-	-
	Arduradunen f.	-	-	-	-	-	-	-
	Gainontzeko p-	2	2	5	-	-	2	11

* Adina 2021eko abenduaren 31ean.

Gure sektorean pertsonekin harremanetan lan egiten dugu, maila guztietan; horregatik, oso garrantzitsua da erabiltzaileei eta beraiei familiei eragin liezaiekeen iruzurrezko portaerarik ez egotea.

Ustelkeriaren eta eroskeriaren harira hiru talde garrantzitsu bereizten ditugu:

- Egunero erabiltzaileekin lan egiten duten langile eta boluntarioak. Talde horretan, portaera txarrek egoera ahulean dauden pertsonen eragingo liekete zuzenean. Kontuan izan behar dugu egoitzetako eta ospitaleetako egoiliarren adinekoak izaten direla eta mendekotasun maila altua izaten dutela. Baten batzuek dementzia dute eta ezin dute bereizi langilearen edo boluntarioaren aldetik portaera desagokirik jasotzen duten. Prebentzio gisa, pertsona guztien (langileen, boluntarioen, erabiltzaileen eta beraien senideen) eskubideak eta betebeharrak zehazten dituen bizikidetza gidaliburua landu dugu. Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 5eko 12/2008 Legean eta Euskadiko gizarte zerbitzuen erabiltzaileen eta profesionalen betebeharrak

eta eskubideen gutuna onartzen duen apirilaren 6ko 64/2004 Dekretuan jasotako eskubideak hartu ditugu gidaliburu horren oinarri gisa.

- Erakundearen administrazio kudeaketaz arduratzen diren langileak: kontabilitatea, erosketak, azpiegiturak, giza baliabideak, informatika eta abar. Talde horrek bereziki sentikorrak diren datuak eta gaizki erabili daitezkeen informazioa lantzen ditu. Esparru horretan lege hausterik gertatzeko arriskuak gutxitzeko barneko lan politikak jorratu ditugu. Neurri horietako asko zigor penalak prebenitzeko eskuliburuan edo kontrol mekanismo gisa jasota daude. Aipagarriak dira, besteak beste, hornitzaileen kudeaketa integralerako prozedura; izan ere, botere sistema zorrotz zedarritzen du eta erabaki garrantzitsuak hartzeko pertsona askoren onarpena eskatu. Azpimarragarriak dira, halaber, kanpoko auditoretzak eta kanpoko aholkularitza, zerga gaietarako. Auditorien eta Izendapenen Batzordea arduratzen da horretaz guztiaz; izan ere, erakundearen jardunari lotutako ikuskaritza lana, informazio lana eta

proposamenak egiteko lana betetzen du.

- Zuzendaritza organoa eta bera ikuskatzen duen Patronatua. Talde horrentzat (eta gainerako bientzat ere bai), arrisku penalak prebenitzeko eskuliburua prestatu du Fundazioak.

Zigor arloko eskuliburuaren helburua da delituak eraginkortasunez prebenitzea, eta, bertan, delituen aurka borrokatzeko neurriak zehazten dira, kapitalak zuritzea barne.

Hartara, langileei eta erakundeetako kideei delituak prebenitzen laguntzen dien mekanismo gisa aritzen den plan bat dugu aurrean; izan ere, lege zigor daitezkeen jokabideak eta prozedurak (norberarenak nahiz hirugarrenenak, erakundean edo jardunean gertatzen direnak) identifikatuko dituen mekanismoa eskaintzen die.

Era berean, arrisku penala dakarren egoera baten aurrean nola jokatu zehazten laguntzen die erakundeei, legeria eta egoera prozesala aintzat hartuta, beren interesen defentsa bermatzeko.

Eta, azkenik, indarrean dagoen legeria benetan edo beraien ustez urratu egin dela antzematen dutenean, egoera horiek guztiak ebazteko eta tramitatzeko kanal egokia ere eskaintzen die.

Eskuliburua egiteko, erakundean gerta litezkeen arrisku penalak identifikatzeko aukera eman duen metodoa erabili da.

Horretarako, Fundazioaren ohiko funtzionamendu normala aztertu da: ohiko jokabideak, eguneroko jarduna betetzeko prozedurak eta barne araudia eta legeak erakundeen jardun eremuan agintzen dituen arauak betetzeko protokoloak.

Hartara, definitu eta zehaztu egin dira, besteak beste, erakundeen jardura eta antolamendu ereduan erabiltzen diren prozedurak.

Behin erabiltzen diren prozedurak zehaztu ondoren, erakunde bakoitzean dauden arrisku penalak identifikatu dira, eta gertatzeko aukeraren arabera sailkatu.

Hala, erakunde bakoitzari egokitutako arrisku mapa lortu dugu.

Identifikazioa egiteko ikuspegi bikoitza erabili dugu: edozein erakundek berezkoak dituen arriskuak batetik, eta sektoreari eta

jardura ereduari lotutako arriskuak bestetik.

Fundazioak ibilbide sendoa du gizarte erantzukizunean eta enpresako eta laneko etikan; hartara, onartutako erantzukizun korporatiboari buruzko dokumentazioa eta informazioa ez ezik, laneko arriskuen planean, ingurumen konpromisoetan eta ISO ziurtagirietan zehaztutako informazioa ere bildu da.

Izan ere, erakundeetan dagoeneko txertatuta dauden ekintza mekanismoak dira, baina errefortzu neurriak ezarri zaizkie, prebentzio eredu eraginkorragoa izan dadin.

Ildo beretik, pertsona juridikoei beraieragotzen eragin lezaketen lege urraketak jakinarazteko salaketa bide bat gaitu da, beharrezko egiaztapenak edo ikerketak egin eta neurri egokiak har ditzaten.

Hona hemen gertatzeko arrisku handiena duten delitu penalak:

- Sekretuak jakinaraztea eta informazio informatikoa bidegabe erabiltzea.
- Ogasunaren eta Gizarte Segurantzaren aurkako delituak.
- Langileen eskubideen aurkako delituak.

Orain arte ez da ustelkeria kasurik egon erakundean

eta, beraz, ez da inoiz langilerik kaleratu ustelkeria dela eta.

Era berean, kanpoko eragile batek ere ez du inoiz erakundea salatu ustelkeria kasuengatik.

Fundazioak delituak egitea saihesteko mekanismoak ditu indarrean:

- Segurtasun agiriaren erabiltzaileen eginkizunei eta betebeharrei buruzko dosierra.
- Etika eta jokabide kodea.
- Laneko arriskuak prebenitzeko plana.
- Erakundeen kontuen auditoretza.
- Datuen babeserako segurtasun eskuliburua.
- Aldian aldiko auditoretzak zentro guztietan.
- Gobernu korporatiboaren urteko txostena.

Legearen arabera beharrezkoa denez arriskuak eta eskuliburuaren urraketak jakinaraztea, salaketa kanal bat sortu dugu, eskuliburuaren edukia nahiz indarrean dagoen araudia urratu duela uste edo antzeman duen edonork salaketa jar dezan.

Era berean, eskuliburuari eta haren betetzeari edo interpretazioari buruzko zalantzak eta iradokizunak aurkezteko ere erabili ahal izango da kanala.

Langileen eta hirugarrenen arteko lankidetzak errazte aldera, salaketa kanalaren erabilgarritasuna izango da oinarritzko printzipioa.

Halatan, erabiltzeko aukera bat baino gehiago ahalbidetu da eta salaketa jartzen duten pertsonen konfidentzialtasuna bermatuko da betiere.

Langileek bestelako komunikazio bide informalagoak ere badituzte eskura, hala nola hierarkia, edota giza baliabideen departamentuaren edo osasun eta segurtasun batzordearen aurrean aurkezteko aukera.

Orain arte, ez da salaketarik jarri kanal bakar batean ere.

Gaiak duen garrantzia kontuan hartuta, horren inguruan sentibilizatzeko eta ezagutzera emateko kanpaina jarriko dugu abian.

Eskuliburua langile guztiei zabalduko zaie, lanpostuari eta dituen arriskuei egokitutako prestakuntza ikastaro baten bidez.

Eskuliburuaren kopia eta prestakuntza ikastaroa jasotzen duten langile guztiek agiri bat sinatuko dute, adieraziz horren berri badutela, edukia azaldu zaiela, ulertu egiten dutela eta betetzeko konpromisoa hartzen dutela.

Erakundean zigor arloko eskuliburua zabaltzeko prestakuntza eman zaie aurrez identifikatu ditugun pertsona taldeei:

- Zerbitzu zentraletako langileak: bilera bat egin genuen eskuliburuaren oinarritzko ezaugarriak eta puntu garrantzitsuenak azaltzeko. Gure jarduerak berrikusi genituen, ikusteko non zeuden arrisku handienak eta nola antzeman eta salatu.
- Patronatua eta zuzendaritza taldea: eskuliburua bidali, irakurri eta baliozkotzea.

- Patronatuaren bileretako batean, gaiari buruzko monografiko txiki bat egin zen, zalantzak edo ekarpenak egon zitezkeelakoan.

- Gainerako langileak: COVID-19aren ondorioz ikastetxeetan izandako murrizketak direla eta, 2022ra atzeratu da prestakuntza, eta datorren urteko bigarren seihilekoan abian jarriko den Matia Eskola hezkuntza plataforma erabiliko da haientzat.

INGURUMENAREN BABESA

Kudeaketa politika integratuak zehazten du Matiak ingurumenaren alde duen konpromisoa. Izan ere, ingurumena zaintzeko neurri eta sistema egokiak indartzeko eta gure jarduerak sortzen dituen edo sor litzakeen ingurumen inpaktuak murrizteko konpromisoa hartu du erakundeak.

Pertsonak motibatzeke apustua egiten dugu, kalitatea, arriskuen prebentzioa eta ingurumen babesa sustatzeko tresna egokia delakoan, eta giza baliabideak nahiz baliabide ekonomikoak bideratzen ditugu helburu horretara.

Gure jardueraren ondorioz sortzen diren ingurumen alderdiak (zuzenak eta zeharkakoak, egoera normalen, egoera anormalen eta larrialdi egoeren ondoriozkoak) honako kategoria hauetan har ditzakegu kontuan:

- Kontsumo energetikoak eta lehengaienak, baliabideen izaeraren arabera.
- Atmosferara egindako isurketak, isurtze fokuen arabera (biomasa eta ibilgailuak).
- Hondakin uren isurketak, kolektoreraren puntuaren arabera.

- Sortutako hondakinak (geldoak, hiri hondakin solidoak eta arriskutsuak).

- Ingurumen zarata edo kutsadura akustikoa: ingurunean pertsonen enbarazu, arrisku edo kalte egiten dieten zaratak edo bibrazioak egotea.

- Hornitzaileen eta kontratisten ingurumen portaera.

Duten izaera dela eta, gure jarduerak ez dakarte ingurumen arrisku larririk, ez baikaude eremu babestuetan. Zentzu horretan, arriskutzat har daitezkeen gorabeherak identifikatu eta kontrolatu egiten dira.

Urtean ez dugu inolako isunik jaso ingurumenari lotutako legeak edo araudia urratzeagatik.

Nabarmendu behar da, kontsumo energetikoa hobetzeko helburuen artean, konpainia elektrikoa aldatu egin dugula 2021ean.

Konpainia horrek aurrekoekin baino ingurumen inpaktu txikiagoa duenez, gure karbono arrastoan nabaritu egingo da.

Gainera, datozen urteetarako klima aldaketa arintzeko helburu gisa, eta kontuan hartuta fundazioaren bi zentro berri irekiko direla, biomasaren eta gasaren kontsumo

hibridoko galdarak jartzea erabaki dugu.

Hori egitea ezinezkoa izan denean, galdaren ordeza eraginkorragoak diren beste batzuk jarri ditugu, berotegi efektuko gasen isurketak murrizteko.

Gainera, plaka fotovoltaikoak jarri ditugu, autokontsumorako.

Datozen urteetan nabarituko dugu hobekuntza hori.

- Kontsumoak egoitza plazen arabera dira (842 plaza)*, eta halakotzat hartzen dira Matia, Gerozerlan eta Petra Lekuona. Izan ere, Institutuak eta Goxarak ez dute beren kontsumoen jarraipenik egiten, paper kontsumoarena izan ezik, eta azken hori murriztu egiten da, pandemiaren eraginagatik eta paper gutxiago erabiltzeko joeragatik. Gainera, erabilitako ia paper guztia birziklatua da.
- Jarraian, kontsumoekin aurreko urteekin alderatuta izan duten bilakaeraren datuak aurkeztuko ditugu; izan ere, azken urte hauetan fakturatutako kontsumoen azterketa eta erregistroak egin ditugu, biomasaren kontsumoari dagokionez izan ezik, zuzeneko irakurketaren kontsumoa baita.

Argindar kontsumoa kWh-tan

2018	2019	2020	2021
3.616.302	3.642.749	3.526.990	3.575.378

Ur kontsumoa m3-tan

2018	2019	2020	2021
81.954	86.636	86.607	86.185

Gas kontsumoa kWh-tan

2018	2019	2020	2021
6.081.360	6.051.536	5.961.761	5.327.580

Biomasa kontsumoa kWh-tan

2019	2020	2021
462.793	430.659	501.547

Paper kontsumoa 500eko paketetan

2018	2019	2020	2021
2.160	1.756	1.872	1.597

Ikus dezakegunez, kontsumoak pixka bat jaitsi dira, baina ez oso modu esanguratsuan. Aurten, berriz ere, urte desberdina izan da gure zentroen jarduerari dagokionez, pandemiaren, agerraldien, eguneko zentroen aldizkako itxieren, okupazioaren eta abarren ondorioz. Hala ere, argindarrari dagokionez, igoera txiki bat izan da, beharbada bizitegi moduluetan elementu elektriko gehiago sartzearen ondorioz — garbigailuak, labeak, ontzi garbigailuak eta abar—, pertsonarengan ardaztutako ereduari laguntzeko.

ISURKETEN, ZABORREN ETA HONDAKINEN KUDEAKETA EGOKIA

Gure erakundearen CO2 isurketa zenbatetsiak, karbono aztarna kalkulatzeko Eusko Jaurlaritzaren tresnaren bidez zehaztuak (2020), erabilitako erregai eta energia motaren ondorio dira gehienbat.

Fundazioan erregaien erabilera arduratsua sustatu dugu, eta hala erakusten dute 2021eko datuek, hiru irismenak barne hartuta: zuzeneko emisioak, energia bidezko zeharkako emisioak eta zeharkako beste isuri batzuk.

Fundazioaren bizitegi plaza bakoitzeko 2,36 tona CO2 zenbatesten dira, eta

kalkulu tresnaren arabera, 1.990 tona CO2 isuri dira guztira. Hala, urtez urte isurketa horiek murrizten joateko gure konpromisoa betetzen da, aurreko urtean 2,42 tona CO2 isuri baitziren.

Argi artifizialaren bidezko argi kutsadura ere kontrolatzen da, ingurumenari eta biodibertsitateari dagokienez, inguruko espezieen ugalketa modua ez eragozteko.

Hona hemen argi kutsadura kontrolatzeko jardunbide egoki batzuk:

- Benetan behar duguna soilik argitzea.
- Benetan behar dugunean soilik erabiltzea.
- Horizontaletik gorako argi fluxua saihestea.
- Argi intrusioa (argitu nahi dugun eremutik kanpo doan argitasuna) saihestea.
- Behar dugun argitasun maila soilik erabiltzea; hala, piztu eta itzaltzeko denbora ez ezik (2. puntua), argiaren intentsitatea bera ere kontrolatzea.

Kutsadura akustikoari dagokionez, gure zentro gehienak bizitegi eremuetan daudenez, zaratarik handiena ibilgailuen zirkulaziotik eta

karga eta deskargetatik dator.

Eremu horietan eraginik ez izateko, hondakinak biltzeko eta materialak kargatzeko eta deskargatzeko ordutegiak hartzen ditugu kontuan, eta saiatzen gara jarduera horiek merkataritza orduetan egiten, ahalik eta inpaktu txikiena eragiteko, bai gure erabiltzaileengan, bai ingurunean.

Gure zentroen barruan ere jardunbide egokiak sustatzen ditugu, zarata fokuak saihesten baititugu otordu eta siesta orduetan, gure erabiltzaileen eta langileen ongizatea hobetzeko. Gainera, zarata txikiagoa sortzen duten zoru porotsuak ditugu.

Gure jardueraren ondorioz sortutako hondakin gehienak etxeako hondakinak eta hondakin sanitarioak dira, baina baita hondakin arriskutsuak ere.

Horretarako, Kudeaketa Integratuko Eskuliburuan jasotako hondakin arriskutsu eta sanitarioak kudeatzeko sistema bat dugu, dagozkion prozedurekin.

Aurten, pandemiagatik eta bizi izan ditugun egoeretan norbera babesteko ekipamenduak nahitaez erabiltzeagatik, agerraldiak izan diren zentroetako hondakin sanitarioen bolumena aurreko urtekoaren antzekoa izan

da.

dituzte.

gara.

Erakundean sortutako hondakinak hondakin motaren arabera bereizten dira, eta gehienak guztiz errebalorizatzen dira edo suntsitzeko baimena duten enpresek kudeatzen

Janaria alferrik galtzeari aurre egiteko neurri gisa, hondakin organikoa pisatzen dugu, kontrolatzeko. Horrez gain, kantitateak doitzeko beste neurri batzuk ezartzen ari

2021ean honako hauek izan dira, guztiak plaza kopuruaren arabera haztatuta:

Hiri-hondakinen KGak	2018	2019	2020	2021	KUDEAKETA
ORGANIKOAREN Kg-ak	380,5	310,54	413,6	370,7	100% Revaloración
ERREFUSAREN Kg-ak	1289,9	1059,37	1254,8	998,04	100% Mancomunado
PAPERA eta KARTOIAREN Kg-ak	1181	549,05	727,3	82,65	100% Revaloración
ONTZIEN Kg-ak	100,3	494,33	564,2	302,8	100% Revaloración
BEIRAREN Kg-ak	16.216,1	13.971,9	16.079,6	15.780,1	100% Revaloración

BESTE HONDAKINEN KGak		2018	2019	2020	2021	KUDEATZAILEA
HONDAKIN ARRISKUTSUEN Kg-ak (Aerosolak, ontzi kutsatuak, bateriak, parafina)		1564	1865	1723	895	Hondakin
Hondakin INERTE ETA BOLUMINO KUDEATUAEN Kg-ak		4300	4400	1980	7820	San Marcos
60 L-KO BIDOI-PILAK		1	1	1	1	Ekopilas
Erabilitako OLIO BEGETALEN Kg-ak		920	1890	1140	1950	Ekograss
OSASUN-HONDAKINEN Kg-ak	SANITARIOAK	590,35	401,2	37.466,3	13.864,2	Elirecon
	ZORROTZAK	173,755	184,7	115,6	100,1	
	ZITOSTATIKOAK	45,85	50,25	71,55	22,85	
	IRAUNGIK ETA GAINERAKOAK	510	487	338	358	

matia

gogoz bizi

